

Ion Gavrilă Ogoranu
Anamaria Ciur

IUDA

roman

Editura Marist

Ion Gavrilă Ogoranu

Anamaria Ciur

IUDA

roman

Editura Marist
Baia Mare, 2008

Editor: **Editura Marist**
Coperta: **Lucian Macavei**

Imaginea de pe copertă:
Giotto - Il bacio di Giuda (Sărutul lui Iuda)
- frescă în Capela dell'Arena din Padova -

Baia Mare str. M.Sadoveanu nr. 13, jud. Maramureș
tel. 0262-219421, 0362-800812, 0723-570248
E-mail: office@marist.ro
www.marist.ro

Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OGORANU, ION GAVRILĂ

Iuda / Ion Gavrilă Ogoranu, Anamaria Ciur. -
Baia Mare : Marist, 2008
ISBN 978-973-8935-66-2

I. Ciur, Anamaria
821.135.1-31

Introducere

Lucrarea de față a fost scrisă la munte în postul Paștelor anului 1954, în două caiete, care au fost date spre păstrare profesorului Remus Budac. Printr-un concurs nefericit de întâmplări, manuscrisul împreună cu alte caiete deținute de profesor, au căzut în mâinile Securității. După 1990 am încercat să recuperez acest manuscris. În câteva rânduri S.R.I a răspuns că nu există. Mai târziu, pe când studiam dosarele grupului Carpatin Făgărașan, într-un dosar am găsit că Securitatea nu numai că n-a distrus manuscrisul, dar l-a și fotografiat pagină cu pagină.

Pe cât mi-a fost de mare bucuria regăsirii, a fost însă și dezamăgirea. Filele fotografiate erau șterse parcă de apă, și se vedea foarte neclar. În al doilea rând nu erau așezate în ordinea în care au fost scrise, ci erau numai pagini disparate. Am căutat într-o iarnă cu lupa să refac ordinea microfilmelor în mod logic, ca să reiasă firul acțiunii după cum am scris-o atunci.

Cu această ocazie am observat că din lucrare lipseau episoadele de început și de la sfârșit. Astfel primele episoade și ultimele au fost rescrise din amintire, din ceea ce mi-a mai rămas în memorie.

În acele timpuri când ne aflam la munte, obișnuiam ca meditație să-L urmăm pe Isus pas cu pas în cei trei ani și jumătate care i-a petrecut în lucrarea Sa mesianică pe pământ. Nu aveam la îndemână decât ceea ce spuneau cele patru Evanghelii, dar pătrundeam cu gândul și cu inima mai departe decât versetele biblice destul de laconice.

Când Isus a spus că „păsările cerului au cuiburile lor”, iar vulpile, „viziuna lor”, dar Fiul Omului n-avea unde-și ple-

ca capul, înțelegeam atât de bine această realitate, pentru că o trăiam obligați înșiși noi. Am învățat să-L înțelegem și să-L iubim pe Isus, și pe această latură a existenței omenеști, și nu numai pe El, dar și pe ceilalți ucenici, care au lăsat totul și și-au sacrificat viața pentru cel mai sfânt ideal, reprezentat prin Isus.

Am căutat să-i înțelegem ca oameni cu slăbiciunile lor, cu îndoielile lor, dar și cu hotărârea lor de a-L urma pe Isus fără condiții.

Cuvintele lui Toma „să mergem și noi să murim alături de El”, reprezintă poate cel mai deplin crez al lor.

Dacă nu mai credeau într-o împărăție lumească aici pe pământ, cum au sperat ani de zile, rămânea datoria de onoare, de a împărtăși din dragoste soarta lor cu a Lui.

Neavând cunoștințe geografice despre Palestina acelor vremuri, fără să vrem, am romanizat într-un fel acele întâmplări, ca și când s-ar fi petrecut pe teritoriul nostru, în împrejurări asemănătoare cu cele pe care le trăiam noi.

Fără să vrem i-am naționalizat într-un fel și pe apostoli. Parcă acțiunea s-ar fi petrecut în preajma noastră, la noi în țară, și parcă în timpul nostru.

Îi puteam asemui pe apostoli cu oameni luați din satele și orașele țării noastre. Nici chiar Iuda n-a făcut excepție. N-am pornit la descrierea lui cu vinovăția relatată în Evanghelii, cât am căutat să-l înțelegem în lumina a ceea ce se petrecea la acea vreme în țara noastră.

N-am scris cu gândul să mai adăugăm vreo lovitură omului despre care Isus a spus că „era mai bine să nu se fi născut”, cât am căutat să înțelegem pe vânzătorii de frați și de idealuri, care ne-au salutat cu intenții ucigașe, pe noi cei de-atunci.

Am urmărit să pătrundem în tenebrele unor astfel de suflete, ale unor oameni, care pentru arginți, favoruri și ambiții deșarte, erau în stare să își vândă fratele, consăteanul de lângă ei.

Nu pe Iuda din Cheriот am vrut să-l detest, ci pe acela posibil

de lângă noi.

Unii dintre semenii noștri poartă în sufletul lor înclinația spre vânzare de frate și de ideal, chiar dacă nu au ocazia să o înfăptuiască, ei seamănă cu unii câini, ce poartă virusul turbării în ei, fără să se îmbolnăvească.

Scopul nostru a fost ca acești oameni să ia aminte!

Ion Gavrilă Ogoranu

Viața bunicului meu a luat un curs neașteptat. În timpul toamnei anului 2005 a început să se simtă rău. Au urmat analize și consultații, timp în care am dactilografiat lucrarea de față, mai puțin ultimele capitole. La începutul iernii anului 2006 cu durere am aflat vestea: cancer în stadiu avansat. După câteva luni, timp în care medicii au făcut tot ce au știut ca să-l ajute, s-a stins din viață.

Pe patul spitalului, cu o săptămână înainte de plecarea sa în veșnicie, m-a strâns la piept cum nu mă mai strânsese până atunci și plângând mi-a spus: „Draga tatii, ție-ți rămâne sarcina să termini „Iuda”. Dumnezeu să te ajute!”

Retrăiesc și acum acele momente cu atâta durere și mă gândesc deseori plângând, ce mare binecuvântare a fost viața bunicului pentru noi, cei din familie. Am căutat nu doar să mă achit de o sarcină ci să-mi îndeplinesc promisiunea cât am putut eu mai bine.

Anamaria Ciur

Zacheu

Tu, Doamne, când l-ai chemat pe Zacheu din dud, eram și eu acolo lângă trunchi, căci eu îl ajutasem să se urce în el. O fracțiune de secundă m-ai ținut cu privirea pătrunzătoare, dar nu te-ai oprit asupra mea, ci ți-ai ridicat ochii în desişul ramurilor să-l găsești pe Zacheu, și pe măsură ce îl căutai, fața îți devenea tot mai senină, și când l-ai chemat, zâmbeai:

- "Zachee, dă-te jos degrabă, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta!"

L-ai chemat Doamne, atât de prietenos, de parcă îi erai un amic vechi de când lumea, deși îl vedeai la față pentru întâiași dată. Și Zacheu se grăbi să coboare, îmbrățișând trunchiul dudu-lui.

Dar cum am ajuns noi la dudul de pe drumul din marginea orașelului Ierihon?

Încă dis de dimineață eram în vama de răsărit a Ierihonului. Era cel mai important punct de vamă din regiune. Aici se întâlneau la intrarea în cetate trei drumuri de țară, care se uneau într-unul, și se intra în cetate pe o singură uliță. Și acum în preajma Paștelor, era o mare circulație de oameni pe jos, căruțe și călăreți singuratici sau în grup, care trebuiau vămuți.

Eram de data aceasta mai mulți vămași, și ca întotdeauna venea în persoană și mai marele nostru Zacheu, cel ce licitase vama de la stăpânirea romană, de câțiva ani buni. Și nu o licitase în pierdere căci câștigase destul cât să fie vestit ca unul dintre cei mai bogați localnici. Locuitorii orașului nu-i acordau însă vreo

atenție deosebită, ba dimpotrivă în ascuns îl disprețuiau și chiar îl învinuiau.

De câteva ori a apărut pe poarta casei lui inscripția: Bani ai, cinste n-ai! Dar Zacheu nu se sinchisea prea mult de asemenea inscripții, știind bine că erau făcute din invidie. Avea și o scuză de-a fi vameș, pe care o spunea adeseori:

- Ce era să fac în viață, dacă m-a făcut mama mic și butucănos, șchiop de un picior încă din copilărie. Și la urma urmei cu ce-i mai cinstită meseria de cămătar? Eu vămuiesc cinstit și gata! Dacă n-aș fi eu, ar fi altul! Cu ce-ar fi lumea mai câștigată?

Drumul era prevăzut aici cu o bară de lemn, pe care patru haidamaci o țineau închisă până ce trecătorii plăteau vama pentru marfa ce o tranzitau. Zacheu ar fi putut cere de la stăpânire soldați romani, cu mai multă autoritate, dar pe o parte și-ar fi ridicat în cap pe iudei, pe de altă parte i-ar fi plătit de două ori, odată sutașului, și în al doilea rând și pe fiecare soldat în parte. Cu haidamaci plătiți de el era mai ușor. Le plătea cât s-a tocmit și gata.

De multe ori, și mai ales acum de Paște, era o zarvă mare cu gălăgie multă, până ce trecătorii primeau să plătească ceea ce li se cerea. Tocmai ne ciorovăiam cu o șatră de nomazi, care refuzau plata, sub motiv că o mai plătiseră odată, și care coborâseră la căsuța vămii, cu neveste și copii, iar Zacheu căuta în catastife să găsească dacă spun adevărul.

Atunci sosi de pe drum un haidamac cu o veste neașteptată:

- Vine profetul, Isus din Nazaret!

- ....

- Sunt mulți, dar n-au nimic de vămuire. Lasă-i să treacă! porunci Zacheu.

Am ieșit cu toții din căsuța vămii, privind în sus pe drum, unde o mulțime de oameni, cam o sută, se îndepărtau discutând între ei.

- Care-I Isus? Întrebă nerăbdător Zacheu.

Întrebare zadarnică, căci de aici de jos, în mulțime nu puteai deosebi fețele oamenilor.

În toată Iudeea se vorbea despre Proorocul care colinda satele și orașele. Toți căutau să-l vadă și să-l audă, chiar și cei ce-l vorbeau de rău. La noi la vamă era un motiv în plus să vorbim despre Prooroc. Cu vreo cinci ani în urmă a sosit aici un vameș nou, tânăr, cu ochii mari, deschiși, tăcut, bun cunoscător al legii iudaice, se părea că era fiu de levit. El nu se amesteca în certuri de nici un fel. Se vedea însă bine că nu era mulțumit cu meseria de vameș, deși își făcuse o stare materială destul de bunicică.

Odată a fost plecat în Galileea, și a stat câteva săptămâni, pe când s-a întors era total schimbat. Meseria și-o făcea, Zacheu era și așa mulțumit de el, dar în vorbele lui aducea câte o zicală sfântă care te pune pe gânduri: „Nu cei sănătoși au trebuință de doctor ci cei bolnavi!”, „Pomul bun nu poate face roade rele!”, „...nu vă strângeți comori pe pământ!”

Vorbea adesea de o împărăție a Lui Dumnezeu, în care ar fi răsplătiți cei ce plâng, cei blânzi, cei cu inima curată, cei iubitori de pace. Venise și cu o rugăciune nouă în care Iehova nu mai era socotit un Dumnezeu al pedepsei, ci un tată al tuturor, plin de dragoste, iertător a toate, și care ne iartă păcatele după cum și noi iertăm celor ce ne-au greșit. Vorbea tot mai mult cu Zacheu în timpul liber, și oarecum, acesta își schimbase felul de-a fi. Nu se mai enerva din te miri ce, nu mai striga la vămuiții nemulțumiți, îl vedeam tot mai des stând pe gânduri, clătinând din cap, și zicând așa ca pentru sine: „Măi, să fie!”

Într-o dimineață Matei ne anunță că el pleacă în Galileea. Vroia să fie mai aproape de tânărul Învățător de acolo, și care, după părerea lui e Mesia, așteptatul de veacuri a lui Israel.

Vestea căzu ca o lovitură de măciucă peste liniștea lui Zacheu. Încercă să-l convingă să rămână, dar toate argumentele fură zadarnice.

- Zacheu, nu pot sluji la doi domni: Lui Dumnezeu și lui Mamona.

- Dar ai aici o stare bună, ce faci cu ea?

- La ce mi-ar folosi de-aș dobândi lumea toată și mi-aș pierde sufletul? Și astfel a plecat la drum, zâmbind fericit. De atunci Zacheu rămânea tot mai des dus pe gânduri, spunând mereu și el la rândul lui: "Măi, să fie!"

Am aflat după un timp de la un confrate, că Matei a mai rămas totuși vameș o vreme în Galileea, dar trecând odată Isus prin fața vămii, i-a spus:

- „Vino după Mine!” și Matei, fiul lui Alfeu, s-a sculat și dus a fost, iar odată cu el au mers cu Isus o mulțime de vameși.

La această veste Zacheu a observat zâmbind:

- Nu-i chiar așa de păcătoasă tagma asta a noastră, de vreme ce Proorocul ne ia în seamă și pe noi.

Zacheu, continua să privească mulțimea ce se îndepărta, când deodată mă prinse de mână și-mi zise poruncitor:

- Hai cu mine! și fără să mai explice ce și cum, o luă pe o cărare pe marginea drumului, care curând făcea o cotitură, iar noi o luarăm pe scurtătură de-a dreptul și ieșirăm din nou lângă drum înaintea mulțimii. Acolo era un dud bătrân cu ramuri groase, rupte de vânt, dar cu o mulțime de crengi tinere, cu frunzele numai cât bănuțul.

- Ajută-mă să mă urc! îmi spuse. Mă aplecai, el călcă pe spatele meu, se aieptă și se strecură, între crengile care abia-l țineau.

- De-aici pot să-l văd și eu!

Și mulțimea se apropia. Nu era un grup omogen cum părea la prima vedere. În frunte pășeau doi tineri, unul chiar copilandru, ambii cu plete lungi, cam rebele, cu ochii încruntați, părea că se certaseră cu cineva, și acum repetau o scenă de confruntare ce o avuseseră. După cum voi afla mai târziu, unul era Iacob, iar cel tânăr Ioan, era fratele său, porecliți în grupul Lui Isus, drept „Fiii

tunetului”.

În spatele lor înainta pe drum o bătrânică destul de ageră, cu chip încruntat, și care parcă repeta mereu cu voce tare, un lucru la care ținea mult.

În spatele ei la vreo zece pași înainta un grup de vreo cinci-șase bărbați în toată firea, care discutau ceva foarte aprins. În mijlocul lor era unul cu brațe puternice și piept dezvelit, care le spunea ceva foarte categoric tovarășilor din grup. L-am și auzit zicând foarte intrigat:

- Nu! Asta nu se poate! Nu trebuie să lăsăm!

Urma apoi grupul mare ce-l înconjurau pe Isus pe toate părțile, căci desigur, Cel ce pășea la mijloc, îmbrăcat într-o cămașă albă, largă, cu cingătoare, era Isus. Era cu un cap mai înalt decât toți ceilalți. Purta barbă scurtă, privirea îi era îndreptată înainte, și părea absent la vânzoleala celor din jur, care se căzneau să pășească cât mai aproape de El, și privindu-l mereu.

Când ajunse în dreptul dudului, Isus se opri, ca și când și-ar fi adus aminte de ceva, își întoarse privirea spre noi, de jos în sus, și-l chemă așa cum am mai spus.

- Zachee, coboară degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân!

Am observat cum Zacheu coborând tremura din tot corpul. Mulțimea îi făcea loc, de ajunse lângă Isus. O clipă, l-am văzut căznindu-se să meargă repede, șchiopătând, apoi mulțimea îl acoperi de nu l-am mai văzut.

Abia acum mi-am amintit să-l caut cu ochii în mulțime pe Matei. L-am zărit mergând alături de un altul, vorbind liniștit cu acesta. M-am mirat că nu se uita în jos să revadă locurile unde a vămuit câțiva ani, m-a chiar supărat că nici el nu mi-a acordat vreo atenție, și doar ne-aveam destul de bine în vremea aceea. Cei din spatele mulțimii erau oameni de toată mâna, de la cei cu haine îngrijite, la cei îmbrăcați în zdrențe, dar toți căznindu-se să nu rămână în urmă.

Între cei bine îmbrăcați am văzut și trei în haine de farisei, pășind semeț, parcă voind ca lumea să nu-i socotească ca pe ceilalți din mulțime. Desigur erau iscoadele care-l urmau pe Isus pentru a aduna vorbe și fapte compromițătoare, cine știe, pentru vreun proces, care desigur îl vedeau la orizont.

Mai era cineva care venea la urmă, singur. Era îngrijit îmbrăcat, se vedea că știe să poarte haine alese, avea barbă obișnuită, bine aranjată, cu părul creț, scurt, negru. Ceea ce îi sărea în ochi era fața chinuită ce-o arăta. Parcă ceva îl rodea și nu-i lăsa odihnă. Se oprea, gesticula cu brațele, își încleșta pumnii parcă să lovească, apoi îi lăsa în jos neputincioși, părea că vorbește singur. De câteva ori s-a întors înapoi, dar s-a oprit după câțiva pași, certându-se cu sine însuși, pentru a se întoarce ca un osândit în urma celorlalți.

Rămăsesem singur sub dud și mă vedeam fără rost acolo. Am plecat și eu după ceilalți, observând mereu pe acest chinuit al sorții, care pășea cel din urmă, mirându-mă și întrebându-mă ce e cu el. Mergând astfel, am trecut de livezile de palmieri și balsam și am intrat în Ierihon. Am ajuns în fața casei lui Zacheu, unde se opriseră cei ce-L însoțeau pe Isus.

Întrând în curte am văzut că lumea se liniștise, se așezau care pe unde putea. Zacheu alerga de ici colo, neștiind pe ce să pună mâna mai repede. Nevasta lui rămase ca o stană de piatră cu mâinile încrucișate când văzu în curtea lor o așa mare mulțime sosită pe neașteptate.

Zacheu veni cu un lighean de aramă, să-i spele picioarele lui Isus, neștiind dacă trebuie să facă acest lucru și ucenicilor, dar aceștia refuzară cinstea. În sfârșit, Zacheu își veni în fire, scoțând din cămară un sac de făină, pe care o turnă într-o covată mare. Săriră în ajutor toți cei pricepuți, amestecară făina cu apă și sare și făcură un aluat mare.

Își veni în fire și nevasta lui Zacheu, care încă tot nu pricepea bine ce se întâmplă. Ea porni un foc de paie în cuptorul de pâine,

până se încinse bine, probă cu o jeruitoare șperla de pe vatra cup-torului și când săriră scânteii în urma jeruitoarei, dădu jarul la o parte. Din covata mare, cei pricepuți formară la repezeală coci potrivite, pe care le băgară cu o lopată de lemn în cuptor. Curtea se umplu de miros de pâine, și cu aceeași lopată, cocile fură scoase coapte, introducându-se altele în loc în cuptor.

De prin cotloane, Zacheu veni cu șirag de pește afumat, și oale cu brânză. Puse pe un taler de lemn o cocă și un pește și le duse la Învățător. Isus le binecuvântă, se făcu liniște, apoi toți începură să mănânce cele puse dinainte. Către sfârșit, abia ducându-l în brațe, Zacheu veni cu un burduf cu vin și cu câteva ulcele de lut.

Mă uitam la cei ce pe drum erau atât de aprigi la ceartă, acum se potoliseră, uitând totul, așezați pe pietrele curții.

L-am urmărit și pe chinutul, care venise mai la urmă, își luă două coci, și bău câteva ulcele de vin una după alta, apoi se retrase în colțul cel mai întunecos.

La poartă se adunaseră vecinii și unii din secta fariseilor, și desigur comentau:

- Nu-i acesta Mesia Cel Așteptat! Iată a intrat să găzduiască la un om păcătos. Hristosul așteptat n-ar face una ca aceasta.

Zacheu însă, nu mai știa de bucurie, a stătut în fața Domnului și i-a zis:

- „Iată Doamne, jumătate din averea mea o dau săracilor, și dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, îi întorc împătrit.”

Isus era înduioșat de sinceritatea lui Zacheu:

- „Astăzi a intrat mântuirea în casa aceasta, căci și el este fiul lui Avraam!”

Venea seara, era o vreme frumoasă. După ce mâncară, oaspeții lui Zacheu se așezară grupuri-grupuri și tăineau între ei. Cele câteva femei ce-l urmau pe Isus, împreună cu câteva vecine, pregăteau în aceeași covată mare, un alt aluat pentru dimineață, ca oaspeții să aibă pâine de drum. O fată bătea într-un ol un aluat

cu apă, și îl turnă în făină. O alta turna apă sărată peste tot, și o femeie cu brațe puternice începu să frământa. Se opri după un timp, parcă obosită, când din grupul apostolilor se ridică cel mai voinic dintre ei, o dădu ușurel deoparte pe femeie zicând:

- Acasă totdeauna eu frământam pâinea! și cu brațe puternice începu al doilea frământat. Mirosul acrișor de aluat nou se lăsă peste toată curtea.

L-am căutat între grupuri pe Matei, care spre bucuria mea, m-a primit fericit. Era de o liniște deplină.

- Mă aflu unde trebuia să fiu! Viața mi-e legată de Învățător, orice s-ar întâmpla în viitor eu voi fi acolo unde va fi și El, la rău și la bine!

- Ce rău ar putea să i se întâmple? am zis eu, cu puterea ce o are.....

- Și eu gândesc la fel, dar Învățătorul nu și-a folosit niciodată puterea împotriva cuiva, nici chiar împotriva celor mai mari dușmani. Ba ne-a spus și niște lucruri de necrezut, că la Ierusalim îl așteaptă chinuri din partea mai-marilor noștri. Ba că e vorba de moarte sau amenințare cu moartea. Unul dintre noi, Simon Petru, cel ce frământă pâinea, a îndrăznit să-l îndemne să nu ne ducem la Ierusalim, dacă acolo e în pericol. Învățătorul însă l-a muștrătat tare aspru, nici nu pot spune cum i-a zis, și noi n-am mai cutezat să-l mai întrebăm. Învățătorul ne-a lăsat singuri. N-am zis nici unul nimic, până ce Toma, zis Geamănul, cel dârz, ce-și așează acum căpătâiul, a zis ca pentru toți:

- „Să mergem și noi cu El, și să murim alături de El!” Da, ne vom duce gata la orice-a fi, căci El are cuvintele vieții de veci!

- Dar, îndrăzni eu, ce era cu bărbății, care parcă se certau între ei pe drum?

- Copilării de oameni mari, râse Matei. Toți de aici și mulți alții, sunt convinși că la Ierusalim, de Paște, Isus va fi ales Rege ca David, și dragă Doamne, pe lângă un rege vor fi mulți dregători. Iar mama fiilor lui Zebedei, știi cum sunt mamele, ar fi vrut pen-

tru fiii ei, cea mai mare cinste în regat. Iacob și Ioan de capul lor, nu s-ar fi dus niciodată să ceară acest lucru, dar din respect pentru mama lor s-au dus cu ea la Isus. De aici a ieșit zarva, căci Învățătorul le-a răspuns adresându-se mai mult celor doi:

- „Nu știți ce cereți! Puteți voi să beți paharul pe care am să-l beau Eu, și să fiți botezați cu botezul cu care am să fiu botezat eu?”

- „Putem!” au răspuns ei.

- „Este adevărat că veți bea paharul meu, și veți fi botezați cu botezul cu care am să fiu botezat eu, dar cinstea de-a ședea la dreapta și la stânga Mea, nu atârnă de Mine s-o dau, ci este păstrată pentru aceia pentru care a fost pregătită de Tatăl Meu!”

Desigur că ceilalți ucenici s-au mâniat pe cei doi frați, dar Domnul i-a chemat și le-a zis:

- „Știți că domnitorii neamurilor domnesc peste ele, și mai marii le poruncesc cu stăpânire. Între voi să nu fie așa. Ci oricare va vrea să fie mai mare, să fie slujitorul vostru! Că nici Fiul Omului n-a venit să i se slujească, ci ca El să slujească, și să-și de-a viața ca răscumpărare pentru mulți!”.

Se făcuse liniște, ațipiseră toți. Zacheu m-a rugat să fac noaptea de planton, ca oaspeții să se poată odihni. Pe Învățător l-am zărit un timp ca o pată albă la capătul cerdacului casei. Toți erau liniștiți și dormeau. Numai în colțul unde se aciuiseră apostolul cel neliniștit, un om se mai frământa. Acum știam cum îl cheamă, Iuda din Cheriote.

Cheriotul Iudeei

Cheriotul se afla în Iudeea. Unii, între care localnicii îl socoteau târg, dar străinii îl țineau drept sătuc.

Aproape tot satul se afla pe o poliță mare de teren oarecum neted, cu case îngrămădite una în alta, nelăsând o palmă de pământ nefolosit. În jurul satului erau râpe cu iarbă rară și copăcei închirciți, mai ales răsurii, care acum în preajma Paștelui dădeau primele semne de primăvară. Tot satul părea un cuib de piatră, ca o cetate naturală, și localnicii chiar așa o numeau. Cheriotul nu era așezat nici pe firul vreunei ape, nici pe cel al vreunui drum important. În el suia un drum săpat în piatră, destul de larg pentru locul acela, și altul ieșea din cetate, amândouă sfârșindu-se în drumul de țară, mai larg și mai îngrijit.

Rostul acestui drumeag era de a scurta drumul mare, ce ducea în țară. De obicei era folosit destul de mult de cei cu târhat mai puțin și mai ușori de picior. Și mai era ceva, acum de Paște, pentru pelerini era o problemă mare găsirea unui adăpost peste noapte. Cheriotul fiind un sătuc izolat, mulți credeau a găsi mai ușor un loc de mas.

Era spre seară și pe drumeag urcau pelerini puțini cu pași rari. Iată aproape de intrarea în cetate venea o familie. Un bărbat mai în vârstă înainta ținând de funie un asin pietros cu târhatul cumpănit pe o șa de lemn lustruit, și alături cu pași ușori venea un copil înăltuț, cam de 12-14 ani, în cămașă albă lungă, cu brâu, iar în urma lui o femeie tânără, care mai degrabă părea sora copilului, decât mama lui.

La capătul uliței satului așteptau câțiva copii, dintre care unuia nu-i mai tăcea gura:

- Plăcinte calde!!! Servim adăpost peste noapte pe loc uscat și liniștit! Apă proaspătă! Paie la asin! Liniște peste somn! și care fără să-i de-a cineva învoirea, se repezi și luându-i bărbatului funia din mână, porni înainte repetând mereu cele de mai sus.

Bărbatul, parcă voi să spună ceva, dar se lăsă păgubaș, mergând în urma băiatului, care grăbea pasul. N-au mers mult și intrară într-o curte pardosită cu pietre, dar aici era o așa aglomerație de oameni așezați pe jos încât abia putură înainta printre ei, cu teama de a nu călca pe cineva, dar printre care copilul călăuză se strecura cu măgarul cu multă dibăcie. Din curte trecură în grădină, aici tot aglomerație, dar nu chiar așa de mare, și se opriră tocmai în fundul grădinii pe un povârniș cu pietriș mărunt. Copilul călăuză îi lăsă pe cei trei și plecă zicând:

- Vă aduc paie pentru asin!

Cei trei se uitară unul la altul. Nu erau prea afectați de cum arăta adăpostul mult lăudat pe drum. Mai pățiră și altădată astfel de întâmplări, va trece și noaptea aceasta cumva. Bărbatul se apucă să de-a jos tărhatul de pe asin, apoi șaua cu curelele și-l legă pe măgar de un stâlp cam șubred.

Și în grădina vecinului era lume poposită, dar nu ca aici. Copilul se întoarse repede cu o mânășă de paie cu multe crenguțe printre ele, și le așeză înaintea asinului Ghedeon, iar printr-o mișcare sprintenă, se înțepeni în fața copilului oaspete. Erau la fel de înalți. Copilul gazdă era măsliniu la chip, cu ochi pătrunzători, adânci, negri, cu păr cârlionțat, și fără să aștepte, făcu oferta:

- Îți dau două coci pentru banii de la brâu !

- Nu-i dau!

- Îți dau două coci și jumătate!

- .....

- Îți dau trei coci, cocile fac mai mult!...

Dar copilul în alb nu se lăsa cumpărat.

- Îți dau doi bănuți negăuriți pentru ei, și o cocă pe deasupra, dar copilul în alb făcea semn că nu se învoiește.

- Ce vrei să-ți cumperi pe ei? îl întreabă.

- Nu-mi cumpăr nimic, îi dau în visteria Templului!

Copilul negustor se căznea să găsească o nouă manevră, când de pe treptele casei se auzi un strigăt mânios:

- Judi, vin aici! Ce faci atâta în grădină? la care Judi făcu stângă-mprejur, fără să-și ia rămas bun de la clienți.

- Vin mami, acum vin!

Bărbatul tăcut trase cu chinga șei pietrișul pentru a netezi locul de dormit, întinse pe el un pled gros din păr de cămilă, și înțepeni șaua cu toate ale ei în partea de jos a popasului. Se îndreptă spre Ierusalim, se închină și își zise abia șoptit rugăciunea. Se închină din nou și așezându-se în partea cea mai cu pantă, zise tinerei și copilului:

- Culcați-vă și voi, că mâine ne așteaptă drum lung!

- Copilul se așează în genunchi împreunând mâinile, cu fața și privirea undeva departe, și rămase nemișcat într-o rugăciune mută, părând o statuie. Acest moment îl aștepta mama lui. Până nu demult copilul se ruga odată cu dânsa. Îi cuprindea mânuțele și i le ținea strâns, mama șoptea rugăciunea, și copilul repeta. De-o vreme-ncoace de când se mărise, începu să se roage singur. Și rugăciunea aceasta o neliniștea pe mamă, căci nu mai era rugăciunea unui copil. Parcă nici nu mai era acolo ci într-o altă lume. Nu mai auzea nimic din jurul lui. Parcă nu mai era copilul ei. Și nu numai la rugăciune copilul deveni altfel decât alți copii, ci în tot comportamentul lui.

Vechea amenințare a bătrânului Simeon, din Templul de la Ierusalim, spusă când l-a înfățișat pe copil Domnului, îi bătea în minte ca un clopot. „Copilul acesta va fi un semn care va stârni împotrivire. Sufletul tău va fi străpuns de sabie!”

Cât timp a fost mic, luată de necazurile vieții, care n-au fost puține își uitase proorocia, dar comportarea lui Isus din ultimul

timp, o puse din nou pe gânduri.

Într-o zi a venit o bătrânică din vecini să-l caute pe Iosif, căci i se stricase masa, dar Iosif nu era acasă. Copilul își luă uncelele și zise: Mă duc eu, mamă! Și s-a întors cu doi bănuți în formă de inel, dăruindu-i pentru repararea mesei.

- Mamă, pot să țin pentru mine acești bănuți?

Maria rămase uimită. Copilul nu ceruse niciodată bani pentru el.

- Ce vrei să cumperi cu ei?

- Vreau să-i pun în Templul din Ierusalim de Paște. De Paștele acesta vreau să merg și eu cu voi în Ierusalim.

Și-acum Maria îl privea pe copil rugându-se, înfricoșată și îngrozită, repetând în gândul ei: Oare cum se va împlini proorocia, Doamne, cu un copil atât de crud?

Isus isprăvindu-și ruga, deveni din nou copil. Adună de pe jos ultimele fire de paie și i le dădu lui Ghedeon să le mănânce. Îi cuprinse botul și-i sărută ochii, cum făcea totdeauna, apoi se așeză lângă tatăl său. Aceste copilării avură darul să o liniștească pe mamă.

Mai rămase o vreme tăcută, privind în noapte, apoi se așeză lângă copil, cuprinzându-l cu brațul, parcă spre a-l apăra de toate relele din lume. Ghedeon își făcu cruce cu copita în nisip, apoi se așeză și el cu capul ridicat, veghindu-i. Era atât de obișnuit cu ei, doar fuseseră împreună atâtea drumuri, încât în mintea lui se socotea și el făcând parte din familie.

***

Dis de dimineață pelerinii se sculară și se pregăteau de plecare, adunându-și târhatul de pe jos, înghesuindu-l și legându-l cât mai strâns, ca să ocupe loc mai puțin. Acum ridicați în picioare și foindu-se păreau și mai numeroși. Prin mulțime se strecură

Judi, copilul de aseară, din nou cu o mână de paie. Părea că mai avea un rost venirea lui. Într-adevăr își mai încercă odată norocul de a pune mâna pe bănuții inel ai lui Isus.

- Uite, îți dau patru bani! și-i arată în palmă.

- Nu-i dau! fu răspunsul categoric al lui Isus.

- Îți dau cinci, nimeni nu ți-ar da mai mult!

- Știu, răspunse Isus, dar eu îi vreau pe aceștia!

De ce voia Judi să pună mâna pe acești bani? Erau prima monedă apărută în lume, și anume în Libia, și erau foarte rari, erau găuriți, diferiți de alte monede, și aveau deci o valoare numismatică, iar Judi știa asta. De puneia mâna pe ei i-ar fi vândut el scump la vreo zărafie în Ierusalim.

La plecare Iuda le spuse:

- Pregătiți 30 de bănuți pentru sălaș, apă și paie, să nu pierdem vremea prea mult!

Bărbatul încruntă fruntea că i se păru mult pentru un popas ca-n drum, dar nu zise nimic.

După ce-și făcură din nou bagajul, îl scoaseră cu greu pe Ghedeon spre poartă, și apucară drumul ce ieșea din Cheriot.

În Templu

În preajma Paștelui, drumurile ce duceau la Ierusalim păreau privite de pe munte sau de pe ziduri, șiraguri de mărgele mișcătoare de oameni, bărbați, femei și copii, asini și juninci de vacă de toate culorile.

Pentru evreii evlavioși de atunci, datoria de a te afla la locurile sfinte cu ocazia acestor sărbători, era o poruncă de la care nu puteai să te abați. Evreii cuvioși erau și mândri pentru că singuri ei se închinau Unicului Dumnezeu, Creator al cerului și al pământului.

După ce pe Ghedeon îl lăsară legat pe o uliță lăturalnică de un copac, într-un grup mai mare, Maria cu Iosif și Isus, reușiră să intre în curtea exterioară a Templului. Maria îl ținea strâns de mână.

Era o mare înghesuială aici, căci erau nu numai oameni, ci și turme de miei de curând înțărcați, fiecare turmă vopsită altfel pentru a se deosebi de celelalte turme, cârduri de viței care zbieau după verdeață, și păstorii vitelor ce strigau la vite să rămână strânse.

Pelerinii se tocmeau cu voce tare cu proprietarii oilor, vițelilor și porumbeilor, încât nu se mai înțelegea om cu om. La locuri mai adăpostite, zarafii își etalau mesele cu monedele. Erau și destui negustori ambulănți ce vindeau funii de legat animalele, dar și alte obiecte care nu și-ar fi avut locul aici. Și apoi o murdărie ce se făcea pe jos și un miros, ca într-un grajd neaerisit.

Legea cerea ca fiecare pelerin să-și ducă animalul de jertfă

cu mâna lui în acest loc, de unde urma să fie preluat de leviți – oamenii preoților, și să le ducă la jertfire. Cu secole în urmă erau toți plugari, fiecare își ducea animalul chiar de acasă, de funie. Acum când evreii erau risipiți în toate țările Orientului, și chiar ale Occidentului, lucrul nu mai era posibil. Nu puteai veni de la Roma cu o vițică de funie. Astfel s-a ajuns ca pelerinii să vină cu banii necesari și să-și cumpere animalul de jertfă la fața locului.

E adevărat că acest obor de vite putea fi așezat dincolo de zidurile Templului, dar atunci vama ce se încasa pe animale nu mai era a Templului, ci a statului roman. Așa se făcu de s-a îngăduit intrarea animalelor în curtea exterioară a Templului. Și bineînțeles că au apărut adevărate mafii de afaceri. Negustori pricepuți cumpărau animale ieftine mai de departe și le aduceau cât mai în față, căutând un vad comercial cât mai bun obținut printr-o mită mai mare sau mai mică, dată slujbașilor Templului.

Prin acest târg trecea și Maria cu Isus de mână. Era hotărâtă să nu-l lase nici un moment singur, temându-se de o mare primejdie. Pe măsură ce înaintau cu greu, Maria simți că mânuțele copilului se încheștează, Isus își strângea pumnii. Îl privi sub șuvițele de păr și se înfricoșă, copilul se uita în jur cu ochii plini de mânie. Parcă ar fi vrut să sară asupra a tot ce vedea. Îl întrebă ce are, dar Isus nu răspunse nimic, și mama se înspăimântă. Copilul ei nu mai avea ochi de copil. Îl ținea și mai strâns și se căzni să iasă spre Templu, din iadul prin care trecea. Cu cât înainta, Isus devenea iarăși copil. Cu ochii mari se uita la coloanele de piatră, se minuna, dar nu zicea nimic. Ajunseră în Pridvorul lui Solomon.

***

La fiecare sărbătoare, mai ales de cea a Paștelui, un ceremonial important se petrecea în Templul din Ierusalim, care se ridica la înălțimea unui spectacol, așteptat și admirat de mulți. Era momentul darului către Templu. Se punea mare preț pe averea Tem-

plului, încât unii farisei susțineau că un jurământ făcut pe Templu n-avea nici o valoare dacă nu se lămurea clar că era vorba de tezaurul Templului.

Spectacolul se petrecea în felul următor. Un grup de gorniști și toboșari bătând în talgere de aramă atenționau mulțimea, făcând un ocol în jurul unui amfiteatru. În mijloc era pusă pe un piedestal o cutie mare de aramă strălucitoare, străjuită de doi zdrahoni îmbrăcați și ei în haine strălucitoare. De toate părțile se strângea lumea să vadă ce se petrecea.

Când spectatorii erau la locul lor, un crainic odată cu un sunet de goarnă anunța mărimea care va începe spectacolul, și care de obicei era Arhiereul din acel an. Acesta îmbrăcat în haine sacerdotale arunca în cutia de aramă sunătoare, suma anunțată. Se porneau urale de toate părțile, și donatorul părăsea scena în pas la fel de impunător. Urmau apoi alte măriri sacerdotale sau aristocratice, prezentate în același fel. Se producea deseori un tumult în mulțime a celor ce vroiau să fie mai în frunte. Uneori sub boltă răsunau certuri în regulă între cei ce se socoteau mai de neam, mai bogați și mai cu influență.

Apoi spectacolul se potolea și lumea obișnuită trecea prin fața cutiei, și-și dăruia obolul. Maria și Isus își găsiră un loc bun din care puteau vedea și auzi totul. De câteva ori Maria simți pumnii lui Isus încleștându-se când trecea câte o mărime mai importantă, apoi potoliți intrară în lungul șir al anonimilor. Isus își avea în mână cei doi bănuți libieni, și când ajunse la cutie îi aruncă. Clinchetul de argint răsună de două ori. Isus își frecă mâinile așa cum fac copiii când fac o treabă bună, apoi se alipi de Maria fericit. Maria îl privi: Doamne, dar tot copil îi! și se bucură.

Se apropia seara și avea să înceapă în curtea exterioară a Templului, ceremonialul jertfirii Paștelor Domnului. Maria cu Isus de mână se strecurară prin mulțime către locul de întâlnire a celor din Nazaret. Isus îl zări pe Iosif, și spuse:

- Îi văd, sunt mai în față, în dreapta! Ajunseră curând la grupul de prieteni și vecini. Aceștia erau strânși în jurul mieilor, care după lege trebuiau să nu aibă mai mult de un an, și să fie sănătoși, fără vreun cusur. Era o priveliște înduioșătoare, așa drăguți și liniștiți așteptau mieii, fără să știe că vor fi înjunghiați în curând.

Femeile aveau pregătite în coșuri azimi și tot felul de verdețuri amare, după cum a cerut Cel Preaînalt prin Moise, ca mielul să fie mâncat fript, împreună cu azimi și ierburi amare. Din miel nu trebuia să rămână nimic până a doua zi dimineața, și chiar de ar fi rămas, totul trebuia ars. Așa că era obiceiul ca fiecare om să ia un miel de fiecare casă, dacă erau prea puțini în familie pentru un miel, trebuia jertfit împreună cu vecinul cel mai de aproape, după numărul sufletelor, trebuia făcută socoteala cât putea mânca fiecare din mielul acela.

Maria se uita în tăcere la Isus. Nu știa ce va face fiul său, acum că se apropia momentul sacrificării. Copiii ceilalți se jucau și mângâiau mieii cumpărați de familiile lor. Isus însă se desprinsese din mâna ei și se alipise de Iosif.

- Tată, de ce trebuie înjunghiați, sunt atât de nevinovați?

- Sângele lor Isus, ne amintește de legământul făcut de Dumnezeu cu noi, de mult, pe vremea cât ne-a scos din țara Egiptului, din robie. Mielușelul acesta va muri pentru a ne acoperi păcatele noastre!

Isus, rămase tăcut, privind la blănița moale și albă.

Mulțimea începu să cânte Hallelul, preoții înaintau în șiruri îmbrăcați în haine sacerdotale, spre rampa unde era altarul de aur. Ajunși aici se alinieră pe două rânduri. Toți cei din primul rând au primit câte un lighean de aur, iar cei din al doilea rând câte un lighean de argint.

Toată mulțimea cânta:

- „Lăudați pe Domnul! Robii Domnului lăudați, lăudați Numele Domnului! Fie Numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac!

De la răsăritul soarelui și până la apusul lui, fie Numele Domnului lăudat!

Domnul este înălțat mai presus de toate neamurile, slava Lui este mai presus de ceruri.

Cine este ca Domnul Dumnezeuul nostru care locuiește atât de sus?

El își pleacă privirile să vadă ce se face în ceruri și pe pământ....”

Preoții au început să înjunghie animalele în timp ce mulțimea intona Hallelul. La rândul lor, când preotul aduse jertfa, Isus privea în liniște cum ligheanul în care se adunase sângele mieluşelului lor, trecea din mână în mână până la capătul rândului, iar ultimul preot îndeplini ritualul de stropire a altarului cu sânge. Iosif luă carnea mielului și împreună se îndepărtară spre a pregăti cina pascală.

După cină, copii cunoscuți din Galileea și alții necunoscuți îl cheamă la joacă pe Isus. După o chibzuință, Maria îl lăasă din mână, cerându-i să revină la gazda unde îi aștepta Ghedeon.

Nu se mai gândea la nici un rău, dar la ora de întâlnire, Isus n-a mai venit. Un copil îi spuse Mariei că l-a văzut cu veri de-ai lui prin oraș, spre poarta de ieșire, iar Iosif cu Maria se îndreptară într-acolo, socotind că desigur va fi cu rudeniile lor. Se grăbiră să-i ajungă depășind alți pelerini, și de-abia după o poștă își ajunseră rudeniile, pentru a constata că Isus nu era cu ei.

Vechea, permanenta sabie îi străpunse inima, și cu Iosif și Ghedeon se întoarseră din nou la Ierusalim. Dar pe cine să întrebe de el, decât doar pe copiii Ierusalimului.

- Copii, n-ați văzut pe un copil așa-și-așa? Iar copiii ridicau din umeri. Abia a treia zi un copil i-a povestit Mariei:

- Ba da! Eu mă jucam în Templu unde am deschis o ușă, și am văzut un copil îmbrăcat în alb ce ședea de vorbă cu bătrânii. Nu l-am văzut bine că eu am fugit.

Maria și Iosif alergară la Templu. Maria deschidea ușă după

ușă, ar fi deschis-o și pe cea a Sfintei Sfintelor fără teamă că Dumnezeu o va pedepsi. În sfârșit găsiră ușa. În sală era liniște, îl văzură pe copil stând drept între preoți și cărturari așteptând un răspuns.

Bătrâni și mai puțin bătrâni desfășurau sulturile Legii și căutau ceva.

- Așa-i scris cum ai spus Tu, copile! recunoscără pe rând

- Isus își zări părinții și luându-și rămas bun de la bătrâni, se îndreptă înspre ei.

- „Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aceasta? Iată de trei zile te căutăm îngrijorați peste tot?” Răspunsul o descumpăni pe Maria.

- „Oare nu știați că în Casa Tatălui Meu se cuvenea să fiu?”

Nu-l mai întrebă nimic, porniră spre casă toți trei tăcuți și Maria era convinsă că alături nu mai are un copil, ci un bărbat în puterea cuvântului a cărui soartă nu mai era în puterile ei de a o conduce.

***

Și Iuda a plecat odată cu locatarii curții lor la Ierusalim. Nu mai avea rost să rămână acasă căci în nopțile următoare rar pelerinii se mai abăteau prin Cheriote. Luă cu sine și banii încasați de la pelerinii oaspeți din ultimele zile, îi așeză într-o traistă adâncă și deasupra puse ultimele plăcinte ale mamei, pe care le oferea de vânzare celor pe care îi întâlnea pe drum, care nu trebuiau să bănuiască ce are el în fundul traistei. Ajunse repede căci era bun de picior și fierbea de nerăbdare să ajungă la tatăl său. Aici era în mediul lui. Nu-l supăra mirosul atâtor animale îngrămădite, nici noroiul de pe jos.

Nu era un simplu martor al afacerilor tatălui său, ci se amesteca în discuții, aranja monetarul făcut pe masa acestuia, când tatăl său se ducea undeva îl înlocuia. Începuse chiar să se facă

util, se strecura prin mulțime și asista la tocmeala dintre client și negustorul de vite, și când cei doi băteau palma îl lua de mânecă pe cumpărător zicându-i:

- Veniți cu mine și schimbați banii cu cel mai mic preț, și îl ducea la masa tatălui său. În ultimul an pe o lădiță improvază o masă de schimb, luă o sumă de la tatăl său și începu să-și strige mușteriii, dar nu-i plăcu să stea pe loc. Lui îi plăcea să umble, s-asculte, să vadă și-apoi să judece. Tatăl său îi făcea voile, văzându-l dezghețat, uneori mai iute la minte decât el.

Așa trecea vremea fiecărei sărbători. De obicei tatăl câștiga destul de bine, dar spor la casă nu aveau, că de multe ori abia aveau cu ce trăi. Tatăl său se întovărășea în afaceri cu prieteni de-ai săi și pierdea într-o zi cât câștigase într-un an. Începeau apoi certuri aprige acasă cu nevasta care-l batjocorea în fel și chip că-i prost și neghiob, apoi lua totul de la capăt.

Speranța lui era alta: să-l de-a la școală pe Iuda, să-și deschidă mintea, să apuce un post bun în administrația Templului, să-l însoare cu o fată de neam și să-l vadă de toți laudat și pizmut.

Se limitase anume la un singur copil zicând adesea: „Smochinul care odrăslește mult, nu face poame”.

Pentru asta se zbătea să-i găsească din timp proptele bune, să-l ajute pe copil până va apuca un post bun. După aceea spunea tot el: dacă ai ajuns la Ierusalim nimeni nu te mai întreabă pe ce cale ai ajuns. Din dorința de a-i găsi copilului protectori de vază, după sărbători bătea la ușa tuturor rudeniilor sale și ale nevastei, care aveau o poziție bună pentru a-l prezenta pe copil.

Unii refuzau să-i primească, alții îl făceau să aștepte cu zilele, alții îl primeau și-i promiteau vreo minciună, dar tatăl nu se descuraja. Obişnuia să-i spună lui Iuda deseori: Când nu-i cazul, și măgaru-i bun. Mulțumește-te și cu puțin, copile!

Cu cât treceau anii, copilul se simțea tot mai stingherit de obiceiul tatălui său. Îl durea de cum erau tratați de neamurile cu vază ale părinților, de indiferența, răceala și chiar disprețul cu

care erau primiți.

Față de tatăl său avea când milă, când ură, că nu era și el mare și tare ca aceste rudenii scumpe.

Încă de mic însă îl cuprinse o ură contra celor suspuși, promițându-și că se va ridica singur și va răzbuna odată și odată, umilințele de acum.

Prima treaptă

A fost o zi mare când reuși să pună piciorul într-una dintre tainicele cămăruțe unde se orânduia bunul mers al Templului. Și ce-l făcea să fie mândru de el, era că ajunsese în acest post numai prin puterile lui.

Bătrânul trezorier al Templului nu mai vedea bine și se întâmpla să confunde monedele, astfel se hotărî să-și ia un ajutor. Iuda găsi prilejul să-și încerce norocul. Se simțea în stare să îndeplinească asemenea misiune.

Umblase pe la mulți profesori, se rătăcise o vreme și pe la școala lui Gamaliel, dar nu făcu mulți purici. Nu-l atrăgeau noțiunile abstracte, comentarii de versete din Tora și alte din acestea. Îi plăceau noțiunile precise, tangibile. Îi plăcea văzând la alții ordinea în lucruri, și mai ales contabilitatea, pe care o socotea suprema știință. Îl admira cum lucra de repede pe un bătrânel răpciugos, fără familie, care le cam bea, dar încolo era bun la suflet.

- Ce te zgâiești așa la mine băiete?
- Cum vă descurcați cu tăblițele acelea!
- Asta se cheamă contabilitate, pentru cine vrea să știe.
- Ce mult aș vrea să o învăț și eu!
- Nimic mai simplu, aduci moșului o dușcă de Carmel, și până o beau, te-am învățat. Dar să vii îmbrăcat cu o haină cu două buzunare mari.

Băiatul veni la întâlnire după cum se înțelese cu bătrânelul. Acesta luă dintr-o cutie un pumn de monede diferite și i le dădu lui Iuda:

- Să zicem că asta-i ce-ai câștigat tu astăzi, bagă-i în buzunarul din dreapta, doar cu mâna dreaptă se primește de la alții. Iuda

îi introduse în buzunar.

- Nu așa copile! Așa face orbul de la colț. Tu ia o tăbliță și un stilet și scrie povestea fiecărui bănuț, unul sub altul. Un bănuț de la tata, doi bănuți de la mama, trei bănuți câștigați de tine. Scrie cu grijă una sub alta, până când nu mai primești nimic.

- Dar tu și cheltuiești, nu? Cumperi halviță de trei bănuți, ia trei bănuți din buzunarul drept și-i dai, dar nu așa. Bagă bănuții în buzunarul stâng, dar stai! Ia o a doua tăbliță ceruită și scrie. Cumpărat halviță de trei bănuți, de patru bănuți o tăbliță. Scrii tot unul sub altul. Deci ai două tăblițe.

- Am înțeles, răspunse tânărul!

- N-ai înțeles nimic, răspunse bătrânul. Tăblițele-s de ceară, pot fi zgâriate și controlorii și fiscul nu le iau în seamă. Ca să fie totul bine făcut, ia un sul de papirus și treci cu cerneală în dreapta, ce-i scris pe tăblița din dreapta, și pe stânga ce-i scris pe tăblița din stânga. Și cu ce-i scris aici poți merge la orice judecătorie.

Data viitoare dacă vrei, te învăț cum se lucrează cu mai multe buzunare, numai să vii cu o oală de vin ca cel de azi. Așa a învățat Iuda contabilitatea, cu vremea știind mai multe decât bătrânul, și fiindu-i în viață de folos.

Într-o tainiță a Templului locuia un personaj ciudat, mai mult bătrân decât tânăr, foarte vorbăreț, umbla mai tot timpul prin toate curțile, la fel pe străzile și piețele din Ierusalim. Oficial era cel care cerceta cântărele dacă sunt bune, dacă nu se folosesc zarafii de monede calpe, dacă rămân peste ora închiderii... Nu se interesa ce haine îmbracă, umbla pe străzi și intra în vorbă cu bărbați, femei și copii, vorbind de toate. Câteodată vorbea chiar de rău stăpânirea evreiască și romană, așteptând răspunsul locuitorilor din Ierusalim. Era prieten cu toată lumea, după cum lumea îl ținea drept prieten al ei. Nu se certa niciodată și nu se mânia niciodată. În spate i se zicea „Mâța blândă”, și lumea pe cât putea îl ocolea. De la o vreme lui Iuda i se păru curios că acest ins, care parcă nu-l luase în seamă până atunci, se apropie de el discutând

de una și de alta. După un timp, într-o sâmbătă, ca din întâmplare, insul îl opri:

- Iuda, fă-mi un serviciu. Du-te, te rog, la Sinagoga de lângă turnul Hananeel, ascultă ce predică rabinul de acolo, ce zice și ce nu zice, și-apoi vino și fă un raport cu ce-a fost.

Iuda s-a dus și i-a făcut un raport, iar insul a fost tare mulțumit. Apoi au urmat alte rapoarte, după care îi spuse într-o zi:

- E bine să știi, dar numai pentru tine, că eu fac parte din serviciul „Ochii și Urechile Sinedriului”. De-acum ești sub ocrotirea mea, și după cum vezi eu am mare putere.

Mai trecu o vreme și Iuda a fost chemat de el și dus înafara Ierusalimului. Ieșiră pe una din porțile de Răsărit mergând așa, cam fără un țel anume. După un stadiu, lângă drumul ce trecea pe lângă Muntele Măslinilor, un om se odihnea sub un măslin, cam la o sută de pași de drum, cu capul pe o șa. Tovarășul de drum al lui Iuda își spuse părerea:

- Hai să mergem să vedem ce vrea omul acesta! Iuda tresări, când de sub înfățișarea unui om îmbrăcat ca un muncitor, cu un prânz sărac dinainte, apăru înfățișarea unui om cu căutătură de ostaș, care îl cântărea din priviri. Ostașul nu-și spuse numele, nici nu se ridică. Tovarășul lui Iuda după un salut scurt i-l arătă pe Iuda:

- El va fi cel pe care-l vei întâlni din partea noastră. Priviți-vă bine să vă recunoașteți!

Astfel intră Iuda într-o afacere primejdioasă, cam fără voia lui. Pe deoparte îi era frică, pe de alta era curios să cunoască mai mult. Misiunea lui era să ducă undeva pe lângă Marea Moartă niște desagi cu făină de orz, saci în care el nu trebuia să știe dacă se mai afla și altceva.

Pe drum conta mic neguțător de făină, plătea vama corect, și-și vedea de drum. Undeva în drum era oprit după o parolă. Preda desagii și în loc i se dădeau alți desagi cu sare.

Odată după un astfel de drum, cei doi tineri ce l-au oprit i-au

cerut să-i urmeze. După multe ocolișuri coborâră la țărmul Mării Moarte, unde într-un ocol de stânci era o mică plajă.

De față erau mai mulți bărbați în puterea vârstei, dintre ei bărbatul întâlnit lângă Muntele Măslinilor începu să vorbească:

- Mă întrebați de unde credința că trebuie să ne pregătim ca ostași într-o armată?

Mă cheamă Iuda, de loc din Galileea, și de mic m-am jurat să-mi scap neamul de sub stăpânirea romană. Sunt un om liber, cetățean roman. Am învățat mânuirea armelor, dar am înțeles și nevoia de înțelepciune, de dibăcie, de cunoaștere a dușmanului, de unde îi vine puterea și slăbiciunea. Am călătorit în tot imperiul, am fost și la Roma, și-am privit, am întrebat, și-am învățat chiar fără să întreb. Iată aici pe nisip o băță, aceasta e marea de la mijlocul pământului. În jurul ei se află toată împărăția romană. Aici de margine e Hispania, apoi Galia, apoi Roma, apoi Iliria și Tracia, aici Grecia, aici Asia, aici suntem noi evreii, apoi Egiptul, Cartagina.

Cum stăpânește Roma? Cu noi, cei pe care ne stăpânește! Adună de aici ostași britanici, de aici gali, de aici traci, îi îmbracă strălucitor, îi instruiește în tabere, îi adună în legiuni, apoi îi trimite pe gali în Palestina, pe-ai noștri în Galia, pe traci în Africa, pe africani în Tracia, și astfel ne stăpânește cu forța, cu frica, cu prostia noastră.

Priviți încă o dată harta! În spatele fiecărei provincii romane se află popoare libere, câtă frunză și iarbă, pe care râvnește Roma să le cucerească. În spatele helveților se află germanii, dincolo de Tracia se află tracii liberi, apoi sciții, armenii, parții, perșii, etiopienii. Dacă toți aceștia s-ar ridica deodată, în câteva zile n-ar mai fi imperiul roman.

Lucrul acesta vreau să-l pornesc eu. Am legătură cu germanii și cu dacii, cu armenii și cu perșii. Până în ceasul așteptat noi nu trebuie să rămânem cu mâinile în sân. În zona aceasta sălbatecă, în secret, putem să alcătuim o armată puternică, așa ca Ghedeon.

Nu cum a făcut Teudas mai deunăzi, când și-a format armata în ochii romanilor.

- Și zeloții? întrebă unul.

- Tactica lor nu e bună. Ucizi un ostaș roman sau doi. Eiucid de câteva ori mai mulți evrei și Sinedriul plătește o amendăusturătoare. În locul unui legionar ucis, alți zece se grăbesc să se înscrie în armată. Și-apoi pe cine ucidem? Ostașii aceștia care trăiesc printre noi, de cele mai multe ori ne sunt prieteni. Iubesc neamul nostru. Sunt și sutași care ne iubesc. Zeloții ne ucid prietenii, și ni-i fac dușmani pe ceilalți, și Roma trimite trupe întreprite. De ce să nu-i facem pe romani să creadă că suntem cumiți, ca să trimită trupe puține. Acestea am vrut să vi le spun!

Și de nu învingem? Vom face și noi ca și strămoșii noștri, vom muri în luptă, și vom fi binecuvântați de urmași din neam în neam!

Lui Iuda din Cheriote se păru demonstrația lui Iuda Galileanul foarte adevărată, era posibilă căderea imperiului roman, dar el nu se gândea la imperii și neamurile lumii, ci se gândea la el.

Dacă acest Iuda va învinge, cu siguranță el va fi răsplătit. Și de nu va învinge, el care nu era amestecat în luptă, hotărât că nu i se va cere să moară alături de el.

Consideră că trebuie să aibă mai multă precauție și să se retragă din afacere la timp. Până acum pe drumul către Marea Moartă nu se aventurau ostași romani, căci nu îi interesa un astfel de drum. Puterea o exercita în această zonă administrația evreiască, iar în ținuturile Mării Moarte, legea o făceau animalele sălbatice și pustietatea.

Iuda a făcut drumul acesta în câteva rânduri, fie singur, fie cu un tovarăș pe care l-a recomandat Sinedriul. Încărca pe un asin doi saci cu făină, iar în făină ascundea punga cu bani.

Iuda Galileanul ar fi dorit mai mulți bani, și chiar s-a pronunțat „Cu atâția bani nu pot alcătui o armată!” și astfel era pus în situația de a avea mai mulți oameni, decât armamentul

necesar fiecăruia.

Lui Iuda din Cheriote nu i se părea periculos acest drum, deoarece era practic ocolit de armata romană. Pentru asta era totuși atent la tot ce se întâmpla în fața și-n spatele său pe drum.

La un moment dat, încremeni de spaimă. Nu departe în urmă, apărură strălucitoarele coifuri ale cavaleriei romane. N-a avut altă scăpare decât să se retragă în tufișurile din marginea drumului, crescute pe un teren stâncos. O aripă romană de cavalerie a trecut în trap pe drum, fără a-l observa, urmărind parcă un scop precis. Și într-adevăr așa era. După cum avea să afle mai târziu, grupul roman mergea la un obiectiv precis. Serviciul secret al Armatei Romane, prin spionii săi, a aflat de conspirația pregătită de Iuda Galileanul, l-a lăsat aparent în pace, dar a introdus între oamenii lui spioni bine pregătiți, care au raportat cu precizie locul unde se ascundea Iuda, câți oameni avea, ce armament aveau, precum și alte obiceiuri ale grupului. Când a socotit că a venit timpul potrivit a distrus gruparea rebelă. Când Iuda a realizat acest lucru era prea târziu, fiind înconjurat din trei părți, singurul loc liber rămânând Marea Moartă.

A dat ordin oamenilor săi să se arunce asupra atacatorilor într-o singură direcție, să-și facă loc printre ei, și dacă e cu putință să scape. El cu principalii căpitani ai săi a hotărât să rămână pe poziție și să lupte până la ultimul om. Pentru romani, situația era foarte favorabilă, a fost o joacă în a-i ucide, și nu au luat decât câțiva prizonieri.

Tot după cum a aflat Iuda din Cheriote mai târziu, au căzut și câteva capete din sprijinatorii grupării rebelilor.

Iuda însă, a procedat așa cum procedează în astfel de cazuri animalele sălbatice, rămânând nemișcat pe loc, camuflându-se astfel cât mai bine. Mai greu i-a fost cu asinul, pe care l-a așezat și i-a legat picioarele, pentru ca să nu mai miște, iar noaptea îi rupea iarbă din jur și îl adăpa. După vreo săptămână, când nu s-a mai temut că cineva controlează regiunea, a scos pungile cu

bani din sacii cu făină, și și-a reținut pentru el o parte, restul îngropându-i într-un loc sigur, unde spera să se mai întoarcă. Apoi mergând mai mult noaptea, a ajuns la drumul ce lega Egiptul de Arabia și s-a îndreptat pe drumurile sterpe ale Arabiei, asociindu-se unei caravane. S-a îndepărtat cât mai mult de Ierusalim, trăind în Arabia sub un alt nume. I-ar fi fost mult mai ușor dacă apela la comunitatea evreiască locală din Arabia, dar asta ar fi însemnat să se de-a de gol, pentru că ar fi trebuit să se prezinte, iar aceștia prin oamenii lor ar fi cerut informații asupra persoanei sale, iar Iuda nu și-a asumat acest risc.

Aici s-a apucat de negustorie, de mărfuri cu greutate mică, dar cu valoare mare, așa cum erau parfumurile venite din India și China pe drumul mătăsii.

După un timp, a îndrăznit să se întoarcă înapoi, ocolind pe departe Ierusalimul, și mergând pe la nord de Galileea ajunse în orașele Tirului și Sidonului.

Ajungând din nou lângă Marea Moartă, și-a recuperat și restul banilor doșiți, și a continuat câțiva ani în acest sistem. S-a întors apoi la Ierusalim în ascuns, și a aflat că lucrurile se potoliseră, romanii au făcut câteva arestări de persoane pe care nu i-a mai văzut nimeni.

Și într-o bună zi a apărut între vechii lui tovarăși din slujba Templului. Aici își reîntâlni și tatăl, care ca de obicei se afla în criză de bani, căci pierduse la zărafie.

Intrarea

Încă în aceeași zi, Iuda se amestecă în marele număr de ucenici ce-l urmau pe Isus, căci erau mulți cei ce mergeau după El. Începu chiar să ajute la lucrările ce le cerea Isus. Mai ales căuta să se apropie de cei pe care îi socotea stâlpi, și pe care îi chemase anume Isus. De altfel chiar și aceștia, Petru, Andrei și ceilalți își arătau importanța lor în comunitate prin siguranța cu care se prezentau în toate, voind ca ceilalți să știe că ei sunt mai de-ai casei. Aceștia îl primiseră cu bunăvoință. Ajunse în curând să fie socotit unul din cei mai săritori ucenici din preajma Domnului.

Nu trecuseră zile multe și Isus a ieșit la munte să se roage, și toată noaptea a petrecut-o în rugăciune. Era rugăciunea făcută pentru cei ce-i vor fi de-acum înainte cei mai apropiați, părtași ai bucuriilor, a patimilor și a morții.

De-abia se îngânau primele semne ale astrului zilei aprinzând vălul subțire al câtorva nori de deasupra mării. Luceafărul dimineții mai încerca să-i mai țină pasul aruncând sulite verzi spre apele albastre. De undeva un altul din adânc răspundea cu săgeți luminoase frânte neconținut de valurile apei neliniștite de o boare răcoroasă.

Pe munte începea să se despartă tot mai lămurit argintiul poienilor de albul mat al codrului, așa cum s-a despărțit apa de uscat în ziua a treia a facerii lumii.

La poalele muntelui, cu ochii ațintiți spre culmi aștepta în tăcere mulțimea ucenicilor. Știau că Domnul e dus sus să se roage încă de cu seară.

Când primele raze ale soarelui poleiră creștetul muntelui, în mulțime izbucni deodată același glas:

- E Domnul!

- Iată-L pe Domnul!.

De pe sprânceana unei stânci, drept în bătaia soarelui, cu zâmbetul cald și fața senină, părea însăși muntele: un munte de lumină și bunătațe.

S-a vorbit prea puțin de dragostea lui Isus față de munte, căci e așa de împletită viața lui de înălțimi. Aici se retrăgea singur să se roage, pe munte a ținut predica fericirilor, aici Își va arăta Slava Sa, schimbându-se la față, aici voia să-și petreacă ultimele ceasuri cu ucenicii săi înainte de moarte. Nicăieri n-a găsit loc mai curat să-și verse picăturile de sânge decât în munte, și tot aici voia să-și aleagă pe cei mai dragi dintre prietenii săi.

***

Când s-a făcut ziuă a chemat la sine pe câți au vrut să vină la El, și a ales dintre ei doisprezece, pe care i-a numit apostoli. Aceștia trebuiau să fie cu El.

S-au bucurat mult cei unsprezece de prețuirea ce li s-a făcut din partea Învățătorului, dar cel mai mult s-a bucurat Iuda, căci el se aștepta cel mai puțin la această cinste venită atât de repede. În suflet purta o teamă că Isus nu-l va prețui, căci recunoștea singur că nu făcuse vreun lucru mare pentru această cinste.

Unii din cei vechi lăsaseră totul: familie, o avere mai mare sau mai mică, o stare socială cât de cât importantă, și fuseseră lăsați la o parte. El nu făcuse nici un sacrificiu.

Oare din ce pricină m-a ales pe mine înaintea altora? Desigur că are nevoie de mine. Nu sunt eu cel mai cizelat dintre toți? Nu vorbesc eu limba cea mai aleasă? Nu mă port eu după cele mai stricte maniere elegante ale clasei înalte din Ierusalim? Față de mine, ceilalți nu sunt decât niște pescari neciopliți la vorbă, la port, și în obiceiuri. Mai era și un copilandru, Ioan, ce abia îi mi-jeau mustățile și barba, și atât de copilăros că se oprea să miroase florile câmpului și să se joace cu mămăruțele.

Și în timpul în care cei unsprezece nu știau cum să-și ascundă jena că au fost aleși, lui Petru îi stătea pe limbă vorba: „Doamne nu sunt vrednic de această cinste”, Iuda pășea sigur că nu i s-a dat nici mai mult nici mai puțin decât ceea ce i se cuvenea.

În timpul în care ceilalți se simțeau umiliți, el pășea plin de sine în noua-i demnitate. Ajunse la concluzia că valorează cel mai mult dintre toți. O vreme s-a temut că i-ar putea-o lua înainte fostul vameș Matei. Și el avea vorbă și purtări alese, nu însă ca ale lui, dar Matei era tăcut și gânditor, și se așeza totdeauna mai la urmă. Iuda obișnuia să gândească: „În vasul acoperit nu știi ce se ascunde!”

În timpul în care ceilalți cugetau la marea bunătate a Învățătorului, el era preocupat de valoarea propriei persoane. Dacă nu avea încă îndrăzneala să privească drept în ochii Învățătorului, începu să aibă prea multă pentru a se uita de sus la cei nealeși și chiar la cei unsprezece, dar mai mult în sine. Desigur, apostolii aveau o atitudine de respect față de Iuda, din cauza purtării lui alese, a ținutei lui și a cunoștințelor sale în ale lumii, fapt care-l făcea pe Iuda să se simtă mai sigur pe sine.

Ucenicii rămași nealeși priviră diferit noua ierarhie a Lui Isus. Unii se uitau cu aceeași dragoste la Învățător cât și la apostoli, căci nu veniseră la Isus pentru onoruri, alții căutau să-și ascundă o ușoară invidie față de cei aleși, încercând să-și învingă firea omenească cu ajutorul firii duhovnicești. Câțiva mai mândri chiar au murmurat cu voce tare, și s-au retras tăcuți sau clevetind, hotărâți să nu mai facă un pas după galilean. Erau destui veniți din curiozitate, din spirit de aventură, din dispreț față de casta fariseilor care se țineau prea fuduli, sau din ură față de armata de ocupație romană .

Au plecat toți aceia care veniseră din alte motive decât din bună-credință și rămaseră toți care-au venit cu inima curată sau au reușit să dobândească o dragoste față de Învățător.

Ne punem de la început întrebarea: Oare Isus cunoștea su-

fletul întunecat al lui Iuda? Știa că e capabil de vânzare? Nu știa că a venit ca iscoadă?

Desigur, ca Fiu al lui Dumnezeu, știa citi în el ca într-o carte. Nu numai în sufletul lui Iuda, dar în sufletul fiecărui om. N-avea trebuință să-i dea cineva mărturie căci El cunoștea ce era în om. Știa dintru început cine sunt cei ce nu cred și cel ce avea să-L vândă. Atunci, de ce l-a primit alături de Simon, pe care l-a poreclit piatră, lângă cei doi „fii ai tunetului” și lângă Natanael, „cel fără vicleșug”? E greu a prinde aici taina gândurilor dumnezeiești.

Și nu-i singura întrebare. Tot așa ne întrebăm mereu de ce nu și-a ales ucenici mai cu carte, mai ascuțiți la minte, mai cu dibăcie de a se purta în lume și care să nu-i dea atâta de lucru și chiar necaz? Numai adâncimea dragostei de Dumnezeu ne poate da răspuns acestei întrebări.

Credem că Isus și-a luat drept tovarăși de mântuire a lumii, oameni de rând, cu lipsuri, prejudecăți și chiar cu ambiții deșarte, tocmai pentru a arăta că a venit pentru astfel de oameni, să ne arate că firea cu harul lui Dumnezeu se desăvârșește.

În acest fel, apostolii, prin firea lor atât de diferită, reprezintă tocmai firile oamenilor atât de feluriți. Nu cumva aceasta e icoana omenirii în întregime, de-alungul timpului, și fiecare dintre noi ne putem încadra cu firea noastră în firea vreunui apostol? Iată-l pe Petru iute de fire și la mânie, gata de a spune o vorbă și apoi să judece, gata să se jure de credință nestrămutată pentru ca după câteva ceasuri să se lepede, pentru ca îndată să plângă cu amar.

Iată-i pe fiii lui Zebedei dornici de mărire omenească. Și nu numai pe ei „căci auzind ceilalți, s-au mâniat pe cei doi”, nu că l-au supărat pe Domnul, ci pentru că cei doi au râvnit să le-o ia înainte.

Iată-l pe Toma, care umblă trei ani după Isus, și nu crede că a înviat până ce nu pune degetul în coastă. Filip, după atâtea semne și minuni cere de la Isus să-L vadă pe Tatăl.

Iată-i pe Petru și Ioan care nu o cred pe Maria Magdalena care le aduse vestea învierii, zicându-i că grăiește basme.

Iată-l pe Nicodim, cel șovăielnic, neîndurându-se să lase slava oamenilor pentru a lui Dumnezeu. La fel, cel ce vrea să plece mai întâi să-și vadă de aranjarea averii sau a familiei.

Sunt însăși firile noastre omenești care cu greu se lasă despărțite de apucăturile lor. Ni le-a pus Mântuitorul în față ca să luăm aminte!

În acest fel își găsește locul în rândul apostolilor și sufletul plin de egoism, meschin și capabil de trădare al lui Iuda, dorința lui nemăsurată de a se înălța călcând pe cei ce i se părea că-i stau în cale, disprețuind pe cei ce i-a învins, făcând mereu planuri de înlăturare a celor întâlniți. Ca semn de luat aminte a acelor suflete iubitoare de arginți, pline de meschinărie, seci de dragoste, și gata de vânzare, stă ștreangul lui Iuda, semn de întoarcere pentru firile aplecate spre rău ale oamenilor, pentru înfierarea vânzării de frați în vecii vecilor. Dacă nu l-ar fi întâlnit pe Isus, ar fi fost o personalitate reușită a vremii lui, lăudat și apreciat, un om de afaceri ideal, admirat și invidiat de cei din jurul lui.

Nu cred că s-ar putea spune că firile apostolilor reprezintă proporțional însăși firile omenirii, dar se poate spune că lumea își poate oglindi sufletul în firile apostolilor înainte de primirea Spiritului Sfânt, mai puțin în sufletul lui Petru și al celorlalți și mai mult în cel al lui Iuda.

L-a ales Domnul pe Iuda ca să ne ferim de păcatul lui. Imaginea bălăngănirii ștreangului său, să ne spună mereu: Nebune, oprește-te! Aruncă-ți arginții din pungă și din suflet până nu e prea târziu, înainte de Vinerea Mare!

***

Era câteva zile mai târziu. Pentru niște săraci neajutorați Domnul dădu poruncă lui Petru să le dea o sumă de bani.

- Cât Doamne?
- Cât avem Simone în pungă?
- Nu știu, Doamne, să-i număr!

De când Petru plătise dajdia către Templu pentru Isus și pentru sine, rămase nenumit și acceptat de toți casierul apostolilor. Își făcuse rost de o pungă mare de piele tăbăcită și o purta legată bine de cingătoare. De multe ori se pipăia să vadă dacă era acolo și dacă șnurul cu care era închisă punga era bine strâns. Introducea în ea ce se aduna de la binevoitori și scotea cât porunca Domnul. Un calcul permanent de cât are în pungă, nu făcuse niciodată.

Petru așază haina pe pajiște, deșertă punga pe ea și cu mâini neîndemânatică, începu să numere averea Fiului lui Dumnezeu. La vremea aceea circulau în Palestina fel de fel de monede: dinari, sicli, darici, staliri, leptoni. Petru așază banii după mărime, după strălucire, număra în cap cu voce tare și folosindu-se de degete, de mai multe ori, și tot alt rezultat obținea. Transpirase și era rușinat de nepriceperea lui. Domnul își privea ucenicul zâmbind.

- Doamne, eu nu mai țin punga! Nu mă pot învăța cu ea. Dă-o altcuiva mai vrednic ca mine! Și zicând astea, puse punga jos, ca pe un lucru străin.

Isus se uită întrebător la ucenici, oprindu-se cu privirea la Matei, vrând a zice: Matei, ia-o tu, ești doar de meserie. Apostolul privi rugător spre Isus vrând a zice: Doamne, de abia am scăpat de ea, iar să o iau?

Domnul zâmbi din nou și pe fața lui Matei apărură o bucurie nespusă.

- Atunci, cine o ia?

- Eu, răspunse Iuda, și fără să mai aștepte vreun îndemn, se îndreptă cu pași siguri spre pungă, apoi cu mâini îndemânatică, dădu în fața ucenicilor mirați prima demonstrație de dexteritate în mănuierea pungii și-n numărul banilor.

Ceea ce nu făcuse Simon numărând de trei ori, o rezolvă

Iuda în doi timpi și trei mișcări. Ba mai mult, pe o bucată de papirus ce o avea rulată într-un buzunar, notă cu grijă monetarul, trecu suma ce trebuia cheltuită și introduse papirusul în pungă, pe care și-o atârnă apoi de cingătoare.

- Trebuie să ținem cu precizie la zi situația pungii! spuse cu voce sigură Iuda, pentru a nu avea probleme mai târziu. Nu pentru ucenici vorbi, căci ei nu pricepură ce înseamnă acele vorbe, ci pentru ca Isus să vadă ce om priceput și-a câștigat luându-l ca ucenic. Ceilalți ucenici, mai ales Petru, îl priviră cu uimire și respect, ba chiar cu admirație, Iuda crescuse mai mult în ochii lor, se simțeau mândri și bucuroși că au în mijlocul lor un om atât de învățat. Iuda simți că s-a înălțat, că și-a mai pus o piatră sub picioare.

Singur Domnul privea cu ochii pierduți undeva departe, iar pe față i se întipărise o tristețe sfâșietoare. Astfel a ajuns Iuda vistierul averii Fiului lui Dumnezeu pe pământ.

Încă un pas

Fiecare zi ce venea îi aducea lui Iuda noi dovezi despre puterea supraomenească a lui Isus, și fapte care îi întăreau tot mai mult zelul în noua-i funcțiune. N-aștepta decât momentul să-și dovedească râvna de care era capabil.

La început, ca orice evreu habotnic, privise cu ochi răi orice contact al lui Isus cu străinii, căci era un lucru știut și sigur că Mesia va veni numai pentru fiii lui Israel. Își reveni însă curând, poate chiar înaintea celorlalți ucenici, care gândiseră ca el. Din faptul că Isus nu făcea deosebire de etnie, Iuda trase concluzia că Împărăția lui Isus va cuprinde și alte neamuri: greci și romani. Și de la o asemenea Împărăție, nu ar fi decât de câștigat. În adevăr, una ar fi să fi vistiernic peste o țară mică, pe care o străbați pe jos în lung și-n lat în câteva zile, și alta e să fi vistiernic al Împărăției ce se întindea până la marginile lumii.

Câteva fapte din ultimele zile nu-i lăsară lui Iuda nici o îndoială că Isus ar putea ajunge împărat. Când a potolit valurile mării, se întrebă și el ca și ceilalți „Cine este Acesta, că și vânturile și marea Îl ascultă?” La fel s-a minunat când l-a văzut pe valuri călcând ca pe uscat. Se mira cum spiritele rele se înspăimântă atât de grozav de El și se tânguiesc neputincioase: „Ai venit aici să ne chinuiești mai înainte de vreme?”

Privise cu bucurie, dacă nu cu îngâmfare scena în care un sutaș roman s-a închinat atât de smerit înaintea lui Isus, el romanul, care îndeobște se uita de sus la evrei. „Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu!”

Nu se putu stăpâni să nu zică mai mult ca pentru sine: O să vă smeriți voi toți în curând, n-aveți teamă!

De câte ori încă de copil n-a trebuit să se dea la o parte din

calea unei patruli militare. Ba de câteva ori trebui să muncească forțat, purtând poveri pentru armată! De câte ori nu suferise el zâmbetul disprețuitor al romanilor, chiar și atunci când încasau mita trimisă din visteria Templului.

Ziua când îi va vedea în genunchi o întrezărea în curând. Era doar visul de veacuri al poporului evreu, să-și vadă toți dușmanii la picioarele lor. Atât că Isus e prea îngăduitor. Dar să fie după el..., în sinea lui nu-i mai ura, îi disprețuia.

Cât despre ura neputincioasă a fariseilor nu se mai sinchisea de ea. Se îndârjeau ca o haită de câini cu mâinile pe pietre, dar era destul o privire de fulger a lui Isus ca să le cadă de spaimă pietrele din mână, ca unor slăbănogi. Rămase de vreo câteva ori între ei să-i asculte cum se acuzau de lașitate unii pe alții. Nu, aceștia nu se puteau pune în calea Împărăției lui Isus.

Ba, se bucurase îndeosebi de o scenă pe care o găsi chiar comică. Veniseră în Templu slugile preoților mai de seamă, să-L prindă pe Isus. Văzuse și pe câțiva din cei mari pe care îi cunoștea atât de bine cât plătesc, cum îndemnau slugile înfricoșate să înainteze. Văzu însă în curând, cum rușinate și înfricoșate, slugile își ascundeau funiile sub pulpana hainelor. Zâmbi de felul cum stăpânii lor de după coloane le făceau semne să acționeze. Râse de-a binelea când slujitorii veniră la stăpâni și le spuseră:

- „Niciodată n-a vorbit om, ca omul acesta!”

Ba unuia cu care se ținea prieten Iuda nu se putu stăpânii să nu-i strige:

- Ei, ce răspuns îi duci lui Caiafa, nenișorule? Cred că nu te așteaptă cu plăcinte!

Aflase de la niște irodieni cunoscuți că și Irod se temea de Isus. De aceea nici nu se miră când îl auzi pe Isus răspunzând irodienilor ce căutau să-L înspăimânte cu stăpânul lor:

- „Mergeți și spuneți vulpii aceleia: Iată scot demonii și fac vindecări astăzi și mâine și a treia zi voi sfârși!”

În fața atâtor fapte, Iuda nu stătea să se închine și să se mi-

nuneze cum făceau cei mai mulți. Ca om prevăzător, el vedea latura practică a faptelor lui Isus și le socotea prin prisma interesului său personal:

- Da! își zicea de fiecare dată, tot mai convins.

Da! Acesta are puterea să ajungă împărat.

De altfel și ceilalți ucenici vedeau același lucru și mulțimea la fel, o vedeau și dușmanii neputincioși.

Asta vedea Iuda și din felul cum veneau să-l lingusească unii din foștii lui cunoscuți. Știa el, ce voiau de la el: o protecție, o vorbă bună, un scaun în apropiata împărăție ce se prevedea. Deși îi disprețuia, le acorda totuși vârful degetelor când aceștia veneau la el.

Odată cu ascensiunea lui Isus, creștea și Iuda în proprii lui ochi. Mulțimea care îi urma, îi cuprindea în admirație și în dragoste și pe apostoli. Nu rare erau ocaziile când se întâmpla să primească închinăciuni, încă mai multe decât ceilalți apostoli, căci între toți ceilalți, el era cel mai impunător: prin haine, vorbă și gesturi. Și lumea e lume. Chiar și-n fața altarului nu uită să dea cinste alămurilor, vorbelor iscusite, purtării aristocratice. Și pe deasupra mai era și punga, care fascina.

Ca întotdeauna când îi mergeau lucrurile bine, Iuda era vesel. Nu se drămuia să arunce vorbe binevoitoare tuturor celor din jur, lucru ce-i atrăsese o mare popularitate printre mulțime.

***

Mulțimile se adunau tot mai multe căci vedeau minunile ce le făcea Isus și cu cei bolnavi. Faima Învățătorului se răspândea tot mai mult.

Mulți veniseră din curiozitate, neîncrezători, dar în fața minunilor rămaseră muți. Și mai ales erau impresionați de figura impunătoare a Învățătorului și de graiul Lui, „căci El Îi învața ca Unul care are putere!”

Sub vraja cuvintelor, căldurii și dragostei ce emana din ochii Profetului, mulțimea își uita de grijile lumești. Furați de cuvintele Lui Isus nu luau în seamă cum trecea timpul și venea seara, își uitau și că le mai este foame, și se părea că și Isus uitase că mai poartă în Sine și o fire omenească. Trebuiau să vină ucenicii Să-i amintească: „Doamne, locul este pustiu și vremea iată a trecut, dă drumul mulțimii să se ducă prin sate să-și cumpere de mâncare.” Și se pare că Isus trezit la obidita fire omenească s-a supărat, căci a răspuns ucenicilor cam aspru: „... Nu trebuie să meargă, dați-le voi să mănânce!”

Desigur, înainte ca cei mai îndrăzneți dintre ucenici să se ducă la Isus să-I atragă atenția s-a făcut un oarecare sfat între ucenici. Și n-ar fi fost de mirare ca tocmai Iuda să fi fost cu inițiativa. Poate nu-i era atât de mulțimea flămândă, cât de propriul lui stomac lihnit de foame. Dar mai era ceva sperat de Iuda. Când careva din ucenici i-a spus Lui Isus că în afară de cinci pâini și doi pești nu se află altă mâncare în tabără, Iuda a completat „afară numai dacă ne vom duce să cumpărăm merinde pentru tot norodul acesta.”

Desigur Iuda știa că în punga comună nu se aflau atâția bani pentru a cumpăra hrană pentru câteva mii de oameni, dar voia să-L pună pe Isus în situația să facă ceva pentru a rezolva problema. Și desigur banii aceia vor trece prin mâna lui și nimeni nu-l putea controla cum îi va folosi. Era deci o afacere importantă, prima de acest fel de când era cu Isus. Își alungă din gând tentația: Nu! Nu! Nu trebuie să mă las ispitit. Va trebui să fac dovada iscusinței mele. Să-și de-a seama că are nevoie de mine. Dar lucrurile nu se desfășurară după previziunile lui.

Isus nu i s-a adresat lui, ci lui Filip, pe care îl întrebă: „De unde avem să cumpărăm pâini ca să mănânce oamenii aceștia?”

„Spunea lucrul acesta ca să-l încerce căci știa ce are de gând să facă.” Îndată ucenicii au prins din zbor intenția Lui Isus, căci Filip i-a răspuns: „pâinile ce le putem cumpăra cu două sute de

dinari n-ar ajunge ca fiecare să capete puțintel din ele!”

Andrei, fratele lui Simon Petru a completat: „este aici un băiețel care are cinci pâini de orz și doi pești”

Cât de mari vor fi fost peștii băiatului nu putem ști, dar pâini-le sigur erau mici, căci din făina de orz nu se pot face decât pâini mici, căci cele mari nu se coc.

„Isus porunci ucenicilor să așeze oamenii pe iarbă, căci în locul acela era multă iarbă.”

Ceva interesant, nici Andrei, nici Isus nu-și pun problema dacă posesorul pâinilor e dispus sau nu să le vândă sau să le dăruiască. Andrei vorbește de parcă s-ar putea dispune de pâinile băiețelului, iar Isus ca și când problema era rezolvată. Această încredere este o mare apreciere dată de ucenic și de Domnul pentru sufletul tânăr. Amândoi erau siguri că băiețelul nu se va târgui, și că nu va profita de situație. În fața Lui Isus, tinerețea e darnică, jertfitoare, fără să se târguiască.

Lumea se ridica de pe iarbă aruncând firimiturile rămase pe care le-ar fi adunat de bună seamă înainte de înmulțirea pâinilor. Poate și ucenicii ar fi făcut la fel. Ce rost avea să prețuiești firimituri când pâinea se fabrica atât de ușor! Trebui ca Isus să le dea îndemn la economisire. Văzuse de atâtea ori în cei treizeci de ani pe mama sa adunând firimiturile prânzului lor sărac. Prețuia prea mult truda pâinii pentru a o uita, chiar și atunci când nu costase muncă.

- „Strângeți firimiturile care au rămas, ca să nu se piardă nimic!” Aceste cuvinte sună a îndemn pentru ucenicii Săi de atunci și dintotdeauna. Prețuiți sudoarea pâinii și nu o risipiți!

Cât timp erau ocupați cu mâncarea n-avură vreme de gândit și vorbit despre această minune, dar odată sătui, se dezmeticiră.

- Asta da minune!

- Cu adevărat acesta este Proorocul cel așteptat în lume! Și se îndemneau unul pe altul să-L ia cu sila și să-L facă Împărat, dar

Isus s-a dus iarăși la munte numai El singur.

Slabă și meschină fire omenească, legată de pământ și cugetătoare prin pânțele. N-a trecut nici un ceas și pe loc s-au uitat toate învățăturile de dezlipire de cele lumești.

Făcuse Isus și alte minuni, dar la niciuna din ele nu s-a întărit norodul să-L pună Împărat. Din contră, pentru unele a fost amenințat cu pietre, iar când vindecase pe îndrăcitul din ținutul Gadarenilor, în loc de mulțumire, cu gândul numai la porcii lor, cum nu aveau îndrăzneala de a-L alunga cu pietre, înfricoșați să nu li se întâmple și lor ceva, Îl rugară stăruitor să plece din hotarele lor.

Le vorbise Isus, cum nimeni altul nu le-a vorbit. Acum însă când propriul stomac era în cauză, era altceva. Asta da minune! Acesta da Împărat! Nu unul căruia să-i slujim, ci unul care să ne slujească. Erau atât de strânse aceste gânduri omenești de noțiunea de Mesia, încât dacă azi îi mulțumim, mâine când îi va mostra Isus, Îi vor cere pâinea ca un drept al lor. Și de se vor mânia pe El că-i muștră Îl vor lua la întrebări: „Dar ce semn faci Tu ca să vedem și să credem în Tine? Ce lucrezi Tu?”

Părinții noștri au mâncat mană în pustie. Le-a dat să mănânce pâine din cer.

Asta sună cam așa: Bagă de seamă să nu ne înșeli, că noi nu așa Mesia dorim să avem. Nu cumva să umbli cu alte gânduri! Și auzindu-L vorbind despre o altă pâine coborâtă din cer, strigară:

- ”Doamne, dă-ne totdeauna pâinea aceasta!”

Nu mai puțină bucurie avu Iuda în ziua înmulțirii pâinilor, căci nimeni altul ca el nu era în stare să aprecieze valoarea practică a noului mod de a fabrica pâinea. Îi părea numai rău că nu li se ceruse totuși un preț cât de mic pentru fiecare bucată. Dar aducându-și aminte cum a scos Petru dinarul din gura peștelui, renunță la gând. Ce prost sunt! Ce nevoie e de-un bănuț de aramă când Învățătorul scoate aur din gura peștilor. Ar putea scoate aur cât ar vrea de mult!

Așezat pe iarbă, rezemat de un coș cu firimituri pe care le adunase nu prea cu tragere de inimă, se lăsă pradă visurilor belșugului de aur și mâncare din viitoarea Împărăție, al cărui vistier va fi el.

Nici ceilalți ucenici nu erau prea departe de cugetările mulțimii și ale lui Iuda. Dovadă a fost ce s-a întâmplat a doua zi, când mulțimea L-a căutat și L-a găsit dincolo de mare, iar Isus i-a muștrat că de fapt ei nu umblă decât după pâinea care i-a săturat și pe care-o mai vor.

Când Isus le-a vorbit de pâinea Lui Dumnezeu care se pogoară din cer și dă lumii viața, și că El e „Pâinea Vieții”, iar „Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne în Mine”, și înțelesesă că Isus nu vrea să fie Mesia visat de ei, au început să cârtească și din clipa aceea mulți dintre ucenicii Lui s-au întors înapoi și n-au mai umblat după El.

Și ceilalți ucenici care mai rămăseseră erau destul de zdruncinați. Șovăiau atât de evident, că Isus nu se stăpâni să nu-i mustre:

- „Voi nu vreți să vă duceți?”

Dar Simon Petru a răspuns în numele tuturor:

- ”Doamne, la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieții veșnice!” Asta însemna cam așa, Doamne, iartă-ne că nu înțelegem tot ceea ce ne spui, dar noi te iubim Doamne, și noi am crezut și am ajuns la cunoștința că Tu ești Hristosul, Sfântul Lui Dumnezeu!

Și să nu judecăm lumea din jurul lui Isus prea aspru, că nici noi nu suntem mai buni. Dacă am renunțat la utopia de a cere pâine fără muncă, nu încetăm să-l rugăm pe Dumnezeu, numai și numai în scopuri pământești. Să ne crească holdele, vitele și porcii, să ne scape de apă de foc și de hoți. Să ne dea, să ne dea și iar să ne dea, nouă și numai nouă. Și să nu ne aducă Domnul o pagubă în mândria și averea noastră, că îndată nu mai vrem să știm de El. Întocmai ca gadarenii, care văzându-l pe îndrăcitul

vindecat, cu teamă L-au rugat să iasă din hotarele lor. Avem și noi porcii noștri trupești și sufletești în care nu vrem să te amesteci. Nu ne aduce pagube în ei și muștrări de conștiință în suflete.

Nici Iuda n-a plecat odată cu cei ce L-au părăsit pe Isus, nu pentru că el a înțeles tâlcul cuvântării Lui Isus cu pâinea „vieții venită din cer”, n-a înțeles și nici nu s-a căznit să înțeleagă. Nu-și bătea el capul cu lucrurile acestea, pentru că nu pentru ele a rămas cu Isus. Judecata lui era simplă: dacă Isus e Mesia, atunci va fi Împărat, iar orice împărat are nevoie de slujitori apropiați care să-i execute poruncile, ca bunăoară cu câteva zile în urmă cu înmulțirea pâinilor. Isus le-a poruncit ucenicilor să împartă mulțimii pâinile și peștii, dar le-a poruncit și să adune firimiturile.

Poate și ceilalți apostoli s-au simțit umiliți, dar Iuda s-a văzut chiar înjosit, ca el, viitorul vistiernic, să adune resturile de mâncare a golănimii de rând.

Când Isus a renunțat să mai înmulțească pâini, vorbindu-le de o altă pâine, Iuda chiar s-a bucurat. Nu-i surâdea situația în care să fie redus la starea unui împărțitor de pâini și de gunoier. Să vină toți nespălații când le-ar fi năzărit, să-și ceară pâinea ce li se cuvine!

El rămânea credincios viitoareii Împărății, așa cum o vedea el, care oricât de duhovnicească va fi, și lumească trebuia să fie. Cât de sfinți vor fi oamenii, de mâncat tot trebuie să mănânce, de haine tot vor avea nevoie, de locuințe, de drumuri, și câte și mai câte. Preocupat numai de împărăția lumească, nu și-a agonisit nimic din învățăturile lui Isus. Ori nu le asculta, gândul fiindu-i în altă parte, ori nu le pricepea și nu-și bătea capul să le priceapă, ori le răstălmăcea în sensul vederilor lui.

Străine i-a rămas predica de pe munte și pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr. Cu ce l-ar fi ajutat la vistierie să știe toate acestea? De altfel atâta predică și vindecarea tuturor prăpădiților lumii, ca bunăoară vindecarea celor zece leproși,

dintre care nouă nici n-au venit măcar să zică un mulțumesc, i se părea lui Iuda pierdere de vreme.

Iuda gândea că Isus nu avea o tactică și o strategie potrivită de a ajunge la putere. Îl ajutau aceștia să ajungă Împărat? De la o vreme nu mai vedea nici lupta cu fariseii un lucru cuminte. De ce să-i ai dușmani? Vorbească-le frumos, laude-i că nu costă nimic, dezbine-i în tabere. De ce să nu-i ai de partea ta?

Ardea Iuda de nerăbdare să se arate odată Împărăția. Odată așezată, Isus și ceilalți pot să predice cum vor, umble fără rost unde vor și cât vor, de guvernare se va ocupa el și oamenii lui.

Luete toate și cântărite erau mai multe lucruri pozitive decât negative. Nu era un entuziast, el era un om calculat, un gânditor la rece. Și prin această prismă vedea că toate drumurile duceau la Ierusalim.

Din predica Lui Isus despre sfârșitul lumii, Iuda pricepu că acea zi va fi ziua victoriei lor, și judecata asupra celor ce le-au stat împotriva: fariseii și cărturarii. Abia aștepta ziua să-și răzbune pe foștii lui colegi și pe mai marii, care-și bătură joc de el.

Și ceilalți apostoli vedeau lucrurile tot prin prisma omenească, deși nu cu dorințele și poftele lui Iuda. Și lor li se părea că Împărăția nu va întârzia mult, ba chiar precizaseră vremea așezării ei: „Fiind aproape de Ierusalim, li se părea că îndată o să se arate Împărăția Lui Dumnezeu”. De altfel multe din pildele ce le-a spus Isus, ei le răstălmăceau în favoarea lor. Au crezut că Isus vorbea de ei, atât înțeleseseră din pilda împăratului ce și-a răsplătit slugile ce l-au servit după poruncile date, după cum a pedepsit pe cei ce nu L-au recunoscut ca împărat: „cât despre vrășmașii mei, care n-au vrut să împărătesc peste ei, alungați-i dinaintea mea.”

N-aveau de gând nici ei să fie îngăduitori cu cei ce li se împotriveau. Dovadă că atunci când un sat de samariteni, n-a vrut să-i primească, chiar și Ioan, apostolul iubirii, mânios foc, a dorit ca Isus să coboare foc din cer și să-i potopească. În momentul când Petru i-a atras atenția lui Isus că ei au lăsat totul și L-au

urmat, Isus le-a spus direct că vor fi răsplătiți pentru jertfele lor de acum:

- Adevărat vă spun că nu este nimeni, care să-și fi lăsat case sau neveste sau frați sau părinți sau copii pentru Împărăția lui Dumnezeu și să nu primească mai mult în veacul acesta de acum, iar în veacul viitor viața veșnică.

În altă zi, înțelesesă că vor judeca cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Deci Iuda n-avea nimic de ce se plânge. Și în adevăr nu se plângea. Odată, când veni tatăl său să-l vadă, căci el nu îndrăznea să-și ceară un concediu, îl întrebă:

- Ce se aude despre împărăție, va veni în curând? Iuda îl bătu pe umăr răspunzându-i:

- N-avea nici o teamă, tată, totul merge ca pe roate, la sigur!

Apogeul

Nu este mai mare bucurie pentru un ucenic decât atunci când Învățătorul îl lasă să lucreze singur. Când îi arată astfel că are încredere în puterile lui. Așa ne putem explica bucuria ce-i cuprinsese pe ucenici atunci când Domnul îi chemase pe cei 70 să-i trimită câte doi înaintea feței Sale, în toate cetățile și locurile unde avea să meargă El.

Ședeau în picioare în fața Domnului, ascultând ultimele sfaturi, ca niște școlari în ultima oră înainte de vacanță. Glasul Lui Isus răsună de astă dată ca al unui comandant înainte de o mare bătălie: hotărât și poruncitor.

- „Să nu luați nici aur, nici argint, nici aramă la brâiele voastre, nici traistă pentru drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag, căci vrednic este lucrătorul de hrana sa! În orice cetate veți intra să le ziceți: Împărăția Lui Dumnezeu s-a apropiat de voi!”

Când Mântuitorul termină de dat ultimele sfaturi, din piepturi izbucni un puternic:

- „Salut, Învățătorule!”, și se îndreptară cu toții pe poteca muntelui la vale. Pe locul plecării rămaseră așezate grămadă lucrurile socotite de Mântuitorul ca fără folos: toiege, traiste, haine, mâncare, bănuți de aramă și argint. De sus, Isus îi privea cu drag cum se împart câte doi, încă de la prima răscruce a drumului.

Cine i-ar fi văzut pe Iuda și pe celălalt ucenic pășind cu atâta hotărâre, siguranță și nerăbdare pe drumurile prăfoase ale Palestinei, ar fi ghicit imediat că la o lucrare importantă își îndreaptă cei doi pașii, dar n-ar fi stat la îndoială să arate pe cel mai mare dintre ei. Cu fața plină de zel și nerăbdare, Iuda impunea. Celălalt ucenic se uita cu admirație neprefăcută la apostolul pe care avea

cinstea să-l ajute.

Primiseră destule saluturi pe cale de la oamenii care îi cunoșteau sau nu. Țărani rezemați în sape se opreau uitându-se după ei. Pe drum înafara unor sfaturi, despre felul cum trebuie să vorbească și să se poarte ucenicul, cei doi nu vorbiră prea mult.

Abia intrați în orașelul în care trebuiau să meargă, văzură o mulțime de oameni adunați în jurul unuia care părea căzut la pământ în nesimțire. Mulțimea se agita în jurul lui. Unii spuneau, așa se întâmplă dacă nu îți faci apărătoare la acoperiș, într-un moment de neatenție te prăvălești și mori sau te nenorocеști pe toată viața. Nimeni nu observă venirea celor doi.

Vocea străinului căzu ca o stâncă prăvălită. Oamenii rămaseră ca stanele de piatră, nedumeriți.

- Fiu al lui Israel, în Numele lui Isus Nazarineanul, Împăratul Lui Israel, ție-ți poruncesc: Scoală-te!

Cel căzut la pământ deschise ochii, parcă atunci trezit dintr-un somn, și se ridică în picioare, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Mulțimea fu cuprinsă de frică. Cu gesturi largi și glas teatral, Iuda începu:

- Fii ai lui Israel, fii ai lui Avraam, treziți-vă, căci Împărăția Lui Dumnezeu bate la ușă! O nouă împărăție a lui Israel va să vină și să se așeze sub domnia Lui Isus din Nazaret, cel trimis de Dumnezeu, mult așteptatul Mesia. Toate popoarele, limbile și semințiile, chiar și trufașii romani vor cădea la picioarele noastre și ne vor sluji.

Începu apoi să înșire avantajele noii împărății, fluturându-le pe dinaintea ochilor minunile lui Isus cu înmulțirea pâinilor, a vinului, peștilor și aurului. Știa ce place mulțimii de aceea nu se sfi să o măgulească. Le aminti din nou că sunt urmașii lui Avraam, Israel și David, că și Moise le-a dat pâine căzută din cer și carne în pustie.

Mulțimea îl sorbea din ochi. Unii chiar îngenuncheară în fața lui. Toți se întrebau:

- Cine este acesta care vorbește atât de pe plac, într-o limbă atât de aleasă? Careva lansase vorba care trecu apoi din gură în gură:

- E Iuda, cel mai de încredere dintre apostolii Lui Isus, căruia i-a încredințat punga!

Iuda își termină cuvântarea astfel:

- Încă o dată vă zic: „Treziți-vă căci s-a apropiat împărăția lui Israel! N-aveți decât să credeți în Isus, Împăratul nostru!” Aduceți pe bolnavii voștri, dați fuga pe câmpuri să vină leproșii și să se vindece de toată boala și neputința.

Și la porunca lui Iuda, în Numele Lui Isus, bolnavii se tămăduiau și duhurile necurate fugeau. Se mira și el ce putere era în vorbele lui. Nu stârnise nici o împotrivire. Ușile se deschideau larg, chiar și ale fariseilor, pe care știa cum să-i măgulească, lăudându-le râvna. Nu uita tot timpul să îndeplinească toate datinile bătrânești. De obicei intra în casele cele mai arătoase și mai bogate. Răspundea la orice întrebare ca să fie pe placul celui care îl întreba.

Nu se putea stăpâni să nu primească banii aduși de cei vindecați. Iar când celălalt ucenic obiectă ceva cam rușinat, Iuda îi explică că vorbele Lui Isus sunt cu duh și taine ascunse și nu pot fi tâlcuite decât de cei cu știință și dar anume. Și că doar porunca se referea la ceilalți 68, și nu îl privea pe el, care purta punga din porunca Învățătorului. Și-apoi să judece singur câtă alinare pot aduce banii dăruiți săracilor. În fața acestor argumente ucenicul însoțitor își ceru iertare și-i păru grozav de rău că a supărat pe un apostol din cei mari, atât de învățat și de iscusit.

Azi ne punem întrebarea: De ce s-au săvârșit minuni și semne prin Iuda, dacă cugetul și inima lui nu erau curate, și sufletul lui era plin de păcate? Ne mirăm și totuși este așa. Dumnezeu nu face minuni numai prin sfinții săi, ci și prin păcătoși. Nu minunile arată sfințenia, ci alte însușiri. Minunile făcute de om nu-i aduc

acestuia nici un merit. La judecată nu se va putea lăuda cu ele. Ba se poate ca un făcător de minuni să intre în iad. Isus i-a avertizat!

- „Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne! N-am proorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău? Atunci le voi spune curat: Niciodată nu v-am cunoscut. Depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelegea!”

Din ziua aceea Iuda se bucură că prin El se fac minuni și că el dispune de atâta putere. De multe ori până acum îi spunea cugetul că nu e curat, că nu e în conștiința sa cu totul al Lui Isus. Se mângâia însă cu ideea că de vreme ce a fost primit între apostoli, era bun așa cum era. Mă aflu la locul pe care îl merit, își spunea el. De când cu minunile se prețui pe sine, se numi bun pentru rangul și slujba ce o avea, dar și sfânt. Ce nevoie mai avea să-și cântărească cugetul dacă Dumnezeu îi dădea atâta putere.

Iuda procedă ca acei bancheri speculanți care-și clădesc edificiul întreprinderii lor pe baza primilor bani împrumutați, pe care îi pun gaj pentru un alt împrumut, pe amândouă pentru un al treilea, și așa mai departe. În aparență contează ca om bogat, în fond neavând nimic ce să fie al lui. La fel a procedat și Iuda. A fost destul să fie primit apostol, pentru ca pe aceasta să construiască un edificiu fără fundament. De ce diavolii fugeau, dacă nu din pricina că el valora mult în ochii Lui Dumnezeu?

Lăsându-se dus de îngâmfare pe înălțimi, nu mai avu timp să vadă că plutea pe deasupra prăpăstiilor. Începu să creadă cu adevărat în Dumnezeu. Se și ruga, mulțumea Lui Dumnezeu că nu este ca îndărătnicii de farisei, orbi chiar în prezența Împărăției Lui Dumnezeu.

- Mulțumescu-ți Ție, Doamne, că eu cred în Împărăția Ta, și că fac și eu ceva ca să se instaleze mai repede!

Dacă până acum nu se străduise, acum începu să facă și fapte, dând bani săracilor Sinagogilor din cale. Ca om al cifrelor

socotea aceste fapte ca o legătură permanentă între El și Dumnezeu. Pui într-un taler o faptă, Dumnezeu e dator să pună în celălalt taler o răsplată. Pui două fapte, și Dumnezeu pune două răsplăți. De cât ai lipsă atâta pui. Greutate la greutate. De data aceasta Iuda judecă totuși că Dumnezeu i-o luase înainte, punând cam mult într-un taler. Se simți dator să pună și El. Își promisese sieși să facă fapte bune după Lege, până se va simți achitat, până ce balanța se va echilibra. Îl va ajuta pe tatăl său din Cheriôt, se va milostivi mai mult de cei săraci. Începu chiar să-L iubească pe Iehova, pentru ca și acesta să-l iubească. Și fiindcă prevedea că în viitor, Împărăția va avea nevoie de mare ajutor, îi dădu Lui Dumnezeu un avans: aduse la Ierusalim la Templu o jertfă. Aștepta doar ca Dumnezeu să se achite cât mai curând.

Și Doamne, de câte ori nu Te drămuim și nu Te cumpănim și noi ca și Iuda? De câte ori nu-Ți dăm cu avans jertfele noastre nevrednice? De câte ori nu îndeplinim datinile noastre bătrânești sau îi ajutăm pe săraci nu cu gândul la sărăcia lor sau la Tine, ci cu gândul la folosul nostru? Și de câte ori nu ne supărăm pe Tine că nu vrei să pui contragreutatea ce socotim că ni se cade în meschinul nostru taler? De câte ori nu te dorim o unealtă a nebulniilor noastre, și de câte ori nu plutim în zbor de trufie, alături de Iuda pe deasupra prăpăstiilor?

***

Sosit sorocul întoarcerii, rând pe rând ucenicii soseau la munte. Era gălăgie și vorbă multă, sărutări și îmbrățișări între ei. Povesteau plini de bucurie câte a făcut Învățătorul prin mâinile lor. Abia sosi Isus, că Îl și asaltară vorbind toți deodată:

- Doamne, și demonii pleacă în Numele Tău! Isus era înduioșat în fața acestor copii mari. Le zise:

- „Am văzut pe Satana căzând ca un fulger din cer. Dar nu vă bucurați că duhurile vă sunt supuse, ci bucurați-vă că numele

voastre s-au scris în cartea vieții!”

De acum cu toții așteptau din ceas în ceas să se arate Împărăția Lui Dumnezeu. Totuși în zilele următoare, credința și zelul lui Iuda nu putură rămâne la fel de puternice ca în ziua când se întoarse din propovăduire. Nu mai putea arăta atâta încredere ca în ziua în care reveni.

Pe cerul senin și sigur al sufletului apărură primii nori, și primele semne de întrebare, și cu ele primele necazuri. Nu mai putea dormi atât de liniștit. Nu mai putea visa în somn și treaz frumoasele visuri de dinainte. Și ca urmare nu se mai arăta atâta de grabnic să execute poruncile Lui Isus ca înainte. Prea se lăsa așteptată „Împărăția Lui Dumnezeu”, iar Isus după toate semnele nu se grăbea să o aducă.

Treceau zilele și lunile unele după altele și în acest sens nu apărea nimic nou. Îmbătrânise cu un an. Un an pierdut și pentru această împărăție, și mai ales pentru el și pentru toți. Că dacă nu pentru a ne folosi noi de împărăție, pentru ce alt rost avea să fie? Acum cât suntem tineri să ne bucurăm de ea!

Întrebări fără răspunsuri își ridicau capul ca niște șerpi. Avuse și până acum câteva nedumeriri, ca bunăoară la a doua înmulțire a pâinilor, când nu a mai fost atât de entuziasmat de minune, și când Isus le porunci să împartă din nou pâinea și să adune resturile. Păi dacă tot așa se va obține pâinea, atunci rolul lui și al celorlalți nu va fi decât al unor slugi care să le ducă pe tavă mâncarea la toți sărăntocii, și încă pe gratis.

Nu pentru a fi slugă la alții se visa el în asemenea Împărăție. Visa pentru el rolul lui Iosif în împărăția lui Faraon din Egipt. Să aibă cheile magaziiilor de grâne sau de pâine. Să vină la el mulțimea cu aurul, vitele și pământurile să se roage să le cumpere, și să se roage să-i primească robi cu copiii și femeile lor. Dar așa, ca mulțimea nici să zică măcar un mulțumesc? Dac-or să aibă neobrăzarea să-și ceară pâinea ca un drept al lor, așa cum auzise de la pelerinii evrei sosiți de la Roma că fac plebeii acolo?

Să vină cerșetorul din colț, amețit de vin și să-i zică: Hei Iudo, dă-mi pâ-pâinea mea, că n-n-am putut să mă trezesc de didimeată!

Și dacă te gândești bine, la fel s-ar întâmpla și dacă aurul s-ar scoate din gura peștilor. Atunci ce rost ar mai avea visteria Împărăției? Și chiar de-ar fi, ce cinste ar avea el în țara unde tot milogul ar avea cât aur ar pofți? Când s-ar duce la unul să plătească impozitul, i-ar arunca în obraz: Mai așteaptă să-mi fac timp să mă duc la baltă să ți-l aduc. Sau să-i mai și spună: Nu poți tu să te duci să pescuiești, căci eu n-am timp?

Și-apoi în situația asta cum s-ar mai face comerț? Și oare ar mai exista comerț?

Cu această ocazie își aduse aminte de o întâmplare din copilăria lui, de pe ulițele Cheriotului când se juca cu ceilalți copii cu bile de pământ, pe care le cumpărau de la un bătrân din colțul unei ulițe. Într-o zi bătrânul se îmbătă și le dăruie copiilor toate bilele ce le avea, multe de tot. Fiecare copil a luat câte a vrut. Îndată însă jocul nu a mai avut nici un farmec, și curând a încetat. La fel ar fi și cu aurul și argintul în Împărăția lui Dumnezeu. N-ar mai avea nici un rost.

N-a avut mai multă minte Matei care n-a vrut să ia punga? De atunci Iuda găsi că nu a făcut cine știe ce scofală îndesându-se la visterie. Desigur ceilalți vor primi alte departamente. Și de aici începu să-i invidieze. Nu-i vorbă prea încântat n-a fost niciodată de tovarășia celorlalți unsprezece. Nu găsea la ei nimic care ar fi făcut cinste unor înalți demnitari. Nici bogăție, nici învățătură, nici spiță de neam ales, nimic, nimic. Niște pescari noduroși, grei la trup și la minte. Și pe deasupra încăpățânați și fanatici.

Să nu cumva să iasă din vorbele Lui Isus cu o iotă, că-i foc. Încercase așa pe departe să le deschidă ochii, dar nu avu cu cine sta de vorbă, așa că-i lăsă în ale lor. Cât de în urmă erau ei față de el! Câteodată gândindu-se mai bine, chiar se bucura că tovarășii lui nu-l egalează măcar, îi va fi cu atât mai ușor să înainteze el.

Într-o vreme se credea chiar el preferatul lui Isus.

Toate aceste gânduri și îndoieli le socotea însă necazuri de om sătul, față de cele de care se lovea odată cu trecerea vremii. Primul lucru de care se lovi a fost că pe unde îi ducea Isus, ajungea de multe ori să rabde de foame, uneori cu zilele, deși Isus le spusese fariseilor că ucenicii Lui nu vor posti cât Mirele va fi cu ei. Și ce-l mânia mai tare era că ceilalți nici nu se sinchiseau de asta. Absorbiți de pildele și vorbele Lui Isus, uitau de tot ce era în jurul lor. Dacă nu le-ar fi amintit el de mâncare ar fi răbdat cu toții și mai mult.

Nu putea pricepe să rabzi de foame când pâinea se putea obține atât de ușor, sau măcar trebuia să poarte cu ei o traistă cu mâncare pentru toți. Să te cerți cu fariseii și să ajungi în situația înjositoare de a smulge spice ca sărăntocii satelor. Răbdă Iuda de câteva ori, dar rezolvă problema destul de ușor. Lua un ban, doi din pungă, și-și cumpăra pâine numai pentru sine. Fu observat odată de Ioan, care se miră de gestul lui, se uită lung la el, dar nu spusese nimic. Avea grijă Iuda să aibă totdeauna o bucată de pâine ascunsă în buzunar, pentru toată întâmplarea. Dar cu toată tactica lui, tot se întâmpla să rabde uneori, fie că Isus îi ducea pe unde n-avea de unde cumpăra, fie că în pungă nu mai era nici un bănuț.

La începutul activității sale, Iuda speră totuși că Isus prin vreo manevră oarecare, va căuta să facă pace cu mai marii evreilor în vederea preluării puterii în mâinile Lui. Ocara ce le-o făcea Isus acestora, Iuda o socotea ca o metodă de înfricoșare a lor, pentru a fi mai maleabili. Dar vremea se scurgea, și relațiile dintre Isus și mai marii vremii se înrăutățeau pe zi ce trecea. Nici vorbă de împăcare. Câtă vreme a fost plin de râvnă îi părea chiar bine că lucrurile mergeau așa. Dacă puterea ar fi fost luată prin tratative, la împărțirea scaunelor ar fi avut de lucru cu mulți concurenți, și nu din cei proști, ca cei unsprezece, ci cu vulpi bătrâne care știau să-și ceară dreptul și să și-l dobândească.

Și mai avea un motiv Iuda ca mai marii să nu ajungă tot mari în Împărăția Lui Dumnezeu. Voia în felul acesta să se răzbune pe acești aristocrați, care i-au închis atâta vreme calea lui spre mărire și bogăție. Cu vremea găsi însă că nu va fi totuși chiar atât de ușor să ia puterea fără concursul și mai ales împotriva aristocrației. Asta cu toate minunile ce le-ar fi făcut Isus. Minuni care îi mira cel mult, dar nu puteau să-i facă să nu-L urască. Și această aristocrație avea încă multă influență asupra poporului de rând, și de asemenea asupra romanilor.

De multe ori Iuda se amesteca prin mulțime, și asculta ce se vorbea despre Isus. Dacă erau mulți care-L vorbeau de bine, erau totuși destui care-L huleau. Fiecare fariseu cu stare, cărturar sau judecător, avea în jurul lui o mulțime de slugi care nu s-ar fi dat cu Isus, oricâte minuni ar fi făcut El. Mai erau și destui lingușitori, care ziceau de față cu Isus una, și față de farisei alta. Erau apoi cei cu credință slabă, care puteau fi ușor întorși de către farisei.

În afară de asta, după părerea lui Iuda, Isus nu știa cum să lucreze cu mulțimile, nu știa face politică. În loc să le laude, le certa, în loc să le vorbească gâdilindu-le urechile cu lucruri plăcute care i-ar fi interesat direct, ca bunăoară, belșugul ce va fi în viitoarea Împărăție, El le vorbea despre o mulțime de nimicuri: crinii câmpului, păsările cerului, despre semănători, basme cu împărați. Nu știa de loc face propagandă.

În schimb fariseii știau. Ascultau atenți fiecare vorbă a Lui, și nu pierdeau nici un prilej de a-L discredita în fața mulțimii. Iar învățătorii Legii, cu sulturile în mână, citeau cu nemiluita porunci și învățături ca din partea lui Moise și a celorlalți profeți. Și poporul care nu știa carte, trebuia să le creadă.

Și-apoi marii dușmani ai Lui Isus erau oameni bogați, și totdeauna bogăția face pe bogați și deștepți și cu putere. Ori Isus nu se preocupa nici de puținii bani adunați în pungă. Iuda observă că Isus nici nu punea mâna pe bani. Și Iuda era convins că Isus ar fi putut aduna averi imense, numai prin puterea lui.

Această nepricepere, sau politică greșită a Lui Isus, Iuda nu o putea înțelege. În câteva rânduri a încercat să-i propună Lui Isus să-și schimbe tactica și strategia, să ajungă la o înțelegere cu fariseii și saducheii, măcar cu o parte dintre ei. S-ar fi oferit el să facă primele schimburi de informații cu ei, doar el îi cunoștea bine, era convins că ar fi reușit. A făcut această propunere și celorlalți și n-au fost împotrivă, dar nici unul n-a avut curajul să meargă cu această dorință la Isus. Ideea a căzut de la sine când Isus le-a spus pilda: „...nimeni nu pune petec nou la haină veche, nici vin nou în burduf vechi, căci haina mai rău s-ar rupe și burduful ar crăpa!”. Din asta Iuda înțelese că Isus nu acceptă nici un compromis cu dușmanii Săi. Ioan chiar l-a lămurit: fariseii n-au cuget curat Iudo, ei nu se pot naște a doua oară din spirit și din adevăr. Astfel Iuda rămase singur să-și frământa mintea.

Îl mai ținea Iuda de rău pe Isus că prea își face de lucru cu toți săracii, cu vameșii și cu păcătoșii. Prea se apropia de leproși, de-ar putea să se îmbolnăvească și El, în loc să îi lase în pace să sufere pedeapsa păcatelor lor. Ba uneori avea chiar o atitudine scandaloasă, permițând unei femei stricate să-i plângă la picioare, să-L urmeze și să-L slujească. Aceste fapte îl pot compromite pe orice om, necum pe un viitor împărat. Înțelege el că un împărat poate câteodată să se umilească în a se coborî la cei de jos, dar nu toată ziua bună ziua să stea în preajma oropsiților societății. Ba își mai pierdea vremea și cu copiii, primindu-i la El, de a trebuit să sufere ceartă, când el voi să-i alunge. Orice minte limpede ar fi putut ști că de la astfel de oameni, nu putea aștepta nici un ajutor pentru așezarea împărăției. Cu ce l-ar putea ajuta slăbănogii și copiii? Atunci la ce bun să se mai piardă vremea prețioasă cu ei?

Ar fi fost gata Iuda să treacă și peste acest capriciu al lui Isus, doar era o vorbă între evrei că împărații sunt tot atât de capricioși ca femeile și copiii, dacă nu l-ar fi auzit dând niște învățături care pe lângă că nu puteau fi pricepute, erau de-a dreptul scandaloase. Îl auzise de câteva ori lovind în cei bogați, amenințându-i: „...Vai

vouă, bogaților, că vă luați mângâierea voastră! Vai vouă celor ce sunteți sătui, că veți flămânzi!”

Când cu tânărul bogat a spus chiar limpede: „mai ușor va trece cămila prin urechile acului, decât să intre bogații în Împărăția lui Dumnezeu!”. La auzul acestor vorbe, nu numai Iuda, dar și ceilalți ucenici s-au îngrozit întrebându-L: dar cine poate fi mântuit? Până atunci, Iuda, ca și ucenicii și toți iudeii știau așa: că cel sărac e sărac ca plată a păcatelor lui sau a părinților și moșilor lui, că pe cel sărac Dumnezeu nu-l iubește ca pe un păcătos ce era. De aceea trebuia să stea mai la urmă atât în veacul de acum, cât și în cel viitor. Desigur, cugeta Iuda, această rânduială trebuia păstrată și în Împărăția lui Dumnezeu.

La fel era și cu cei bolnavi. Ei erau bolnavi datorită păcatelor lor și ale înaintașilor lor, și ei nu trebuiau să se arate cu bolile lor în fața plăcuților lui Dumnezeu, bogați și sănătoși, ca să le strice veselia. Odată când văzură un orb din naștere, ucenicii chiar L-au întrebat: „Rabi, cine a păcătuït, omul acesta sau părinții lui de s-a născut orb?” Răspunsul Lui Isus i-a descumpănit de-a binelea: „N-a păcătuït nici el nici părinții lui, ci s-a născut așa ca să se arate în el slava Lui Dumnezeu!”.

De asemenea știau că orice străin de neamul lui Israel e spurcat și neplăcut lui Dumnezeu și că nu trebuie să ai de lucru cu el decât în măsura în care putea să-ți fie rob și să-i jefuiești averea. Era îndeobște știut de toți că cei bogați sunt plăcuți lui Dumnezeu și că bogăția era o răsplată dată de sus. Se puteau deci bucura pe bună dreptate în veacul de acum și în cel viitor. Doar bogații puteau aduce cele mai mari jertfe plăcute lui Dumnezeu. Ei aveau timpul să țină toate datinile și sărbătorile prevăzute de Lege și să poarte haine cu ciucuri care să le-amintească de poruncile date prin Moise. La fel cel sănătos își îndreptățește sănătatea datorită faptelor lui bune, plăcute lui Dumnezeu. Și ultimul iudeu era convins că numai iudeii sunt plăcuți lui Dumnezeu ca și urmași ai lui Avraam, ce erau. De asemenea toți știau că înțelepciunea se putea

găsi numai la bătrâni și că la copii nu se afla nimic ce se putea lua în seamă.

Ori vine Isus și răstoarnă toată această frumoasă rânduială cu fericirile Lui: „...fericiți cei flămânzi după neprihănire, căci ei vor fi săturați!”, în timp ce bogații erau ocărâți și amenințați. Pe sărăntocul Lazăr îl cocotează în sânul lui Avraam, iar pe bogat îl aruncă în iad de unde nu va ieși în veci.

Atunci prin ce vor fi răsplătiți dreptii în Împărăția lui Dumnezeu dacă prin avere nu, prin cinste și mărire nu, prin haine nu? Te puteai întreba de ce te-ai mai putea bucura într-o asemenea împărăție în care toate rânduielile erau de-a-ndoaselea? Și ca și cum n-ar fi fost destul, Isus așeză un copil în mijlocul lor și le spuse: „Dacă nu veți fi ca acest copilaș, vă spun, că nu veți intra cu nici un chip în Împărăția lui Dumnezeu!”

Altădată zicea: „...fericiți cei cu inima curată căci ei vor vedea pe Dumnezeu!” Nu, Iudo, nu-i mare scofală într-o asemenea împărăție!

Și se mira Iuda că ceilalți nu se revoltă ca el, deși nici ei nu pricepeau ce îi învăța Isus. Ba îi vedea că încercau să-și însușească noua învățătură absurdă, ba chiar se și entuziasmau de ea. Începură chiar și ei între ei să-L imite în judecată și în purtări. Odată l-a întrebat cam ironic pe unul din ucenici:

- Cum ai ajuns să te ridici la înțelegerea celor sfinte?
- Prin harul lui Dumnezeu, Iudo, dar harul lui Dumnezeu nu i se dă decât celui ce-l caută cu credință.

Iuda însă n-a făcut și n-a încercat nici un efort propriu de a înțelege și de a se îndemna pe noua cale. Și atunci când Isus repetă aceste cuvinte pe care le auzi de la unul din colegii săi, Iuda era convins că Isus lui i se adresase. Cu aceste gânduri, Iuda se simțea tot mai străin în mijlocul celor unsprezece.

Noaptea cei unsprezece dormeau duși, numai el veghea ceasuri de-a rândul, frământându-se.

Cumpăna

Era în al treilea an de când învăța Isus noroadele. Călătoreau cu Isus prin părțile Cezareii lui Filip și iarăși s-au adunat mulțimile la El și iarăși le învăța ca de obicei. Se făceau minuni și se astupa gura fățarnicilor farisei. Acum erau pe cale spre Ierusalim și Isus era înaintea lor. Toți știau că Isus era Mesia. Cei unsprezece erau uimiți și mergând după El, erau nespūs de bucuroși că au fost ei cei aleși. Cu câteva momente înainte, Petru, cu dragostea năvalnică, mărturisise tare:

- „Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeuului Celui Viu!”

Răspunsul lui Isus îl năuci pe Petru:

- „și Eu îți zic: Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea! Porțile iadului nu o vor birui. Ție îți voi da cheile Împărăției cerurilor. Orice vei lega pe pământ va fi legat și în ceruri, și orice vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat și în ceruri!”.

Petru rămase năuc privind în gol. I se părea un vis ceea ce auzise. Îi trebui timp să-și adune simțurile și să revină la realitate. Alături de Petru, și ceilalți apostoli erau descumpăniți. Nici n-au mai luat seama la porunca lui Isus de a nu spune nimănui că El este Hristosul. Reveniți din euforie, îi cuprinse o bucurie mare că Isus le acordă o atât de însemnată încredere. De emoții, nu îndrăzneau să mai scoată o vorbă, pășeau tăcuți în urma Lui plini de încredere, și de ce să nu spunem și cu o oarecare mândrie, pentru noua calitate ce le-o acorda Isus.

Isus îi privea cu dragoste, dar cunoscând inimile lor pline de slăbiciune omenească, îi trezi la realitate, spunându-le că vor ajunge la Ierusalim, unde avea să pătimească mult din partea bătrânilor, din partea preoților celor mai de seamă și din partea

cărturarilor, că are să fie omorât, și că a treia zi va învia.

Ucenicii rămaseră din nou năuciți. Căutau în ochii lui Isus să se convingă dacă au auzit bine. Se uitau unul la altul fără să zică nimic. Sub privirea lui Isus se simțeau stânjeniți, neștiind ce să mai facă. Isus îi lăsă astfel și porni singur pe drum. Primul își reveni în sine Petru cu îndrăzneala ce i-o dădea favoarea ce i-o acordase Isus cu puțin timp înainte, Îl chemă deoparte și începu să-L mustre. Petru Îl mai sfădise pe Isus în câteva rânduri, când Isus uita de mâncare și de odihnă sau când întreba cine s-a atins de El în înghesuiala din drum: „Doamne, toți te împulzesc și Tu mai întrebi cine s-a atins de Tine?” și Isus nu se supăra niciodată. Acum Petru zise:

- „Să te ferească Dumnezeu, Doamne, să nu ți se întâmple așa ceva!”

Îi spuse aceste cuvinte aproape în șoaptă, cu mare durere. Ceilalți ucenici priveau scena în tăcere. Nu auziseră ce i-a spus Petru, dar rămaseră năuciți pentru a treia oară, auzindu-L pe Învățător strigând și cu mânie și arătând lui Petru drumul îndărăt:

- „Înapoia Mea, Satano, tu ești o piatră de poticnire pentru Mine! Căci gândurile tale nu sunt gândurile Lui Dumnezeu, ci gânduri de ale oamenilor”, apoi întorcându-Se porni mai departe pe drum.

Ca lovit de trăsnet, Petru rămase pe loc. Brațele îi coborâră neputincioase pe lângă trup. Toiagul îi căzu din mână. Genunchii i se înmuiaseră și tot trupul îi tremura, gârbovinduse. Din ochi începură să-i curgă primele lacrimi. Niciodată bunul lui Învățător nu-l certase ca acum. Mintea înfierbântată căuta cu ochii motivul pentru care Isus S-a supărat așa de tare și nu-l găsea. Târziu, după ce ceilalți se ridicară și porniră pe drum după Isus, își ridică toiagul și se porni și el slăbănog pe urmele lor. Apostolii păseau triști și nedumeriți.

Numai în ochii lui Iuda apărură câteva sclipiri de bucurie:

bine ți-a făcut Petre, să te trezești la realitate! Prefăcându-se că își leagă o curea de la încălțăminte, Iuda rămase-n urmă, se apropie de Petru, porni alături de el și-i spuse-n șoaptă:

- Ce L-ai întrebat?

Dar Petru nu-i răspunse.

La o cotitură a drumului, Isus se opri așteptându-i. Când se apropiară toți, cu o voce puternică Isus le strigă:

- „Cine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze. Cine va vrea să-și scape viața, o va pierde, dar cine își va pierde viața pentru Mine, o va afla!”.

Zicând aceste cuvinte, Isus porni din nou cu pași hotărâți. Petru alergă după El. Nu voia să Îl știe pe Isus supărat. Îi ieși în cale, îngenunche cuprinzându-i picioarele, și printre sughițuri de plâns strigă:

- „Doamne, îndurător fi mie păcătosul!” și privindu-L în ochi era decis să nu-L lase să pășească mai departe, până nu L-ar fi iertat. Petru văzu în ochii Învățătorului dragostea de totdeauna și ajutat de mâinile Lui se ridică, vărsând acum lacrimi de fericire.

Întâmplarea se petrecu fără ca apostolii să priceapă cu adevărat ce însemnau toate acestea. Și zilele treceau ca și înainte. Luați în mirajul minunilor și predicilor își uitară de aceasta, socotind-o drept o pildă ca atâtea altele, pe care nu le-au priceput.

Mergeau pe drumul spre Capernaum. Isus luase cu Sine pe Petru, Iacov și Ioan. Au stat acolo trei zile, acum se întorceau, dar nu povesteau nimic din ce făcură acolo. Întrebați de ceilalți, refuzară să răspundă. După chipul fețelor lor înflăcărate, ucenicii își dădură seama că acolo se petrecuse ceva deosebit și se bucurară și ei. Bănuiră că acolo s-a pus la cale ceva important cu privire la împărăția așteptată.

Iuda se miră că după aspra muștrare ce-o primise Petru nu demult, Isus L-a luat totuși cu El la munte, și între ei începu mai pe față cearta pentru întâietate. Iuda, învățat cu șurubăriile din Ierusalim, învărtea în așa fel discuția ca el să rămână în afară ca

arbitru. Prefăcându-se că îi ia apărarea lui Petru, nu pregeta să-i arate și scăderile și să-i pună pe ceilalți împotriva lui. Mergeau așa de bine lucrurile încât se gândea de multe ori, că dacă numai de asta ar atârna faptul, el ar trebui să fie socotit cel mai mare dintre ei. Câtăva vreme, cearta se petrecu cu voce scăzută, dar aprinși, ridicară vocile încât Isus îi putea auzi. Și Iuda aceasta urmărea. Să-i audă pe toți certându-se, numai pe el nu.

Isus nu luă în seamă cearta lor și îi anunță din nou că la Ierusalim, Fiul Omului va fi prins de mai marii iudeilor, care-L vor omorî, dar a treia zi va învia. De data aceasta Petru nu L-a mai certat. După minunea petrecută la munte nu mai putea crede că acest lucru ar fi putut fi posibil asupra lui Isus. Desigur, admitea, ba era sigur, că fariseii și mai marii iudeilor așa i-ar face, dar acum era încredințat că Dumnezeu va avea grijă de Fiul Său, pe care-L slujeau îngerii. Știa că orice împotrivire a oamenilor era zadarnică. Și dacă ei aveau atâta siguranță în puterea lui Isus de ce mai trebuiau să-și mai facă sânge rău cu griji neîntemeiate?

Singur Iuda rămase pe gânduri. Dar dacă totuși va fi adevărat și lui Isus i se vor întâmpla cele spuse de El însuși și încă în mai multe rânduri? Atunci ce se va întâmpla cu el, Iuda? Ce se va alege de visurile lui? Dar chiar cu viața lui? Căci dacă Isus va fi ucis, nici ei, care L-au urmat de aproape nu vor fi cruțați. Și mai ales el, care avea atâția dușmani personali la Ierusalim. N-a spus doar Isus că dacă pe El Îl vor urî, și pe ei îi vor prizoni? Iuda putea pricepe cel mai bine ceea ce a spus Isus, pentru că el era cel mai grijuliu față de persoana sa. Până acum se întreba dacă aceste vorbe nu erau spuse ca să încerce dragostea ucenicilor. Acum însă înțelegea perfect că nu era vorba de vreo pildă, nici de vreo încercare, nici de vreo aluzie la dorința fariseilor, ci era însăși voința lui Isus, auzise bine că El Însuși se va lăsa prins în mâinile lor.

Își aduse aminte că mai spusese altădată: „...Îmi dau viața ca iarăși s-o iau. Nimeni nu mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine.”

Atunci n-a înțeles aceste cuvinte, dar acum le înțelegea. Se uită la ceilalți ucenici și văzu bine că ei nu înțelegeau nici acum prea multe. Îngrijorați de cele ce avea să i se întâmple Învățătorului, si nu se gândeau la soarta lor. Însă Iuda își dădu seama că în acest caz, el nu simte vreo milă pentru soarta lui Isus, care-și căuta moartea cu mâna lui, nici pentru ceilalți ucenici care erau una cu El, trup și suflet, și care nu se mai gândeau la soarta lor. Acum Iuda simțea o mare milă pentru propria lui viață și își zicea în sine: ai grijă Iudo să nu te duci cu ei la fund!

Mai frământa Iuda o întrebare care dădea de gândit și de sperat. Nu cumva Isus se lăsa în mâinile dușmanilor Lui, ca ei să-și arate răutatea lor și dintr-odată El avea să-și desfășoare puterea. Sa ca să-i pedepsească? Nu puse însă prea mare temei pe acest gând, dar totuși nu-l părăsi. Se hotărî în sine să fie atent și să sară din barcă înainte ca vârtejul să-l prindă și pe el.

Gândindu-se mai atent la învățătura lui Isus și la stilul său de a reacționa, găsi că Isus nu răspunse niciodată printr-o vorbă sau faptă de răzbunare, sau măcar de apărare. Când gadarenii i-au cerut să plece din hotarele lor, Isus a plecat. Când Ioan mândros I-a cerut să pedepsească pe cei ce nu i-au primit, Isus a răspuns lui Ioan „...nu știți de ce spirit sunteți însuflețiți!”

Știa Iuda bine că Ilie s-a răzbunat pe profeții lui Baal, Elisei de asemenea pe copiii care-l batjocureau, dar Isus nu se răzbunase până acum niciodată. Poate nici nu avea puterea de a face rău cuiva și de a-i pedepsi?

Iuda își aminti și de ziua în care la Isus se prezentară doi din ucenicii Lui și anume Iacov și Ioan, porecliți „fiii tunetului”, împreună cu mama lor, care în dragostea ei, încredințată, ca toată lumea de altfel, că Împărăția lui Isus va veni în curând, voia să asigure două locuri bune pentru fiii ei în zilele acelea: unul de-a dreapta și altul de-a stânga tronului împărătesc. Nu se gândea că va fi refuzată, căci știa că pe Ioan, Isus îl avea drag mai mult decât pe ceilalți. Se vedea că la mijloc era nu numai dorința mamei ci

și a celor doi. Pe bună dreptate ceilalți ucenici s-au supărat pe Iacov și Ioan și a început o sfadă asupra celor doi, în care Iuda nu s-a implicat. El nu onoruri subțirele râvnea, ci își dorea un loc cu greutate cu putere și bogăție, cum ar fi fost cel de vistiernic, unde nu ar fi fost nici la dreapta, nici la stânga, ci el la centru. S-a supărat însă Iuda pe răspunsul celor doi, când Isus i-a întrebat dacă sunt în stare să bea paharul pe care El îl va bea și să fie botezați cu botezul cu care El va fi botezat.

- Putem! au răspuns ei cu atâta convingere, încât Iuda tresări. Ăștia, își zise în sine, sunt în stare și-n foc și-n apă și la moarte să meargă după El. El n-ar fi fost în stare de lucrul acesta.

***

Cât trebuie să-L fi durut pe Isus aceste nesfârșite intervenții și poftiri de mărire deșartă și mai ales acum la un pas de zilele patimilor. De-atâta vreme era cu ei și încă nu se lecuiseră de poftă de mărire. Încă nu erau lămurii că nu era vorba de o împărăție lumească ci de una cerească. Și Îl durea mai mult că tocmai acum când voia să-i pregătească pentru adevărata menire a lor, ei erau preocupați cu mărunțișuri omenești.

Slabă și nevolnică fire omenească, cât de greu e să-ți depășești sfera ta pământească. De două mii de ani n-ai învățat nimic din pilda apostolilor înainte de învierea lui Isus, cu toate că mândria a fost socotită cel dintâi păcat capital.

În Bizanțul atacat de Mahomed, oamenii se certau pe probleme religioase. Sub plină putere comunistă, arhieriei și preoții orbi, lovesc și afurisesc pe cei ce li se par că-i stânjenesc în mărirea lor, uitând că din puterea loviturii ce voiesc a o da, se vor prăbuși și ei în adânc. Și pe câți din oameni, nu-i prinde sfârșitul alergând după deșarte fantome pământești, după fum și parfum de mărire. Și asta la un pas de groapă. Cred că am putea adăuga la patimile Domnului și această suferință cauzată de nepriceperea

celor din jurul Lui. Și totuși Isus nu se supără. Îi privește cu milă. Milă pentru nevolnica fire omenească. Le arată cu răbdare: „... între voi să nu fie așa! Cel ce vrea să fie mai mare, să slujească celorlalți, că nici Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți!”

La cearta cu cei doi, Iuda a luat și n-a luat parte, dar i-a intrat în minte vorbele lui Isus că cei doi vor bea același pahar și vor fi botezați cu același botez, adică vor avea aceeași soartă ca și Isus. Oare numai cei doi vor avea această soartă?

Au urmat apoi pilda bobului de grâu care dacă nu moare mai întâi nu poate aduce roadă. Vorbele și pildele lui Isus împotriva dorinței de mărire îl enervară pe Iuda, de data asta mai mult ca oricând.

Nu trecu mult și cel din urmă fir ce-l lega de Isus se rupse și el. Faptul s-a întâmplat în ziua când fariseii au venit să-L întrebe când va veni Împărăția lui Dumnezeu. Întrebarea de altfel flutura de mult în sufletul mulțimilor și era momentul ca și fariseii să o știe. După întrebarea pusă, se făcu tăcere. Toți doreau să știe un răspuns lămurit, chiar și ucenicii care nu îndrăzniră să-L întrebe până atunci. Dar cele mai ascuțite urechi au fost ale lui Iuda. Nimeni mai mult ca el nu își legase viața de venirea acestei împărății. Isus le-a răspuns limpede, toți trebuiau să știe că Împărăția Lui, nu-i materială, nu vine cu surle și trâmbițe. Nu vine pe văzute, nici nu se va zice: „... iată este aici sau acolo. Căci Împărăția lui Dumnezeu este înlăuntrul vostru!”

Cuvântul căzu ca o sabie în sufletul lui Iuda și îi tăie și ultimul fir de nădejde. Simțea că de acum nu-l mai leagă chiar nimic de această adunare. Ar fi acceptat el și o scamatorie cu moarte și înviere, dar pentru o adevărată împărăție, lumească și cu vistierie. Dar pentru o împărăție în inimi, pe care nu o vezi, nu! Pentru asta nu se merită să-ți rupi sandalele și să-ți pierzi zilele prin arșiță după acest amăgitor. Chiar dacă s-ar face o asemenea împărăție,

unde să fi slugă la toți ca să te numești mare, asta nu mai avea nici un farmec.

În timp ce fariseii se îndepărtau sfătuindu-se cum să răstălmăcească poporului vorbele lui Isus despre împărăție, și Iuda se îndepărtă să-și orânduiască gândurile lui învolburate. Rămas singur își dădu frâu liber la toată mânia adunată împotriva „amăgitorului”. Prea l-a înșelat în așteptările sale. Ieri, alaltăieri, îl socotise nebun, că numai un nebun aleargă după moarte, când cu puterile sale putea fi împărat. Dar dacă ești nebun, nene, mergi de te omoară singur, dar lasă-mă pe mine în pace! De acum Iuda ajunsese la părerea că nu era numai nebun dar și amăgitor, care nu voia să moară singur, ci să târâie și pe alții după el.

Își aduse de asemenea aminte cum altă dată le vorbise că și ei vor avea de suferit de pe urma lui. Acum îl apucă spaima de-a binelea. Ce prost ai fost Iudo, ce dobitoc ai fost! Cum n-ai priceput mai devreme? Nu, înșelătorule, nu! Moară Toma, cel ce a zis către ceilalți: „...să mergem și noi să murim alături de El” dar fără mine! Se hotărî în ce mod îl va părăsi.

La început îl mângâie acest gând, dar cugetând mai bine găsi că asta nu valora nimic. Era ușor să pleci, dar trei ani din viață cine ți-i dă înapoi, Iudo? Tinerețea irosită cu sărăntocii cine ți-o întoarce, Iudo? Dar banii ce i-ai fi putut câștiga în acest timp, cine ți-i plătește, Iudo? Dar poziția ce o puteai dobândi la visteria Templului în acești ani? Ți-ai pierdut timpul ca să devii vistiernicul sărăntocilor în împărăția galileanului. Ți-ai irosit viața pentru o pungă chioară! Râdea, isteric bătându-se pe cap. Scoase punga de la brâu, îi desfăcu baierile încet, aruncă cei câțiva bănuți și rânjind scuipă în ea. Îl apucă apoi o mânie oarbă împotriva amăgitorului care-i spulberase tot viitorul.

Când de dimineață veni ultima delegație de farisei, Iuda se apropie de unul care îi era cunoscut și-l întrebă ce mai fac tovarășii lui de visterie. Toți înaintaseră în slujbe, chiar și cei mai proști. Iudo, Iudo, unde-ai fi fost acum dacă nu te luai după nălucirile

Nazarineanului. Strânse pumnii și scrâșni din dinți. Să-l aibă în față l-ar sugruma. Prin minte i se învâртеau fel de fel de gânduri de răzbunare. Nazarinene, Nazarinene, cu Iuda nu te joci!

Se opri apoi din mânie, zicându-și singur. Stai, Iudo, stai că încă n-ai murit. Ai mai scăpat odată de un amăgitor și încă nu cu pagubă. De ce să pleci cu mâna goală? Măine, poimăine, vin Paștele, și în pungă se adună bani frumusei. Ba, dacă ești băiat deștept mai poți sorbi de la unul și de la altul în numele Lui. Apoi îțiiei punga și să ne vedem mai rar, Nazarinene. În judecată știu că nu mă chemi.

Satură-ți sărăntocii cum vei ști și lasă arginții în punga cui știe să-i prețuiască! Această hotărâre îl învioră. Adună cu grijă bănuții de unde îi aruncă și-i vârî înapoi în pungă cu grijă, îmbăieră punga și și-o puse din nou la brâu. Așa, Iudo, fi băiat deștept și n-are să-ți umble rău!

***

Spre seară porniră tăcuți în urma lui. Soarele apunând în mare, scâlda în sânge un strat de nori ca un lințoliu, învăluind în aceeași lumină roșietică culmile dealurilor până departe spre Ierusalim. Apostolii se uitau cu grijă la semnele timpului. În urma lor, Iuda cugeta singur cum va ieși mai bine din încurcătura în care a intrat. Chibzuia în gând persoanele de la care ar putea scoate bani în numele lui Isus și socotea la cât s-ar putea ridica această sumă.

În drum, Iuda se abătu pe acasă. De casă îi era dor mai puțin ca oricând, dar trebuia să știe ce a făcut tatăl său cu banii lui. „De bună seamă neghiobul acesta bătrân i-a pierdut pe toți” Deși bănuia demult asta, totuși când bătrânul îi spuse: „Sunt bine puși, Iudo, sunt bine plasați, ai să vezi” îl cuprinse o așa de mare mânie pe bătrân că era gata să-l lovească.

Bătrânul căută să-l împace aducând vorba de o nuntă a unui

văr al lui care făcuse o bună partidă, câștigând prin asta mult argint, pământ și vază.

- Ești chemat și tu, Iudo, trebuie să stai... dar dacă nu ai timp, că am auzit că de Paștele acesta vine Împărăția lui Israel... bătrânul vorbea în șoaptă. Pe Iuda îl înfurieră și mai mult vorbele bătrânului.

- Nu împărăția, neghiob bătrân, ci ocară și moartea, așa să știi. Și trântind ușa ieși pe drum grăbind să-și ajungă tovarășii. Scrâșni din dinți și strânse pumnii:

- "Bani, bani și din piatră seacă, cu orice preț și cât mai iute!"

Un incident a avut loc tocmai în perioada când Iuda spera să adune ceva sume de bani în preajma Paștelor. Isus cu ucenicii săi au fost invitați în casa lui Simon leprosul. În timp ce erau la masă, Maria luând un vas de alabastru cu mir de nard curat, l-a turnat pe capul lui Isus. Gestul l-a scos din fire pe Iuda, care a izbucnit:

- De ce se face risipa aceasta? De ce nu s-a vândut acest mir, iar banii să se împartă săracilor?

Deși tonul lui Iuda a sunat a ceartă, Isus a răspuns tot cu blândețe.

- De ce faceți supărare femeii? Căci pentru îngroparea mea a făcut ea acest gest.

Și ceilalți evangheliști povestesc acest episod, dar pun reacția în gura la mai mulți apostoli. Desigur și ceilalți au fost șocați când au aflat ce valoare avea mirul, dar cel ce a provocat scandalul a fost Iuda. Singur el știa prețul parfumului. De unde era să știe Petru și ceilalți pescari valoarea de piață a unui parfum rar? De unde puteau ști că parfumul valora cât un salariu mediu pe un an de zile? Interesant e că Ioan cunoștea faptul că Iuda fura din pungă, și menționează: Nu de săraci se îngrijea Iuda, ci de el însuși, ca unul ce lua pentru sine ce era în pungă.

***

Era a doua zi după învierea lui Lazăr, duminică, o frumoasă dimineață de primăvară. Ploaia din ajun spălase totul și aduse la lumină o verdeță mai proaspătă. În copacii de pe marginea drumului păsările cerului se întreceau în cântece. Bolțile clădirilor de piatră ale Ierusalimului sclipeau în bătaia soarelui. Ucenicii trimiși încă de dimineață să aducă un mânz de asin sosiră cu el. Apostolii își așezară hainele pe el, iar Isus încălecă deasupra. Iudeii care au fost de față la învierea lui Lazăr și alții care îl văzură înviat se țineau după Isus entuziasmați. Știa de altfel toată lumea că de Paște acela va ajunge Profetul Împărat, și voiau să fie și ei de față la mărirea Lui. Numai apostolii erau triști la început. Luați însă de avântul iudeilor ce-L însoțeau și de frumusețea primăverii, reușiră să-și ascundă îngrijorarea, cel puțin de pe față. În suflet însă îi rodea întrebarea: oare cum va fi primit Învățătorul în Ierusalim?

Ajungând la coborâșul Muntelui Măslinilor, zăriră mulțimile zorind afară pe porțile Ierusalimului spre a-I ieși în întâmpinare. Se înfiorară. Se adunase la Ierusalim o mulțime mare, chiar cu câteva zile înainte, căci se zvonise în toate părțile că de aceste Paște, Isus va proclama Împărăția lui Israel. Mulți stătură până înspre dimineață în așteptare, tot despre asta povestind.

Când s-a zvonit că Isus vine dinspre Betania la Ierusalim, se îmbulziră toți la porțile drumului ce venea din Betania și îi ieșiră în cale zgomotoși, ca orice mulțime. Își așezau veșmintele pe cale, iar alții tăiau ramuri de copaci și le așterneau pe drum. Și cei ce veneau înainte și cei ce veneau pe urmă strigau:

- Osana!!!

- Binecuvântat este Regele lui Israel, Cel ce vine în Numele Domnului!!!

- Osana!!!

Mulțimea fremăta de bucurie. Văile răsunau de strigăte. Ucenicii văzând întorsătura pe care o luaseră lucrurile, și atâta lume ce-l aclama ca Rege pe Învățător, uitară toată spaima și se

entuziasmară și ei.

Nu putea fi altfel. La o parte cu temerile, cu moartea Domnului, acum când este dorit ca Rege. Oare nu aceasta este ziua în care se va așeza împărăția? Cine oare ar putea sta în calea acestei mulțimi? Luați de val începură să strige și ei împreună cu mulțimea.

Bucuria generală îl trezi și pe Iuda. La văzul atâtor mulțimi, speranțele îi reveniră din nou. De vreme ce Isus îngăduia aceasta, desigur că s-a răzgândit, și voia să devină Rege. Se strecură prin mulțime cât mai aproape de Isus ca să fie văzut de El, și începu și el să strige accentuând cât putea mai tare cuvântul “Rege”. De acest cuvânt erau legate toate visurile lui de fericire. Astfel alaiul intrase pe ulițele cetății. Câțiva farisei orbiți de mânie se învârteau neputincioși împrejurul mulțimii. Unul mai întăritat reuși să ajungă lângă Isus și să-I strige isteric:

- „Învățătorule, ceartă-ți ucenicii!”

Isus îi răspunse liniștit:

- „Îți spun, că de vor tăcea ei, pietrele vor striga!” Disperați fariseii se opriră în urma mulțimii și în neputința lor, începură să azvârle cu praf în sus, apoi o porniră la fugă spre Templu și intrând în tainițe, unde erau adunați alți tovarăși de-ai lor, nu-și găsiră alt mod de a-și manifesta ura decât aruncându-și unii altora: „Vedeți că nimic nu faceți? Iată, lumea s-a dus după el!”

La auzul mulțimii, Ierusalimul s-a cutremurat. Nu a mai fost atâta bucurie de la intrarea lui David. Toți simțeau că acea Duminică era o zi mare și se bucurau. Numai Domnul era trist. El cunoștea nevolnica fire omenească. Oare nu toți aceștia după câteva zile se vor întoarce împotriva Lui?

Mulțimea îl conduse pe Isus în Templu. Și de această dată, Isus curăță Templul de negustori și de schimbătorii de bani. Luă căpăstrul asinului pe care îl eliberă și se îndreptă spre curtea exterioară a Templului.

Era bucurie generală în mulțime. Numai în cele mai ascunse

tainițe, Satan își strângea ucenicii la sfat să-L omoare pe Dumnezeu.

Entuziasmul care l-a cuprins pe Iuda odată cu intrarea în glorie a lui Isus în Ierusalim se topi repede, ca un foc de paie. În loc ca Isus, ajuns în Templu să se proclame Împărat cum aștepta de altfel toată mulțimea și cum se temeau fariseii, începu din nou vechea poveste: să predice mulțimii „Bobul de grâu căzut pe pământ, de nu va muri rămâne singur, iar de va muri, multă roadă va aduce!” Nici fața lui Isus tulburată nu arăta ca a unuia râvnitor de împărăție. Însuși spuse: „Acum sufletul Meu s-a tulburat și ce voi zice? Părinte, izbăvește-Mă de ceasul acesta? Dar pentru aceasta am venit în lume.”

În primul moment Iuda înlemni lângă un stâlp al Templului. Prea se ridicase sus cu bucuria ca să mai poată coborî cu ușurință. Se înfurie atât de tare încât îi venea să se repeadă asupra amăgitorului. Dus de mânie se trezi în mijlocul unei cete de farisei. Abia aici reuși să-și vină în sine auzind cum aceștia vorbeau de rău pe Isus. Dar nici una din multele epitete date de aceștia nu i se potriveau amăgitorului ca cele ce-i stăteau lui pe limbă. Vezi bine, că nici unul dintre ei nu pierduseră atât cât a pierdut el din pricina Lui

Glasul lui Isus răsuna printre bolțile de piatră ale Templului, mai pătrunzător ca oricând:

- „De-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze, și unde sunt Eu, acolo va fi și cel ce-Mi slujește!” Iuda nu se putu stăpâni să nu bombăne:

- “Urmeze-ți sărăntocii tăi cât vor pofti, dar eu nu, înșelătorule!” Privind mai bine umbrele ce se grăbeau prin gangurile Templului, Iuda pricepu că ceva se pregătește împotriva Lui Isus. Slugile mai marilor se uitau unul la altul ca părtași ai aceluiași secret.

- Măcar de l-ați prinde odată să se termine cât mai curând

toată povestea asta. Simțea nevoia să se pună capăt vieții acesteia de incertitudine. Simțea că trebuie să ia o hotărâre pentru sine.

Glasul lui Isus îl enerva. Ieși în curtea exterioară a Templului să nu Îl mai audă. Pe lângă el trecu un servitor al Templului, care îl cunoștea, și care nu numai că nu-l salută, dar îi aruncă o privire plină de ură, care-l îngheță pe Iuda. Privind în urma servitorului nu putu să-și astupe urechile spre a nu auzi cuvintele lui Isus:

- „Vor pune mâinile pe voi și vă vor prizoni, dându-vă în sinagogi și în temnițe, ducându-vă la împărați și la domni pentru Numele Meu.”

Îl cuprinse iar frica. Pe tine te privesc vorbele acestea, Iudo, că nimeni nu va ține seamă că tu nu erai cu sufletul alături de El. Plecă din Templu. În uliță se întâlni cu un fost coleg de la visticie, cu fața plină și fericită, cu hainele ca scos din cutie, mândru și stăpân pe sine. Trecătorii i se închinău și îl priveau cu admirație în urmă. Iuda își zise în sine: Până și năărăul acesta a fost mai deștept ca mine, și a ajuns ce-a ajuns!

N-ar fi vrut să dea ochii cu el pentru nimic în lume. Se întoarse cu fața, prefăcându-se că privește zidurile Templului. Se trezi însă luat de mâncă:

- Hei, Iudo, te prefaci că nu mă mai cunoști, de când cu împăratul vostru, nu mai vrei să ieși în seamă pe ăștia mici... Cuvintele pline de îngâmfare ale acestuia i se înfigeau în inimă ca niște cuțite. Cu hainele ponosite de pe drum, stând pe o treaptă mai jos, părea că e sluga acestuia. Nu avu vreme să răspundă că individul nu-i lăasă timp.

- Ei ce ziceți, când îl încoronați pe Regele vostru? Și cu dărâmarea Templului cum rămâne, ai? Cred că nu mă uiți și pe mine, îmi ți un locșor la visteria ta? Simțind că vorbele îl rănesc pe Iuda, continuă de sus:

- Nu ți-am vrut decât binele, Iudo. Te-am îndrumat întotdeauna bine. Îți dau un sfat prietenesc: Nu mai umbla după cai verzi pe pereți, dacă nu vrei să ajungi și tu cu el. Și urcând scările

îi aruncă și ultimul sfat:

- Vezi de ai lipsă de mine, caută-mă, un sfat bun nu costă nimic, oricând ți-l pot oferi.

Nu mânia îi încolți lui Iuda în suflet, ci frica. Țta știe ce știe!

Strada răsună de pașii unei patrule romane. Iuda se trase spre zid înspăimântat, privind cu groază la săbiile strălucitoare. I se păru că toți soldații se uită bănuitor la el. Pe moment se gândi să fugă cât mai departe de Ierusalim, dar își reveni din spaimă când patrula se îndepărtă, gândindu-se la cât a pierdut prin rătăcirea lui. Tot îi mai bine să mai aștept puțin, dar să stau mai deoparte.

De Paște, toți prietenii lui Isus se grăbeau să-I aducă câte o sumă de bani pentru pregătirea sărbătorii. Ar fi o prostie să plec tocmai acum. Cu aceste gânduri colindă ulițele dosnice ale Ierusalimului. Se gândi apoi cum ar fi dacă s-ar duce la mai marii Templului ca să-și ceară iertare pentru rătăcirea lui. Dar închipuindu-și cât de batjocoritori ar fi când l-ar primi, se răzgândi. Ba, nici de pedeapsă nu era sigur că ar scăpa. Din contră, le va da ocazia de a-l pedepsi mai avan. Și fiind vorba și de romani, că sigur mai marii vor apela la ei, vor ținea ei cont că el s-a căit? Și se vor grăbi fariseii să mă scoată din mâinile lor? Nu, tot mai bine e să fug. Numai de aș pune mâna pe bani cât mai repede.

Se însera. Se grăbi să vină la Templu spre a nu pleca Isus și ai Lui. Ajunse aici chiar atunci când ei se pregăteau de plecare. Iuda observă că Isus căuta să iasă din Templu și din Ierusalim cât mai neobservat cu putință, ocolind prin străduțe întortocheate. Pe drum Iuda întrebă dacă s-a dăruit ceva pentru Paște. Câțiva ucenici se grăbiră să-i înmâneze niște bani. Erau puțini.

Ieșiți pe porțile cetății la un moment dat Isus păși pe o potecă lăturalnică spre muntele Măslinilor. Pe la mijlocul drumului, se opriră să aștepte pe Petru și Fiii tunetului, care rămaseră în urmă să observe dacă nu cumva sunt urmăriți. Aceștia sosiți vestiră pe ceilalți că niște iscoade ar fi vrut să vină și ei pe aceeași cărare, dar

când i-au zărit pe Petru împreună cu cei doi, s-au întors înapoi. Ioan era sigur că recunosc în urmăritori pe doi din slugile Mare-lui Preot.

Iuda se cutremură. Ucenicii se înțelesesă între ei ca cei trei, doi dintre ei având săbii, să rămână mereu în urmă. Isus nu spunea nimic, lăsându-Se în grija alor Săi.

Trudiți și triști ajunseră târziu în Betania, unde intrară cu precauție pe o uliță lăturalnică. Buna gazdă îi aștepta cu toate pregătite. După rugă, Isus adormi repede. Atunci ceilalți se hotărâră să stea de strajă pe rând afară, câte doi. Această teamă și veghe îl făcu pe Iuda să nu poată dormi toată noaptea. Bătea vântul, iar Iuda tresărea la cel mai mic zgomot. Mii de gânduri i se zbăteau în minte deodată, fără să le dea de cap.

A doua zi se ținu cât mai departe de Isus și ai Săi, gata să poată fugi oricând. Reuși cu ajutorul banilor să tragă de limbă un servitor, care îi mărturisi că mai marii sunt foc de mânie din pricină că nu pot pune mâna pe Isus, căci ziua în Templu se tem de mulțime iar unde stă noaptea nu știau, că iscoadele trimise s-au întors fără ispravă. Află că mai marii erau gata să plătească orice sumă numai să-L prindă pe Isus, că și romanii sunt cumpărați pentru asta, și că oricine dă de știre unde se află noaptea, va fi răsplătit, și mulți se îndesau să câștige acești bani.

Vestea ultimă îl mângâie pe Iuda ca un balsam „vor răsplăti bine pe oricine va spune unde se adăpostește noaptea”.

Vânzarea

În decursul celor trei ani, fariseii și mai marii iudeilor își ascuțiră ura lor neputincioasă certându-se cu Isus, cu ucenicii și mai adesea certându-se între ei și acuzându-se unii pe alții de lașitate.

Trimeșii lor cei mai iscusiți să-L prindă cu o vorbă pentru a-L putea învinovăți, se întoarseră plouați. Iscoadele lor trimise să tragă cu urechea și să-i spioneze faptele se întoarseră cu nimicuri. Din toate faptele lui Isus nu găsiră decât acuze copilărești: că nu se spală habotnic pe mâini, că vindecă Sâmbăta, că-Și lasă ucenicii să culeagă spice în ziua de Sabat, și alte de-acestea, dar pe care nu le puteau aduce drept acuze că s-ar fi făcut de râs. Asmuțind în câteva rânduri mulțimea asupra Lui Isus, n-au reușit nimic, ba unii trimiși chiar au trecut de partea Lui. Cu orice nouă încercare nereușită Isus creștea mai mult în putere. La început se feriră să ia o hotărâre împotriva Lui, de teamă.

Dar dacă Acesta care vindecă lepra, nu are cumva și puterea să o arunce asupra lor sau să-i orbească? Văzând însă că Isus nu răspunde niciodată cu rău când e atacat, nu s-au mai temut. Au prins tot mai mult curaj, dar care în trei ani nu a folosit la nimic. Ba mai mult, slugile trimise să-L prindă se întoarseră entuziasmate de El. Câți dintre ei nu-și tociseră zadarnic sandalele pe drumurile Galileii, în pustie sau prin munți, în arșița soarelui sau în bătaia vântului, mânați de ura lor oarbă. N-au putut sta împotriva însă nici în fața unui biet orb din naștere, vindecă de Isus. Dacă până acum cuvintele divine din Tora și Profeti le serveau ca să se laude cu știința lor și să se certe între ei, acum aceste citate nu-i mai interesau decât în măsura în care puteau să le folosească drept arme de luptă împotriva lui Isus. Cuvintele Scripturii nu erau pentru ei

Spirit și Viață, ci prilej de a-și satisface interesele.

Ne întrebăm și astăzi cum de-a fost posibil ca în fața atâtor minuni și fapte clare ca lumina zilei ei n-au fost capabili să se îndrepte și să recunoască adevărul? Nu, pentru că nu-i interesa adevărul. Le era indiferent dacă Isus era sau nu era Mesia. Îi interesa numai persoana lor și cât pot trage foloase de pe urma lui Mesia. De aceste Paște îi dureau mai mult ca oricând de ei. Poporul, pe care îl disprețuiau de altfel, se ducea tot mai mult după Învățător, nebăgându-i în seamă. Simțeau că de nu-L vor doborî pe Nazarinean, totul e pierdut pentru ei și de aceea se hotărâra să facă totul de aceste Paște.

Din vremea lui Arhelau, fiul lui Irod cel Mare, puterile directe ale Sinedriului au fost limitate la Iudeea, de aceea Sinedriul nu a avut nici o putere asupra lui Isus în timp ce El se afla în Galileea. Dar acum cu ocazia sărbătorii Paștelor, ei erau siguri că Isus cu ucenicii va veni la Ierusalim să se închine. În casele lui Caiafa, Marele Preot, care era și președintele Sinedriului, se adunaseră încă de dimineață toți câți alcătuiau Sinedriul: arhierii, fariseii, saduchei, cărturarii și bătrânii poporului. Veniră chiar cu noaptea-n cap ca să apuce locurile cele mai de frunte la sfat. Se ploconeau până la pământ unii în fața altora, se lăudau, aruncându-și cele mai frumoase vorbe unii altora, deși în fond de-abia se puteau vedea în ochi. De multe ori se puteau zări pe furiș căutături de invidie și dispreț aruncate unii altora.

Șiret, Caiafa, împărțea amabilități tuturor, chiar și celor mai de rând membrii ai Sinedriului. Trebuia ca și aceștia să fie de partea lui. Veghea ca să nu se iște vreo ceartă de cuvinte, ca altădată și să se strice toată treaba. De altfel, această teamă era de prisos, căci toți erau cu totul de acord știind bine că pentru Isus din Nazaret erau chemați. Și nu mai încăpeau discuții: Nazarineanul trebuia neapărat răpus. Interesele tuturor coincideau.

Cei veniți aduceau vești care mai de care mai alarmiste despre vorbe și fapte de-ale Tâmplarului și de noi rătăcirii ale noro-

dului. Dintre toate, proaspăta înviere a lui Lazăr din Betania îi tulbura cel mai mult.

Discuțiile începură. Toți se întreceau în a arunca cele mai afurisite vorbe asupra dușmanului comun. Vorbe pentru a se întărâta în zel unii pe alții, și pe ei înșiși. Caiafa își dădu seama că adunarea se împotmolește în nimicuri și că trebuiau aduse rațiuni mai înalte. Dintr-odată se treziră că nu mai pot de dragul țării.

- Ce să facem cu omul acesta că multe minuni face?

- De Îl vom lăsa așa, toți vor crede în El, îl vor face împărat și vor veni romanii și ne vor lua locul și neamul?!

Ei, pentru care țara nu valora mai mult decât o vacă de muls, care mâncau casele văduvelor și-ale orfanilor, așa din senin, începură să le pese de soarta neamului. Ei care se târau în genunchi în fața romanilor, și care dăduseră atâta putere dușmanului... Ce legătură avea însă venirea romanilor cu minunile lui Isus, asta nu găseau necesar să se întrebe nici unul. Ei care discutau cu anii dacă trebuie să se dea zeciuială din mentă și mărar, nu găseau nimerit să se întrebe dacă ce vorbeau era adevărat sau nu. Principalul era că puteau scoate concluzia că Isus trebuie îndepărtat cât mai curând.

Nu uitară să-L amestece și pe Iehova în planurile lor, aducându-i acuzația hulă. Aici își avură cuvântul învățătorii de Lege, cei ce se socoteau că-L aveau pe Iehova în arendă.

Să mai cerceteze dacă Isus e sau nu, așteptatul Mesia? Dar de vreme ce nu-L puteau înghiți, nici nu trebuia să fie! Și dacă noi nu voim, la ce să-L mai cercetăm? Un altul se îndesa la vorbă că Nazarineanul a insultat Templul atunci când a răsturnat arginții schimbătorilor de bani, că doar se știe că jurământul făcut pe Templu fără să juri și pe visteria de arginți, nu are nici o valoare.

Se mai aduseră și alte acuzații. Totuși simțeau că argumentele lor, cu care voiesc să se auto-amăgească, nu pot acoperi adevărul, care se ridica deasupra ca untdelemnul. Trebuia găsit ceva tare,

cu efect emotiv. Și la asta se însărcină Caiafa. Cu gesturi studiate se ridică de pe scaunul de Arhiereu, grozav de preocupat și opri gălăgia:

- „Voi nu știți nimic! Nu vă gândiți că mai de folos ne este să piară un om pentru popor, și nu piară tot poporul!?”

Argumentul nu convinse mai mult pe nimeni, dar spus cu o voce puternică și cu aparență de convingere unanim recunoscută, avu darul să le-astupe vocea și așa slabă a conștiinței. Se prefăcură a primi vorbele cu entuziasm, bătură din palme și din picioare și laudară nespus înalta iscusință a Marelui Preot.

Lucrurile meraseră ușor. Chiar dacă existau și din mai mari care crezuseră în Isus, care făceau parte și din Sinedriu, ca Iosif din Arimateea de exemplu, pe aceștia Caiafa avu grijă să nu-i cheme la sfat. Alții știind în ce pricină erau chemați, găsiră cel mai cuminte lucru să stea acasă, iar alții din cei ce se duseră, preferară să tacă, ca să nu primească și ei un răspuns ca altădată Nicodim, căruia i s-a spus să cerceteze Scripturile și să vadă că din Galileea nu s-a ridicat niciodată vreun proroc. Erau din rândul căldiceilor care voiau să umble în două lunturi, temându-se să nu pătimească ceva pentru credință. Și doar n-aveau cine știe ce de pătit, doar riscul de a fi dați afară din Sinagogă. „Căci au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu!” Ei nu se putură naște a doua oară din spirit și adevăr.

Intellectualii vremurilor de atunci au avut mai puțină tărie de suflet decât prostimea, reprezentată de pescarii galileeni. Și se pare că-i ceva caracteristic intelectualității tuturor vremurilor, de a se bălăci în lașitate în fața oricărei noi răscruci de istorie unde se pune categoric întrebarea pe aici sau pe acolo?

În timp ce oamenii simpli, copiii și tinerii cu sufletul curat, neîmbăcșit de savantlâc zadarnic și caraghios, sunt în stare să se decidă repede și pentru totdeauna, cu orice risc, pe ce drum să apuce.

Odată hotărârea de condamnare împotriva Lui Isus fiind luată,

rămânea de găsit mijlocul de punere în faptă. Mai întâi era sigur că nu în timpul Paștelor, ca să nu fie tulburare în popor. Trebuiau apoi găsite cele mai cu greutate învinuiri. Pentru asta cei mai versați dintre ei, trebuiau să găsească cele mai iscusite întrebări, încât Isus orice ar răspunde, tot vinovat să rămână. Odată acestea găsite, abia așteptau ziua următoare, ca să-i pună întrebările, convinși că de data aceasta i s-a înfundat Nazarineanului.

***

Pe Isus Îl găsiră a doua zi în Templu. Lăsară să se strângă lume multă, ca să fie cât mai mulți martori și ca poporul să se dezguste de El.

În timpul unei predici, tușind ca să se ia aminte asupra lor, dând poporul la o parte, se înfățișară înaintea Lui Isus, preoții, cărturarii și bătrânii. Cu toții și câți mai mulți ca să se impună. De aceea căutau a părea cât mai solemni, și întrerupându-l pe Isus îi cerură seamă:

- Spune-ne cu ce putere faci aceste lucruri? Sau cine este cel ce ți-a dat puterea aceasta?

Chibzuiră bine întrebarea: De va zice că de la Tatăl, Îl vor acuza de hulă, și prefăcându-se că sunt indignați vor convinge poporul să-L ucidă cu pietre. De va răspunde că de la sine are puterea, înseamnă că Însuși a recunoscut că nu e Mesia, și poporul iarăși Îl va osândi.

Dar Isus le promise răspunsul cu condiția de a răspunde ei mai întâi, dacă botezul lui Ioan era de la Dumnezeu sau de la oameni. Ei cugetau în sine: de vom zice din cer, va zice: Pentru ce n-ați crezut atunci în el? iar de vom răspunde de la oameni, tot poporul ne va uide cu pietre, căci sunt convinși că Ioan a fost un prooroc. Și au răspuns:

- Nu știm de unde era!

- Atunci nici Eu nu vă voi răspunde cu ce putere fac aceste

lucruri.

Pe cărturarii, savanții vremurilor de atunci nu-i interesa adevărul. Grija lor era ca persoana lor să rămână neșifonată. Cât de încrezători în șiretenia lor veniseră pe atât de plouați plecară.

În întunecatele tainite a fost pregătită o a doua echipă, formată din farisei și irodieni, cu o misiune și mai încuietore. Ei care dușmăneau atât pe romani, nu ezitau să se folosească de ei, numai pentru a-și potoli ura lor oarbă. Venind ei i-au zis:

- Învățătorule, știm că vorbești adevărul și nu-ți este teamă de nimic, că nu cauți la fața oamenilor și într-adevăr căile Lui Dumnezeu înveți. Se cade să dăm bir Cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm?

Obişnuiți cu veşnicele linguşiri ale protipendadei, uitară pe cine au în faţă. Se întoarseră mai plouați decât cei dintâi, în urechi cu porunca de a da Cezarului ce este a Cezarului și Lui Dumnezeu ce este a Lui Dumnezeu!

Se mai înfățișă și o ceată de saducheii cu năroada poveste a muierii de la ei, măritată de șapte ori căruia i-au murit toți bărbații, și întreba a cui nevastă va fi la înviere? Își încercă norocul și un singuratic cărturar, tot fără rezultat. Ba acesta făcu și prostia că recunoscă în public că răspunsul Lui Isus era cel bun.

Dacă poporul jubila de răspunsurile lui Isus, în tainite era disperare. Ca de obicei se acuzau unii pe alții. Unii, mai iuți de mânie erau de părere să-L prindă ziua în amiaza mare, dar se temeau de mânia poporului.

- Oare degeaba avem arginți în visteria Templului?

Un bătrân mâniat la culme strigă:

- Tot să-l dăm, numai să scăpăm de El!

Hotărâră să trimită iscoade înarmate să afle unde doarme noaptea, și acolo să pună mâna pe El. Și fiindcă până acum iscoadele se întoarseră fără rezultat, mai marii mâniați, puseră alte iscoade mai istețe, și dădură porunci că de va ști cineva unde se află, să de-a de veste, promițând mare răsplată.

Pentru a câștiga stăpânirea romană de partea lor, se grăbiră a trimite daruri dregătorilor și mai marilor oastei, de se mirau aceștia cum banii le veneau fără vreo cerere anume.

Ultimul rând de iscoade nu se luă după Isus pe drumul de sub Muntele Măslinilor, ci Îl așteptară zadarnic în Betania, căutându-L până spre ziuă.

***

Pe drumul de sub poalele muntelui ucenicii pășeau în urma Domnului, plini de îngrijorare, căci văzură destul de bine cum alte iscoade îi urmăresc, și cum îi depășiră mergând spre Betania, de bună seamă ca să le iasă înainte.

Dinspre Betania sosi un tânăr în fugă, se opri când întâlnește ceata Lui Isus și întreabă care este Petru. Îl trase deoparte și-i spuse tainic că e trimis de Marta și Maria să-i înștiințeze că o ceată numeroasă de iudei înarmați se află ascunși în Betania, desigur să-L prindă pe Învățător. Ucenicii se sfătuiră în șoaptă între ei fără să-i spună Învățătorului vestea primită.

Mai târziu își luară inima în dinți și se apropiară de Isus, care părea că nu sesizase șoaptele lor.

- Doamne, ce bine ar fi să rămânem noaptea asta în munte!. În Betania ajungem târziu și să nu mai deranjăm oamenii noaptea.

- Noaptea e destul de caldă, ești și Tu și noi suntem obosiți, ziua a fost grea!

Domnul se opri și-i privi cu drag, zâmbind la copilăroasele piedici ce încercau să le pună în calea destinului Fiului lui Dumnezeu.

Era atâta dragoste și inimă curată încât Isus se înduioșă.

- Să rămânem, dacă voi doriți asta!

Petru o luă înainte prin tufișuri, spre un loc știut din anii trecuți, numai potrivit pentru un mas de noapte. Căutară o poieniță

cu frunze uscate pe jos și desiş în jur. Domnul se așează la tulpina unui măslin. O boare ușoară legăna frunza fragedă a desişului ca o melodie dulce și lină, ca un cântec de leagăn. Era bine aici!

În iarba crudă pământul își dovedea viața prin strunele greierilor lăutari. Stelele privite prin vâlul frunzelor jucăușe își tremurau razele prin puzderia de lumină. Cerul, pământul și dragostea prietenilor își dădeau mâna să-L facă să-Și uite tulburarea din suflet din ajunul morții Sale.

În mintea Domnului se perindară alte Paște, de cu douăzeci de ani în urmă. Era o noapte tot atât de frumoasă ca și cea de acum. Simțea și acum mâna caldă a mamei ce-i servea atunci drept căpătâi. Domnul zâmbi la aducerea aminte și o lacrimă caldă se prelinse pe pământ. Își aduse aminte de iubirea nețărmurită a mamei, care treizeci de ani a trăit în așteptarea săbiei proorocite de Simion, care urma să-i treacă prin inimă. Și iată că acum a sosit sorocul împlinirii proorociei. Și durerea mamei Îl durea mai mult decât chinurile Sale așteptate. Ar fi vrut din suflet ca ea să nu fie în Ierusalim de aceste Paște, dar știa că nimic nu va putea sta în calea inimii unei mame.

Fruntea Domnului se înalță spre Tatăl în contemplarea pe care mintea omenească nu o poate cuprinde. Ucenicii îi respectau liniștea și își ziseră rugăciunea în gând, ca să nu tulbure pe Învățător, apoi zdrobiți de oboseală și grijă adormiră pe rând, trăgându-se unul lângă altul. În noapte se vedeau numai ochii celor ce făceau de strajă, ce căutau să străpungă întunericul atenți la orice zgomot. Dar mai era cineva care nu putea închide ochii. Era Iuda. Fierbea de mânie și spaimă.

Când înspre seară bănuia unde îi conducea Petru, încercă să plece din munte sub motiv că vrea să cumpere ceva de mâncare. Ceilalți ucenici îl opriră.

- Ba nu pleci tu nicăieri acum, îl opri destul de aspru Petru. Știm noi ce ți-e de cumpărat și de vândut. Iuda se înpăimântă la auzul acestor vorbe. Nu cumva știe Petru ceva? Îngăimă câteva

cuvinte:

- Ce vrei să zici că mi-e mie?

- Nu te mai preface, Iudo, ți-e frică să stai cu noi! Parcă noi n-am văzut că de la o vreme bați marginile? Îi zise un altul.

- Ți-e frică să nu te prăpădești? Crezi că ești mai de preț decât noi? Și afară de asta, completă altul, mai îngăduitor, nici nu-i bine să rămâi acum în urmă, că te-ar vedea vreo iscoadă și ne-ai da de gol!

N-au spus-o, dar ucenicii se temeau. Iuda prin purtarea lui din ultimul timp, îi făcu pe toți să nu-i mai acorde prețuirea lor de altădată, și nici încrederea totală în el.

***

A doua zi, dis de dimineață, se întoarse la Sinedriu și acest rând de iscoade, tot fără rezultat, și cum nimeni nu veni cu vreo știre despre locul unde dormea Isus, mai marii fierbeau de mânie neputincioasă. Toată dimineața se certară între ei, aducându-se în discuții vechile dispute, încât Caiafa se temea ca nu cumva adunarea să se sfarme fără rezultat, când pe ușa tainței apărură din senin Iuda. Îl cunoșteau aproape toți.

- Pace, onorați sinedriști, se adresă Iuda adunării Sinedriului.

Aceștia însă nu se sinchisiră să-i răspundă la salut, nici măcar nu se clintiră din loc, aruncându-i doar o privire de gheață.

Iuda se aștepta la o asemenea primire și nu se lăsă intimidat, ci continuă:

- Onorați sinedriști, nu vă mire prezența mea aici în ceasurile grele pe care le trăiește poporul Israel. Trăim vremuri de cumpănă și datoria fiecăruia e să ne gândim și să acționăm după capacitatea pe care o avem fiecare, și astfel să ne aducem aportul la depășirea ceasului de față.

Sinedriștii se mirară, și îl opriră pe Iuda din discursul pe care

tocmai

îl începuse:

- Ascultă Iuda, dacă ai venit să ne spui ceva important spune-ne scurt, dacă nu lasă-ne în pace!

- Mă gândeam că eram dator cu niște explicații pentru timpul cât am lipsit dintre domniile voastre.

- Acum după trei ani? Nu ți se pare că e cam târziu?

- Dimpotrivă, acum vă pot da un raport complet despre Isus Nazarineanul și pericolul public ce-l reprezintă pentru Israel.

- După ce l-ai slujit cu ardoare în tot acest timp. Nu umbla cu povești Iuda, noi știm tot ce-ai făcut în acești ani, interveni altul. Noi nu ne-am culcat pe minciunile tale.

- Credeam că putem conlucra pentru înlăturarea răului tocmai pentru că am fost cu el trei ani, și cunosc situația mai bine decât oricare. Aș aduce un aport important. Aș putea ca să-l demasc ca pe un impostor în fața publicului, aș vorbi în Templu.

- N-avem ce lucra împreună. Dacă ai ceva important spune, dacă nu lasă-ne în pace, avem de discutat treburi importante.

- Bine, dacă nu aveți nevoie de un ajutor prețios...răspunse Iuda, pregătindu-se să plece.

- Dacă vrei cu tot dinadinsul să faci ceva, atunci ajută-ne să-L prindem, arată-ne locul unde se ascunde noaptea și vei primi premiul pus la bătaie pentru asta, se grăbi să adauge un cărturar.

- Sunt gata să o fac și să-mi aduc aportul meu la stârpirea acestei erezii...

- Iar ne iei cu palavre, Iudo, pe noi asta ne interesează și nu alte aporturi prețioase. Dacă nu o faci tu, o face altcineva, că treizeci de arginți nu-i o sumă de aruncat.

- Afacerea merită mai mult. Treizeci de arginți este prețul pentru cel mai slab sclav. Și nu cred că lucrul aceasta îl poate face altcineva mai bine decât mine. Sunt singurul care vă poate ajuta. Din rândul ucenicilor Lui nu vă ajută nimeni, îs toți fanatizați.

- Ești cam închipuit, Iudo, te prețuiești prea mult. Dar nu

te-ai putut gândi că te-am putea da pe mâna chinuitorilor aici și acum și-am afla secretul pe gratis, și încă te-am putea condamna și pe tine, că avem dovezi destule!

- Dar voi poate nu știți că Nazarineanul rareori doarme în același loc două nopți, și pentru a afla exact unde va dormi la noapte trebuie să fac oarecare cercetări în rândul ucenicilor.

Discuțiile durară destulă vreme, iar în cele din urmă rămaseră înțeleși, ca Iuda să vină la timpul potrivit cu secretul unde se ascundea Isus noaptea, și apoi să treacă pe la Vistieria Templului să-și ridice arginții și cu asta gata.

Astfel socotind Iuda că se vor petrece lucrurile, în Ierusalim își închipuia că va fi văzut de farisei și saducheii ca un salvator al neamului. Și cu toate astea se gândea el, erau mulți care aveau un cuvânt de spus în Sinedriu, și care vor ști să-i aprecieze munca la justa ei valoare.

Pe Muntele Măslinilor

Plecând, Iuda își imagina că nu e lucru greu să se dezlipească de ceilalți ucenici și să se ducă la cei cu care s-a tocmit. Planurile i-au fost stricate însă de celălalt rând de iscoade trimise de Sinedriu. Aceștia în zelul lor s-au deconspirat. Bănuind că de data aceasta Isus cu siguranță va petrece noaptea în casa lui Lazăr pe care-l înviase, ceata celor ce urmau să-L prindă s-au grăbit într-acolo. Făcură însă destulă zarvă în Betania, care era o localitate mică, astfel că Lazăr a aflat ce era cu străinii aceia, și a trimis din nou vorbă lui Petru, să nu se ducă în Betania.

Zadarnic a încercat Iuda să găsească un motiv de plecare, căci Petru și ceilalți ucenici au avut grijă să nu o poată face. Nu de vânzare se temeau ucenicii, căci acest lucru nici nu-l puteau concepe în mintea lor, ci doar că iscoadele l-ar putea prinde pe Iuda și l-ar chinui ca să le spună unde se afla Isus.

Și la Sinedriu, faptul că Iuda n-a putut veni a produs nerăbdare și chiar ceartă. Își găseau vină că s-au purtat prea aspru cu el. Ce-i costa să fi vorbit frumos și să-i măgulească vanitatea? Așa, cine știe dacă Iuda nu se va răzgândi?

A doua zi era ziua pregătirii azimilor. Fiecare om ținea să-și petreacă în familie sărbătoarea. Iuda își aduse aminte de anii trecuți, când Isus a primit o sală de pregătire, dar cele trebuincioase au fost cumpărate de ucenici și mai ales de el, doar el ținea punga. Își închipuia că la fel va fi și anul acesta, iar ocazia târguielilor va fi cea mai nimerită pentru a pleca dintre ucenici fără să de-a de bănuiră nimănui. Dar ziua înainta și Isus nici n-a pomenit de vreo pregătire. Ucenicii erau neliniștiți și după ce se înțelesesă între ei se hotărâră să-i aducă aminte Învățătorului:

- Doamne, unde voiești să-Ți pregătim Paștele?

Isus însă a trimis pe Petru și Ioan, zicându-le:

- Mergeți în cetate și vă va întâmpina un om ducând un ulcior de apă, duceți-vă după el, și unde va intra spune-ți stăpânului casei că Învățătorul întreabă: „Unde este odaia în care să mănânc Paștele cu ucenicii Mei?”

Așa se face că Iuda nu știa locul unde va avea loc Cina Paștelor, și vrând, nevrând trebuia să rămână cu ceilalți ucenici până seara, neavând deloc ocazia să se despartă de ei. Lucru penibil pentru el, să mai dea ochi cu Isus. Se îngrozea la gândul că Isus Îl va da pe față, înaintea celorlalți.

Când a sosit ceasul, Isus a stat la masă cu cei doisprezece și le-a zis:

- Am dorit mult să mănânc împreună cu voi Paștele acestea, înainte de Patimile Mele!

Isus știa că Tatăl i-a dat toate lucrurile în mâinile Lui, că de la Dumnezeu a venit și că la Dumnezeu se întoarce. S-a sculat de la masă, S-a dezbrăcat de haină, a luat un ștergar și S-a încins cu el. Apoi a turnat apă și a început să spele picioarele ucenicilor, și să le șteargă cu ștergarul cu care era încins. Această slujbă o făcea de obicei sluga casei, dar cum Isus era singur cu ucenicii, și ei tocmai se certară care va fi cel mai mare dintre ei, nici unuia nu-i surâdea ideea de a se smeri și a sluji celorlalți. Poate că dacă era să spele doar picioarele Învățătorului se găseau doritori, dar trebuiau spălate și picioarele tuturor celorlalți ucenici, ori nici unul nu era dispus s-o facă.

Învățătorul încins cu un ștergar și cu un lighean de aramă cu apă curată, a venit mai întâi și S-a aplecat la picioarele lui Simon-Petru, dar acesta i-a zis:

- „Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele?”

- Ceea ce fac Eu, tu nu poți pricepe acum, dar vei înțelege după aceasta.

- Nu-mi vei spăla picioarele în veac!

- Dacă nu te voi spăla Eu, nu vei avea parte de Mine!

- Doamne, spală-mi atunci nu numai picioarele, ci și mâinile și capul.

- Cel ce a făcut baie, n-are nevoie să-i fie spălate decât picioarele, căci este curat.”

După ce le-a spălat picioarele, Și-a luat hainele, s-a așezat iarăși la masă și le-a zis:

- Înțelege-ți voi gestul ce l-am făcut Eu? Voi Mă numiți Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sunt. Deci, dacă Eu, Domnul și Învățătorul vostru v-am slujit, și voi sunteți datori să vă slujiți unii altora! V-am dat o pildă, ca precum v-am făcut Eu, să faceți și voi. Adevărat vă zic că sluga nu este mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce-l trimite. Când știți acestea, fericiți sunteți dacă le înfăptuiți!

Pe când mâncau Isus le-a zis:

- „Adevărat, adevărat vă spun, că unul dintre voi Mă va vinde!”

Ucenicii se uitau mirați unii la alții, nedumerindu-se despre cine vorbește. La masă stătea lângă Isus, Ioan. Simon-Petru îi făcu semn acestuia și îi zise:

- Întrebă despre cine vorbește?

Și Ioan aplecându-se spre Isus L-a întrebat:

- Doamne, cine este?

- „Acela căruia îi voi întinde bucatăica de pâine!”

Isus a luat o bucatăică de azimă, a întins-o ușor în sos și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

Acesta a fost ultimul apel plin de duioșie al Învățătorului pentru învățacel. Isus știa gândurile lui Iuda, dar nu l-a urât, ci doar l-a atenționat. Mai exista speranță pentru acest suflet, iar Domnul nu disprețuiește trestia frântă, și nu stinge mukul care mai fumează încă. Totul depindea acum de Iuda. Dar Iuda nu-și bătea capul cu filozofii deșarte. Gândurile lui se îndreptau doar înspre sine. Cum să ajungă el mai bogat și mai puțin șifonat din

toată afacerea în care intrase. Cum să scoată el acum bani și din piatră seacă? Cum să ajungă la poziția la care fusese la vistierie acum trei ani, sau de ce nu la o poziție mai bună? Puțin îi păsa de restul lumii. Era dispus să calce peste tot și toate pentru a ajunge unde și-a propus el. Nu înțelegea că prea multa iubire de sine îl conducea spre însăși pierzarea sa.

După ce luase neatent bucățița de azimă, Scripturile spun simplu: „Satana a intrat în Iuda”. Iată că se poate ca umblând cu Isus să te rătăcești.

- „Ceea ce ai de gând să faci, fă mai curând!” răsunară vorbele Domnului, care înțelegea ce alegea Iuda.

Dar nimeni din cei ce ședeau la masă n-au priceput pentru ce i-a zis Isus aceasta. Unii din ei socoteau, că deoarece Iuda avea punga, Isus i-a zis: cumpără cele de care mai avem trebuință la sărbătoare, sau dă ceva milostenie săracilor. După ce Iuda a luat bucățița de pâine, a ieșit numaidecât în întunec.

Nici unul dintre ucenici nu-și putea închipui că plecarea lui Iuda are legătură cu arestarea lui Isus. Iuda se bucura la rândul său că Isus nu l-a deconspirat față de ceilalți, care l-ar fi împiedecat să plece, la nevoie chiar cu sabia.

Domnul cu cei unsprezece continuară Cina cea de taină, iar după ce au cântat cântarea au ieșit și au mers dincolo de pârâul Chedron, unde era o grădină, și unde dormiseră cu o noapte înainte.

***

Iuda se grăbi să ajungă la Sinedriu, unde îl aștepta o ceată pregătită anume. Spera să-L întâlnească pe Isus și pe ceilalți, în foișorul unde i-a lăsat, dar venind cu gloata, descoperi că aici nu se mai afla nimeni.

Desigur s-au iscat neînțelegeri între ceata bătrânilor și Iuda, aceștia acuzându-l că-i duce cu vorba. Dar Iuda îi liniști repede,

spunându-le că-n alt loc trebuie să meargă pentru a-i prinde pe toți.

Cu o seară înainte Iuda a surprins o discuție între Isus și Petru „Doamne, dacă vom dormi la noapte tot aici, să nu luăm cu noi toate hainele ca să ne-ncurce pe unde mergem, să le lăsăm aici.” Iuda ținu minte și răspunsul Lui Isus: „În adevăr, să nu le mai luăm cu noi, pentru că vom dormi tot aici!” Și astfel Isus s-a retras cu ucenicii în același loc unde dormiseră cu o noapte înainte, și după cum și evangheliștii comentează că mai dormiseră și altă dată sub cerul liber.

Interesant e că nici unul dintre apostoli nu au sesizat vreo primejdie în a dormi în același loc, de vreme ce nu i-au propus Lui Isus un alt loc, ei aveau încredere în Iuda, și nu l-au bănuیت ca trădător.

Ceata formată din slujbașii preoților celor mai de seamă, căpetenia străjerilor Templului și bătrânii, deși nu-l puteau suferi pe Iuda, n-aveau decât să-i asculte ordinele, căci el era acum cel de care depindea toată reușita acțiunii. Desigur Iuda deveni într-un fel și mândru, că în cele din urmă lui îi rămâne șansa de a schimba destinul poporului Israel, prinzându-L pe Nazarinean.

Iuda își și imagina cu câtă bucurie va fi reprimit de mai marii Sinedriului, care sigur îi vor lăuda îndemânarea cu care a dus la bun sfârșit expediția. Era sigur că îi vor fi iertate rătăcirile. S-a înfuriat și el că nu l-au găsit pe Isus în locul unde-L lăsase la cină, și că acum trebuia să umble noaptea pe coclauri cu făclii și cu ciomege. Poruncindu-le să nu facă zgomot, meraseră câteva ceasuri pe cărările întortocheate ale muntelui. Se mai sfădi de câteva ori cu cei ce-l însoțeau, și care nu-și închipuiseră că lucrul urma să fie făcut cu atâta greutate.

În cele din urmă, Iuda recunoscă locul și le atrase atenția celor cu săbii și cu ciomege, să meargă mai fără zgomot și mai risipiți, ca să poată înconjura pe neobservate ceata întreagă. Și într-adevăr Iuda reuși să facă împresurarea obiectivului într-un

mod cât se poate de ingenios. Ucenicii nu-și dădură seama că Isus e trădat, decât în cea din urmă clipă, când nu se mai putea face nimic, fiind luați prin surprindere.

După cum s-au desfășurat lucrurile se dovedea că Învățătorul nu organizase nici cea mai mică împotrivire. Pășind înainte i-a întrebat:

- Pe cine căutați?

- Pe Isus Nazarineanul!, au răspuns ei.

- „Eu Sunt!”

Atunci când a răspuns Isus „Eu Sunt!”, ei s-au dat înapoi și au căzut cu fața la pământ, închinându-se fără de voie în fața Numelui Lui Dumnezeu, „Eu Sunt Cel ce Sunt!”

Iuda s-a apropiat apoi de Isus ca să-L sărute, spunând:

- „Învățătorule”!

- Cu o sărutare vinzi Iudo pe Fiul Omului?

- ...

Și iarăși i-a întrebat Isus:

- Pe cine căutați?

- Pe Isus Nazarineanul!

- V-am spus că Eu sunt! Deci dacă mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă. A spus acestea ca să se împlinească cuvântul care zice „N-am pierdut pe nici unul dintre cei pe care Mi I-ai dat.”

Dar Simon Petru având sabie a scos-o și a lovit pe Malhu, una din slugile Marelui Preot, și i-a tăiat urechea dreaptă.

Învățătorul l-a muștrat însă pe Petru zicându-i:

- „Pune-ți sabia în teacă! Nu voi bea oare paharul pe care mi l-a dat Tatăl să-L beau? Și luând urechea l-a vindecat pe Malhu. Aceasta a fost ultima vindecare făcută de Isus înainte de moartea Sa.

Apoi Învățătorul le-a zis preoților celor mai de seamă, căpeteniilor străjerilor Templului și bătrânilor, care veniseră împotriva lui:

- Ați ieșit după Mine ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege? În toate zilele am fost cu voi în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine. Dar acesta este ceasul vostru și puterea întunecului!

Drept răspuns ei L-au legat, și au pornit la drum.

Desigur, Iuda, după isprava ce a făcut-o se simțea tare mândru, și își arogă dreptul de comandă a întregii cete. Se gândea el că Isus nu ar fi fost prins nici acum, fără prețiosul său aport.

Fariseii și bătrânii nu erau însă de aceeași părere, ci fiecare încerca să-și dovedească întâietatea. Îl dădură la o parte pe Iuda, nemaiavând nevoie de el, așa că Iuda trebui să vină în urma cetei, fără făclie, împiedicându-se de bolovani pe cărare.

Inițiativa și meritul, vedea că i-au fost luate, desigur a încercat să-și reia autoritatea dar a fost întâmpinat cu batjocuri.

Cu siguranță nu Iuda a avut ideea ca grupul să meargă mai întâi la Ana, socrul lui Caiafa, ci lucrul îl făcură cu de la sine putere unii dintre bătrâni, prieteni buni cu socrul Marelui Preot. Conform legii iudaice Marele Preot era numit pe viață. Deși lucrurile se schimbă sub stăpânirea romană, a cărui procurator avea acum puterea de a numi Marele Preot, evreii religioși încă respectau Tora.

Ana fusese destituit de romani din funcție în urmă cu câțiva ani, ocazie în care a fost numit ca Mare Preot oficial Caiafa, ginerelul său. Ana avea însă o influență personală puternică asupra succesorului său, el deținea puterea de Mare Preot, atât de facto, prin influența personală, cât și de jure, potrivit felului de gândire al evreilor. Așadar ceata porni spre locuința lui Ana.

Iuda pășea cu amărăciune și nesiguranță pe potecile muntelui rămânând tot mai în urma lor și se gândea cum numai înainte cu vreun ceas venise pe același drum, dar în calitate de conducător al cetei. Acum trebuia să se retragă singur și disprețuit de cei pe care i-a condus. Ce nerecunoscători s-au dovedit, și el care credea că va fi reprimat în rândurile celor importanți, se văzu acum zvârlit

deoparte și de slugile lor.

Abia acum întrezărea că a eșuat de la ultimul său scop. Vi-surile de mărire și viață îndestulată fugeau de el ca norii pe bolta cerească.

Pășind încet în urma cetei, începu să se gândească la viața chinuită ce se ivea la orizont, și să-și plângă de milă.

Căderea

Făcliile se-ndepărtau tot mai mult în noapte. Iuda înainta anevoie. Deodată se împiedecă și era cât pe ce să cadă. Îndârjit se opri mai încolo sub un măslin și se așeză ca să-și tragă puțin sufletul. La urma urmei, unde se grăbea?

Frecându-și piciorul lovit se gândi la noaptea zbuciumată pe care-o trăia. Prin minte i se perindau proaspete figurile aspre, pline de ură, disprețuitoare și pline de batjocură ale unora și cele înfricoșate și descumpănite ale celorlalți. Rămase o clipă șocat când realizează că doar înșelătorul era senin și liniștit, așa cum Îl știa dintotdeauna. Cum putea fi plin de pace în asemenea momente, Iuda nu înțelegea. Acum cu arestarea, a rămas impresionat de stăpânirea Sa de sine. La un moment dat chiar îi făcu impresia că El interoga ceata și nu invers.

Și-atunci cu semnul, când îl sărutase, se așteptă la o privire încărcată de ură, la protest, dar n-a fost așa. În privirea lui Iuda putu citi doar durere, sau cel puțin așa i se păru. Întrebarea Lui: „Cu o sărutare vinzi pe Fiul Omului?” răsuna încă clară în mintea lui Iuda. Începu să se simtă penibil că nu alesese un alt semn. Ce-mi veni și mie să-L sărut? Câtă lipsă de imaginație, trebuia găsit un alt semn. M-am prefăcut a-I fi fidel, dar am făcut o impresie proastă tuturor. Puteam fi mai isteț.

Oftând, Iuda se gândi că poate îi era acum mai ușor dacă Isus l-ar fi urât. Ce fel de om este acesta de nu urăște nici pe cel ce-L dă în mâinile dușmanilor săi? Un înșelător nenorocit, care mi-a mâncat trei ani din viață, își răspunse tot el.

O clipă fu întrerupt din gândurile sale de zgomotele pașilor ce se apropiau. Cine-o fi? Câți or fi?

N-ar fi cel mai fericit lucru să cad în mâinile fanaticilor

ăstora. Ar fi în stare de orice ca să-L răzbune pe Învățătorul lor mult iubit.

Iuda încremeni lângă trunchiul vânjos al măslinului, oprindu-și respirația ca să audă mai bine. Pașii păreau a indica un grup de vreo trei-patru persoane. Bine măcar că nu-s toți, cu trei-patru mă descurc eu cumva.

Grupul se apropia rapid, discutând aprins. Iuda recunoscuse vocea lui Ioan:

- Eu voi merge după El la Marele Preot, mă cunosc cu acesta cât să pot intra în curtea sa.

- Vin cu tine, poate reușesc să intru și eu. Sună vocea hotărâtă a lui Petru. Spre surprinderea Iudei nu erau decât Petru și Ioan, care trecură în mare grabă fără să-l observe.

Iuda oftă din nou, ușurat. Constată cu mirare că aceștia chiar își riscă viața pentru înșelător. Nu și-au dat oare seama că erau în pericol să fie arestați și ei? Dacă nu spunea El „deci dacă pe Mine mă căutați pe aceștia lăsați-i să plece,” erau acum legați împreună toți și duși în fața Sinedriului. Ce inconștienți. Ce câștigă dacă rămân cu El?

Imediat îi trecu prin minte: Dar tu ce ai câștigat că L-ai trădat? Iuda se încludă, vrând să alunge acest gând. Îl durea faptul că cei mari l-au dat la o parte cu atâta dispreț. Era tot mai sigur că odată pierdut acest moment de reintegrare, cu siguranță nu se va ivi un altul la fel de prielnic.

S-au folosit de mine, asta-i tot! Le-am făcut jocul și apoi m-au zvârlit deoparte ca pe-o zdreanță. M-am încrezut în ei, dar nu meritau atâta încredere. Uite n-a trecut nici un ceas și sunt uitat de ei... De fapt ei nu doreau decât să-și împlinească scopul lor, să-L prindă pe Nazarinean cu orice preț. Mi-am făcut doar impresia că eu valorez în ochii lor ca un salvator, când am fost doar cârligul cu care au prins peștele cel mare. Uite-mă primul azvârlit deoparte.

Gândurile îl dureau și parcă ar fi preferat să facă ceva. Dar

ce? Să intre în Ierusalim? Ce să facă acolo? Orașul era înțesat de pelerini veniți la Praznicul Paștelor.

Să meargă la Marele Preot? Ca să-și bată iarăși joc de el, nerecunoscătorii membri ai Sinedriului? Și acolo avea toate șansele să se întâlnească cu unii din ucenici, ceea ce încerca să evite pe cât posibil.

Parcă cel mai nimerit i se păru să tragă un pui de somn, măcar câteva ceasuri câte au mai rămas până la ziuă. Încercă să se facă cât mai comod rezemându-și capul de trunchiul măslinului, în speranța că va ațipi. Dar liniștea nopții părea că-l apasă... Nu-i lăsa odihnă. Poate de prea multă oboseală adunată în ultimele nopți dormite doar pe jumătate, poate de-nciudat ce era, dar nu reuși să adoarmă.

Din curiozitate sau dintr-o umbră de responsabilitate, Iuda nu știa sigur, dar frământa în sufletul său o întrebare: oare ce se va-ntâmpla acum cu El?

Somnul ocolea pleoapele sale, și mintea încerca să-și găsească pacea. Iuda era nemulțumit cu ceea ce dobândise. Într-adevăr câștigase treizeci de arginți, dar nu acesta era singurul său scop. El visa să fie reprimat măcar la locul pe care-l părăsise acum trei ani când începu să umble cu Isus. Ar fi vrut să-și poată continua cel puțin afacerea cu schimbarea banilor. Aceasta i-ar fi oferit un viitor sigur fără prea multă trudă.

Se vedea din nou înșelat în așteptările sale. Da data aceasta așteptările sale erau mai realiste, sau cel puțin așa i se păru lui, doar colegi de-ai lui de vistierie pe care-i considerase mai proști decât el, s-au dovedit mai iscusiti, ajungând unde și-au propus. Ori el alegând întotdeauna cele mai scurte căi, se înșelase din nou. Mi-au înșelat și sinedriștii așteptările! Aceștia s-au dovedit mai înșelători decât înșelătorul! Cel puțin Înșelătorul nu m-a dat deoparte, l-am dat eu pe El! Dar aceștia pur și simplu m-au îndepărtat...

Toată viața sa de aproape treizeci de ani fugise după avere, și

averea parcă fugea de el. Niciodată nu fusese el prea bogat, dar și când agonisea câte ceva, ca un făcut rămânea în curând cu pumnii goi. Când era mai fraged dădea vina pe Simon, bătrânul lui tată. Dar constată că nici el nu se descurcase mai grozav. Ba poate nici cât tatăl său.

Măcar tatăl meu la vârsta pe care o am eu acum, avea familie, un băiat, o casuță în Cheriotul Iudeii și o mică afacere de schimbător de bani la Ierusalim. Dar eu ce am? Dușmani peste tot. Oameni care mă disprețuiesc și mă batjocoresc; casă nu, familie nu, bani nu! Cât despre afacerile mele să nu mai vorbim. Cu ele mi-am întunecat tot viitorul.

Cei mari mă alungă și mă disprețuiesc, iar pe cei ce m-ar fi vrut, nu i-am mai vrut eu pe ei.

Ce-o să fac de-acum? În Ierusalim nu mai am ce căuta, nici în cercurile înalte, nici în cele de jos. Acasă să mă-ntorc la ai mei? Niciodată nu m-am avut prea strălucit cu ei. Și ce să fac acolo în Cheriotul Iudeii? Obosit de atâtea gânduri își mișcă corpul amorțit de oboseală, și auzi clinchetul arginților din pungă. Cât i-a dorit și acum parcă-i atârnavă prea greu la cingătoare.

Începu să se gândească la prețul plătit pentru acești arginți. Meritase oare tot efortul? Își dorise atât de mult să nu iasă din afacere cu mâna goală. Crezuse că banii aceștia îi vor schimba viitorul, dându-i posibilitatea unui nou început. Dar rămase singur cu arginții.

Dar merita! Se apără Iuda. Ne-a dus în eroare pe atâția pretinzând că-i Mesia. Am crezut că este Eliberatorul poporului, că va instaura Împărăția lui Israel pe pământ. Am crezut că... și Iuda se opri înăbușindu-și gândurile.

Ți-ai închipuit de fapt că-ți va fi bine ție în Împărăția Lui! continuă glasul în sufletul său.

Am crezut! Și nu mi-a fost după așteptări!

Dar cu ce ți-a greșit?

Aici Iuda trebui să păstreze tăcerea. I se păru că toate argu-

mentele ce le-ar fi adus nu pot sta în picioare ca răspuns la această întrebare. Realiză că în adâncul sufletului îl ținea pe Isus vinovat față de el doar pentru faptul că nu i-a împlinit așteptările și visurile nutrite. Cel puțin Înselătorul nu-mi promise nimic, crezusem doar eu că voi ajunge ceva în împărăția lui. Halal împărăție!

Oare ce-i vor face acum? În orice caz, sigur îi vor interzice să mai predice în Templu. Poate chiar îl vor bate cu nuiiele, sau poate chiar îl vor închide ca pe Ioan Botezătorul. Sătul de atâtea frământări sufletești se gândi cum le poate pune capăt. Găsi că dacă tot n-are somn, nu-i rămâne ceva mai bun de făcut decât să se ducă și el la socrul Marelui Preot.

De dat afară nu îndrăznesc să mă dea, doar le-am făcut un mare serviciu, așa că pot măcar să mă informez cu privire la El. Și între atâția, e relativ ușor să-i ocolesc pe Petru și Ioan. Cât despre ceilalți nu i-am văzut trecând, posibil c-au rămas ascunși.

Se sculă și porni spre Ierusalim. Înainta vioi ca să se mai încălzească, deoarece răcoarea nopții îi amorțise trupul. După aproape o oră de mers intră în oraș. Coboșii cântau și străzile nu erau liniștite ca de obicei la acea oră matinală. Iuda se duse direct la locuința lui Ana, socrul Marelui Preot, dar spre uimirea lui, acolo nu găsi decât portăreasa, care îi spuse că la Caiafa, Marele Preot, se adună tot Sinedriul, ca să-L judece pe Isus.

Mirându-se de graba în care este judecat, Iuda porni spre casa lui Caiafa. Dădu colțul străzii înguste de unde putea zări locuința Marelui Preot, când Iuda se trezi deodată față-n față cu Petru. Acesta plângea de se scutura cămașa pe el. Tresări și se așteptă cel puțin la un duel verbal, dar Petru trecu pe lângă el, ignorându-l. Iuda rămase uimit. Începu să se gândească ce s-o fi întâmplat?

Ajungând la poarta Marelui Preot, portăreasa dădu să-l oprească, dar Iuda îi spuse că el ajutase la prinderea Nazarineanului, și astfel fu lăsat să intre. În mijlocul curții ardea un foc de

cărbuni în jurul căruia se încălzeau slujitorii și aprozii. Iuda trecu printre ei, acolo îl zări pe Ioan, și dorind să-l evite înaintă spre sala unde avea loc judecata.

Rămase surprins că la ora aceea matinală erau adunați atât de mulți membri ai Sinedriului. Căută cu privirea pe acuzat. Văzu în camera alăturată o siluetă înaltă, ce semăna cu a lui Isus, dar era legat la ochi, deduse că El trebuie să fie.

Iuda se apropie de unul dintre slujbași cu care se cunoștea mai demult și-l întrebă ce s-a hotărât? Acesta îi răspunse că se caută vreo mărturie împotriva Lui ca să-L poată condamna la moarte, și că până acum se înfățișaseră mulți, dar mărturisirile lor nu se potriveau.

Iuda rămase nedumerit. Abia acum realizează că moartea lui Isus era dorită cu orice preț, până acolo încât se căutau martori mincinoși ca să-L poată osândi.

Vacarmul fu întrerupt când Marele Preot se sculă în picioare în mijlocul adunării. Toți făcură liniște cu mare respect.

Vocea lui Caiafa răsună puternică:

- „Dacă ești Tu Hristosul, spune-ne!”

De această dată Isus răspunse.

- „Dacă vă voi spune nu veți crede; și dacă vă voi întreba nu-Mi veți răspunde, nici nu-Mi veți da drumul. De-acum încolo, Fiul Omului va ședea la dreapta puterii Lui Dumnezeu!”

Marele Preot L-a întrebat iarăși, și i-a zis:

- „Ești Tu, Hristosul, Fiul Celui Binecuvântat?”

Se lăsă o tăcere deplină, în care răsună limpede vocea lui Isus:

- „Da, Sunt!”

Caiafa continuă triumfător:

- „Ați auzit hula”? Ce nevoie mai avem de martori? Ce vi se pare?”

Mulțimea preoților, cărturarilor și a bătrânilor parcă abia aștepta să strige frenetic, bătând din mâini și din picioare:

- A hulit!
- Moartea! Moartea!
- Este vrednic de moarte!

Toți strigau, chiar și slugile și aprozii. Numai Iuda rămase încremenit, și Ioan sfâșiat de o durere teribilă în sufletul său sensibil. Totul se petrecu cu o viteză uluitoare, și sentința Sinedriului căzu ca un trăsnet.

Se întâmplase ceva la fel de rapid și ciudat în sufletul lui Iuda. În timp ce Isus răspunse Marelui Preot, promise lumină, un vâl păru că se desprinsese și începu să gândească limpede. Învățătorul în bunătaatea Lui trimise ultime licăriri de înțelepciune în sufletul lui întunecat, ca să-l atragă spre lumină.

Iuda admise în sfârșit că Nazarineanul niciodată nu promise nimănui o împărăție în lumea aceasta, iar acum în fața amenințării morții le dezvălui tuturor că va fi văzut la dreapta puterii lui Dumnezeu, deci pe tron împărățind dar nu aici în lumea văzută. Deci El nu m-a înșelat, ci eu m-am înșelat singur, nepricepând vorbele Lui. Iuda deveni dintr-odată cât se poate de convins că Nazarineanul nu era vinovat de moarte. Realiza cât se poate de clar acest lucru.

Scărpinându-și nervos bărbia, șopti ca pentru sine:

- Dacă nu-l trădam, ei nu l-ar fi prins. Și dacă l-ar fi prins fără știrea mea, nu eram eu vinovat de sângele lui... Totuși, mai este o speranță pentru viața Lui!

Între timp Soborul hotărî că vor merge cu toții la Procuratorul roman Pilat, care se afla la Ierusalim cu ocazia Praznicului Paștelor. Îl legară pe Isus și porniră la drum spre sala de judecată romană.

Procuratorul era investit de Roma cu puterea de a numi marii preoți. El deținea controlul asupra Templului și asupra visteriei lui. Tot el deținea și veșmintele marelui preot spre păstrare, și

le elibera acestuia numai pentru praznice, ocazii cu care procuratorul venea la Ierusalim și aducea cu el trupe suplimentare care patrulau cetatea pentru a menține ordinea. Conform legii romane procuratorul avea puteri depline de a dispune de viața și de moartea cuiva, și putea anula sentința de moarte dată de Sinedriu. De fapt Sinedriul era obligat să-și supună sentințele spre ratificare. În Pilat își punea Iuda speranța pentru anularea sentinței de moarte dată împotriva Lui Isus.

Dar de altfel, procuratorul Pilat era vestit ca fiind un om rigid, încăpățânat, și deosebit de mânios, care nu se da înapoi de la acte de violență. Se întâmplă că Pilat folosi bani din visteria Templului ca să construiască un apeduct prin care să aducă în oraș apa de la un izvor foarte depărtat. Zeci de mii de evrei au protestat împotriva acestui proiect cu ocazia unui praznic, când Pilat a sosit la Ierusalim. Iar ca răspuns Pilat a găsit de bine să trimită asupra lor trupe deghizate, omorând astfel mulți dintre ei.

Speranțele pe care și le puse Iuda în Pilat că ar revoca hotărârea de moarte a Sinedriului începură să se clatine când auzi cum pun marii preoți problema.

Era dimineață când mulțimea ajunsese la sala de judecată romană. Iudeii n-au intrat în odaia de judecată ca să nu se spurce și să poată mânca Paștele. Pilat deci a ieșit afară la ei și i-a întrebat:

- Ce pâră aduceți împotriva omului acestuia?

Drept răspuns Marele Preot Caiafa a luat cuvântul:

- De n-ar fi fost un făcător de rele nu l-am fi adus noi în mâinile tale!

Au început să-L pârască pe rând:

- Pe omul acesta l-am găsit întărâtând neamul nostru la răscoală!

- El oprește oamenii să plătească bir Cezarului!

- Zice despre sine că este Hristosul, Împăratul!

Când auzi ce-a din urmă acuzație Pilat le răspunse:

- Luați-l voi și judecați-L după legea voastră!
- Nouă nu ne este îngăduit de lege să omorâm pe nimeni, specifică preotul Ana, socrul lui Caiafa.

Pilat a intrat în odaia de judecată, a chemat pe Isus și i-a zis:

- Ești Tu Împăratul Iudeilor?

Isus se înfățișă înaintea lui și-i răspunse:

- De la tine însuși întrebi aceasta sau ți l-au spus alții despre Mine?!

- Sunt eu iudeu? Neamul Tău și preoții cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?

- Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor, dar cum Împărăția Mea nu este de aici...

- Atunci un Împărat tot ești!

- „Da! Sunt Împărat! M-am născut și am venit în lume ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu!”

- „Ce este adevărul?” întrebă Pilat, dar nu mai primi nici un răspuns.

Cum lui Pilat i se păru suspect motivul pentru care iudeii veniră la el așa de dimineață, cu niște acuzații nefondate, se gândi ce poate face ca să-L scape. Își aminti că avea obiceiul în anii trecuți să le elibereze un întemnițat cu ocazia Praznicului Paștelor. Hotărî să-L ofere pe Isus spre eliberare. Cu acest gând ieși în pridvorul sălii de judecată.

În acest timp afară, Iuda, convins de-acum că Isus nu era vinovat de moarte, hotărî să ajungă prin mulțime până la preoții cei mai de seamă. Înghesuindu-se și făcându-și loc cu coatele și umerii, Iuda ajunse lângă Ana, Caiafa și ceilalți fruntași. Cu aceștia se înțelese el cu două zile în urmă să le de-a pe Isus în mâinile lor în schimbul sumei de treizeci de arginți.

- Mare Preot Ana, Mare Preot Caiafa, am de zis ceva foarte important!

- Ce mai ai de zis, Iudo? Ești nemulțumit de sumă? Mai mult tot nu primești!

- Am păcătuit! Am păcătuit căci am vândut sânge nevinovat! răspunse Iuda hotărât, scoțând punga de la cingătoare. Am venit să vă dau cei treizeci de arginți înapoi!

- Ce ne pasă nouă? Îi aruncă Ana în grabă, cu privirea ațintită asupra pridvorului unde se vedea apărând Pilat împreună cu soldații ce-l păzeau pe Isus.

- Treaba ta! adăugă și Caiafa, făcând semn aprozilor să-l de-a mai la o parte pe zbuciumatul ăsta.

Aprozii îl îmbrânciră, și apoi se făcu liniște pentru că Pilat ridică mâna în semn că vrea să vorbească.

- Eu nu găsesc nici o vină de moarte în omul acesta! Și așa cum am obiceiul la Paște să vă eliberez un arestat, anul acesta vi-l dau pe Regele Iudeilor! răsună vocea lui Pilat.

Iuda răsuflă ușurat, dar văzu cum se înroșesc de furie preoții cei mai de seamă, și își zise că nu se vor lăsa ei cu una cu două. Într-adevăr începură să stăruie și mai mult:

- Dar întărită norodul, tună vocea lui Ana,

- Învăță pe oameni prin toată Iudeea, din Galileea de unde a început și până aici.

Auzind Pilat de Galileea, a întrebă:

- Omul acesta este din Galileea?

- Da, este din Nazaretul Galileii, răspunseră mai mulți.

Când a aflat Pilat că este de sub stăpânirea lui Irod, care se afla și el în Ierusalim în zilele acelea, se gândi să-l trimită la Irod.

Irod Antipa era stăpânitor peste Galileea și Perea. Între Irod Antipa și Pilat se iscase o învrăjbire. Cauza era că soldații deghizați ai lui Pilat, când au înăbușit răscoala evreiască, atunci cu construirea apeductului, au ucis și mulți slujbași de-ai lui Irod.

Irod suferi astfel importante pagube materiale, în urma pierderii slugilor sale. Pilat se gândi că dacă-l trimite pe Isus la Irod, rezolvă două probleme deodată. În primul rând, recâștigă prietenia lui Irod, iar în al doilea rând, scapă de rezolvarea cazului cu Regele Iudeilor.

Hotărî deci să-l trimită pe Isus la Irod. Aprozii l-au luat din paza soldaților romani și îmbrâncindu-L au pornit toți spre palatul lui Irod.

Socoteala aceasta era bine venită și pentru mai marii iudeilor. Acum aveau suficient răgaz ca să întărească mulțimea norodului care se alipise de sinedriști, împotriva Lui Isus. Sfatul Soborului a hotărât ca să fie pârât înaintea lui Irod de câți mai mulți dintre ei. S-au împrăștiat deci prin mulțime ca să o agite.

Cu ocazia Praznicului Paștelor, toți bărbații iudei aveau obligația să vină la Ierusalim să aducă jertfe și să se închine la Templu. Așa se făcea că în Ierusalim era mult popor venit din toate părțile Iudeii, cât și din diaspora. Aceștia din curiozitate, de multe ori se alipeau grupurilor compacte, așa cum era cel al sinedriștilor ce-l duceau pe Isus legat spre Palatul lui Irod.

Mulțimea înainta încet pe străzile înguste ale orașului, dar distanțele nu erau foarte mari, așa că deja se zărea Poarta de pe Colț, după care imediat se afla palatul lui Irod. Irod cel Mare, tatăl lui Irod Antipa, construisese trei turnuri: Hippicus, Fasael și Mariamne, ca să fortifice palatul. Mulțimea trecu și de cele trei turnuri și ajunse la intrarea în Palat.

Irod Antipa s-a bucurat mult când a văzut că Isus este adus înaintea lui pentru ca să-L judece, așa că-i primi în Sala Tronului. De mult timp dorea Irod să-L întâlnească pe Isus, pentru că auzise multe povestindu-se despre el. Unii chiar ziceau că a înviat Ioan Botezătorul din morți, dar Irod nu le da dreptate, pentru că el pusese să i se taie capul lui Ioan, și-l văzuse mort cu ochii lui. Mulți i-au povestit despre minunile ce le-a făcut Isus, și el trăgea nădejde că-L va vedea făcând vreo minune.

- De ce ești acuzat? întrebă Irod, dar Isus nu răspunse.
- Marele Preot se grăbi să-i explice:
- Întărâtă norodul la răscoală, stăpâne Irod, nu lasă oamenii să trăiască liniștiți.
- Dar ce le spune?
- Stăpâne Irod, zice despre Sine că este Regele Iudeilor, spuse Ana cu gravitate în glas.
- Irod când auzi aceasta, râse cu poftă,
- I-a adu-i mări o haină strălucitoare să i-o punem pe umeri, pentru că nu prea arată a rege! porunci el unui soldat, care se grăbi să împlinească ordinul.
- Așa, acum mai arăți și Tu a Rege! spuse disprețuitor Irod, după ce se deplasă chiar el în persoană și puse pe umerii Lui Isus haina sclipitoare.

Toți râseră când Irod le prezentă pe Isus astfel înțolit. Astfel judecata luă o turnură comică, plină de dispreț față de Isus.

Irod i-a pus multe întrebări, dar Isus nu răspundea nimic. Preoții cei mai de seamă și cărturarii stăteau în spatele lui Isus, și-L pârau cu înverșunare, așa după cum se înțeleseseră atunci când au plecat de la Pilat. Dar nu s-a făcut decât multă vorbărie, căci Irod nu dădu nici un verdict împotriva acuzatului, și eliberă Sala Tronului, cu gesturi teatrale.

Soborul hotărî atunci să-L ducă din nou la Pilat, și să ceară răstignirea Sa. Mulțimea în frunte cu preoții cei mai de seamă și cărturarii se întoarseră din nou pe drumul pe care-au venit mai înainte.

Un cărturar spuse într-o doară către Marele Preot Ana, că mai bine ar elibera Pilat de Paște pe Baraba, decât pe Isus. Ideea se păru potrivită acestuia pentru a contracara eliberarea Lui Isus oferită de Pilat, și o vehiculă în cercurile înalte.

Apostolul Ioan, când auzi cum cei mari întărâtă mulțimile să ceară eliberarea lui Baraba, începu la rândul său să spună norodului că Isus nu e vinovat de moarte. Baraba însă da. El e un tâlhar

binecunoscut, care a fost arestat și închis pentru o răscoală care avusese loc în cetate și pentru un omor, deci își merită pedeapsa. Isus nu merită condamnarea la moarte. Baraba e vinovat, spunea Ioan, pe când Isus, nu!

Mulțimea gălăgioasă ajunsese din nou la Gabata, un loc neted, pardosit cu pietre, situat la înălțime, lângă reședința oficială a guvernatorilor romani. Acolo aveau loc judecățile prezidate de procuratorii numiți de stăpânire.

Pilat era mulțumit într-un fel că mulțimea aduce din nou pe Isus în mâinile sale. Acesta era semnul că Irod recunoaște autoritatea sa, și că s-au împăcat. O problemă în minus, gândi Pilat, dar totodată era nemulțumit de gândul c-a rămas în sarcina lui să rezolve procesul Regelui Iudeilor, pe care personal nu-L considera vinovat de moarte. Se gândi ce pedeapsă, să-I de-a ca să inspire mila evreilor, dar totuși să-L lase în viață. Găsi cu cale potrivită, flagelarea. Aceasta după stilul roman se făcea cu un bici cu mai multe funii ce aveau la capete bile mici de plumb sau bucăți de oase.

Pilat s-a urcat la locul de judecată, numit Gabata, împreună cu Isus și soldații care-L păzeau. A făcut semn ca mulțimile să se apropie ca să poată auzi mai bine. Se făcu liniște când ridică mâna în semn că vrea să vorbească.

- Mi-ați adus înaintea pe omul acesta ca pe unul care întărește norodul la răscoală. Și iată că după ce l-am cercetat cu de-amănuntul, înaintea voastră, nu l-am găsit vinovat de nici unul de lucrurile de care-L pârați. Nici Irod nu l-a găsit nici o vină, căci mi l-a trimis înapoi; și iată că omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte. Eu deci, după ce îl voi pune să-L bată, îi voi da drumul!

- La moarte cu omul acesta, și eliberează-ne pe Baraba! au început să strige cărturarii, bătrânii și preoții cei mai de seamă.

- „Dar ce să fac cu Isus care se cheamă Hristosul?”

- Răstignește-L!

- Răstignește-L!

- Dar ce rău a făcut? Eu n-am găsit nici o vină de moarte în El!” Așa că după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul! Atunci Pilat a luat pe Isus și a pus să-L bată. Ostașii i-au împletit o cunună de spini, i-au pus-o pe cap, și l-au îmbrăcat într-o haină purpurie. În mâna dreaptă i-au pus o trestie, apoi îngenuncheau înaintea Lui, și ziceau:

- „Plecăciune, Împăratul Iudeilor!” dădu-i palme. Îl scui-pau și-L loveau în cap cu trestia.

Pilat a ieșit iarăși afară, și a zis iudeilor:

- Iată că vi-L aduc ca să știți că nu găsesc nici o vină de moarte în El!

Când L-au zărit preoții cei mai de seamă și aprozii au început să strige frenetic:

- Răstignește-L!

- Răstignește-L!

- Luați-l voi și răstigniți-L că eu nu găsesc nici o vină de moarte în El!

- „Noi avem o Lege, și după Legea aceasta trebuie să moară, pentru că S-a făcut pe Sine Fiul Lui Dumnezeu!”

Când a auzit Pilat aceste cuvinte i s-a făcut teamă. A intrat iarăși în odaia de judecată și L-a-ntrebat pe Isus:

- De unde ești Tu?

Dar Isus nu i-a mai dat nici un răspuns.

- „Mie nu-mi vorbești? Sau nu știi că am putere să Te răstignesc și am putere să-Ți dau drumul?”

- „N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus. De aceea cine mă dă în mâinile tale, are un mai mare păcat!”

De atunci Pilat căuta și mai mult o soluție ca să-i de-a drumul. A scos din nou pe Isus afară, și a șezut pe scaunul de judecător. Era cam pe la ceasul al șaselea. Pilat a zis Iudeilor:

- „Iată Împăratul vostru!”

- Ia-l! Ia-l!

- Răstignește-L!, au strigat ei din nou.

- „Să răstignesc pe Împăratul vostru?”

În acel moment sosi o solie de la nevastă-sa, cu următorul mesaj: „Să n-ai nimic de-a face cu neprihănitul acesta, căci azi am suferit mult în vis din pricina lui!”

Pilat trimise patru soldați ca să-l escorteze din temniță pe Baraba. Îi puse pe amândoi astfel încât să poată fi bine văzuți, și luă cuvântul:

- Care din cei doi vreți să fie eliberat? Isus sau Baraba?

Așezați alături, unul lângă celălalt se vedea atât de clar contrastul dintre ei, că și să nu-i fi cunoscut, numai să-i fi privit știai cine e înger și cine demon.

Mulțimile într-un zgomot infernal, întărâtați de preoții cei mai de seamă strigau:

- Baraba!

- Baraba!

Pilat a făcut liniște și i-a întrebat din nou:

- „Dar ce voiți să fac cu Isus care se cheamă și Hristos?”

Ei au început să strige și mai tare:

- „Răstignește-L!

- Răstignește-L!”

- „Dar ce rău a făcut?” îi întrebă din nou Pilat.

Mulțimea urla de-acum:

- „Răstignește-L!!! Răstignește-L!!!”

- „Să răstignesc pe Împăratul vostru?”

- „Dacă-I dai drumul nu ești prieten cu Cezarul!” îi răspunseră preoții cei mai de seamă.

- S-a făcut pe Sine Împărat, iar noi n-avem alt Împărat decât pe Cezarul!

Când auzi Pilat de Cezarul, începu să se gândească că dacă nu-i ascultă pe conducătorii religioși iudei, aceștia ar putea isca revolte în rândul maselor, sau chiar să scrie Împăratului Tiberiu

o petiție în care să se plângă de el. Știa Pilat că abuzase de multe ori de poziția sa, că puteau să-l acuze de încălcări grosolane ale legii, de acte de violență, de cazuri de tratament brutal și chiar de omoruri repetate fără o judecată prealabilă. Nu atât din dorința de a face pe placul autorităților iudaice, cât de frica de a nu-l supăra pe Tiberiu, ce-l putea destitui din funcție, hotărî să-L de-a în mâinile lor. Văzând pericolul ce se putea abate asupra sa, și că se face multă zarvă, și nu se ajunge la nimic, a luat apă, și-a spălat mâinile înaintea norodului, și a zis:

- „Eu nu sunt nevinovat de sângele neprihănitului acestuia. Treaba voastră!”

Și tot norodul a răspuns:

- „Sângele Lui să cadă asupra noastră și asupra copiilor noștri!”

Atunci Pilat le-a slobozit pe Baraba, care era un tâlhar, iar pe Isus L-a dezbrăcat de haina stacojie cu care-L îmbrăcase, L-a îmbrăcat cu hainele Lui și L-a dat în mâinile lor ca să fie răstignit!

Văzând Iuda că nu mai este nici o scăpare pentru viața Lui Isus, că și ce-a din urmă speranță de salvare se risipi odată ce Pilat, singurul capabil să oprească crucificarea, L-a dat pe Isus în mâinile iudeilor. Se retrase din mulțime către străduța ce ducea spre Templu. În mână frământa punga Învățătorului.

- Ce-am făcut? Ce-am putut face? Am vândut sânge nevinovat! Acum nu mai este salvare, Îl vor crucifica... Și nici măcar n-au vrut să mă bage-n seamă ticăloșii când le-am mărturisit că e nevinovat. Mi-au răspuns: „Ce ne pasă nouă? Treaba ta!”

Vai, punga asta este punga Lui... și în ea țin prețul vieții Lui! Ce-am făcut?... Cine mi-a întunecat mintea, de nu m-am gândit decât la bani? Blestemați fie arginții ăștia!

Dar ce să fac acum cu ei? Nici măcar n-au vrut să-i primească înapoi.

Frământând punga dintr-o mână într-alta, Iuda repeta într-una:

- Viața Lui! Sunt vinovat de viața Lui! Aici în mână țin prețul vieții Lui! Sângele Lui va cădea pe pământ, și de-acolo va striga la Cel Prea Sfânt ca să fie răzbunat. Ce-am făcut!? Ce-am făcut!? Ce-am rezolvat cu asta? Sunt mai fericit acum?

Sângele Lui m-apasă de pe-acum. Oh, și parcă nu pot să suport! Nu! Nu pot să mă duc la locul unde-L vor răstigni! Nu pot să-L văd cum moare, și să știu că eu sunt direct vinovat. Dacă nu-L trădam, ei nu l-ar fi prins. Și dacă L-ar fi prins fără știrea mea, eu nu eram vinovat. Ce-am făcut?! Singur m-am băgat în laț! Ce să fac acum cu arginții ăștia? se întreba în timp ce înainta anevoie pe străduțele înguste.

Știu ce-o să fac! Ticăloșii n-au vrut să primească arginții înapoi, de aceea mă duc în Templu și-o să li-i arunc acolo. Să știe toată lumea că au oferit treizeci de arginți, ca preț pentru viața Lui. Ce nenorociți!

Gândind astfel Iuda se duse direct la Templu. Înaintă pe culoarul lat și impunător până în Curtea Lui Israel, unde le era permis numai bărbaților iudei să intre, și care era ridicată deasupra curții femeilor.

Între aceste colonade cărturarii își țineau dezbaterile teologice, și tot aici negustorii și schimbătorii de bani își aveau mesele lor.

Iuda înaintă până într-un loc unde erau mai mulți bărbați adunați. Ajuns aici, dezbăiera punga, turnă în palmă arginții, și strigă cât de tare putu:

- Să știți fii ai lui Israel că acesta este prețul oferit de preoții cei mai de seamă pentru viața Lui Isus Hristos, Nazarineanul. Aruncă arginții pe pardoseala de marmură a Templului, și la sfârșit și punga.

Clinchetul celor treizeci de arginți captă atenția celor prezenți.

- Ce-a spus? întrebă unul dintre ei, care nu înțelesese cele întâmplate.

Arginții se liniștiră pe pardoseală, iar Iuda îi răspunse celui ce-ntrebă:

- Acești arginți sunt preț de sânge! Să știți toți! E prețul cu care a prețuit Sinedriul viața lui Isus Nazarineanul, pe care acum Îl duc să-L răstignească!

Zicând acestea Iuda își duse mâinile la temple, dorind să evite privirile, și începu să alerge afară din Templu. Se lovi de mulți în drumul lui pe care-i dădu agitat la o parte din calea sa. Mulțimea liniștită, venită să se închine la Templu, se uita mirată după un astfel de personaj.

Ajuns în sfârșit în stradă se opri dintr-odată debusolat. Simțea templele zbatându-i-se puternic.

Ce-o să fac acum? Unde m-am grăbit s-ajung? Am fugit să nu mă mai privească nici un curios, își răspunse tot el. Dar încotro să mă-ndrept? Își dădu seama că stând pe loc, mai mulți îl privesc curios, decât dacă ar umbla.

Porni îndreptându-se dinspre poarta Mijlocie spre Poarta Oilor. Pe aici ieși din oraș, străbătând agale drumul prăfuit ce cobora spre Ierihon. Nu mai dorea să vadă pe nimeni. Ceea ce nu se întâmpla, pentru că orașul era înțesat de pelerini veniți sau care abia acum soseau. I se părea că toate privirile îndreptate asupra lui îl acuză. Avea impresia că toți știu ce-a făcut el, cum a vândut sânge nevinovat pentru treizeci de arginți. Acum numai de nu s-ar mai întâlni cu careva dintre ucenici, că sigur ar sări împotriva lui ca să-L răzbune.

Mergând așa în neștire, fără vreo țintă anume, Iuda observă că începe să se întunece. Cred că se va porni o ploaie zdravănă, gândi fără să vrea. Continuă să meargă, parcă îl mai liniștea faptul că umblă. Întunericul se făcea tot mai dens, dar nu se arăta a ploaie. Un grup de pelerini care trecea pe lângă Iuda vorbeau între ei:

- Oare ce-o fi-nsemnând întunericul ăsta, lăsat așa dintr-o dată? Doar nu-i decât miezul zilei, al șaselea ceas din zi! (care la evrei însemna ora douăsprezece la prânz.)

- Abia de se mai vede pe unde să pășim, parc-ar fi noapte.

- Semn din cer! completă un altul.

Iuda rămase pe loc ca fulgerat. Da! Semn din cer! repetă el mecanic. Cum de nu m-am gândit? Acum pedeapsa Celui Sfânt va veni asupra mea, pentru că am vândut sânge nevinovat. Și n-am unde să m-ascund de fața Sa. Unde să m-ascund?

Iuda o luă la fugă pe orbecăite. Se lovea de pietre și aluneca pe iarbă, dar nu-i păsa. Fugea cu dorința să se-ascundă. De-odată se-mpiedecă și căzu cât era de lung. Încercă să se scoale dar simți că nu-și poate mișca bine picioarele. Un fior îi trecu prin tot corpul, din cap până-n călcâie.

Sunt prins! gândi pe moment.

Duse încet mâna spre picioare, pipăindu-se. Răsuflă ușurat când își dădu seama că în jurul gleznelor are încolăcită o funie, pierdută probabil de la vreo cireadă sau turmă. Se ridică în șezut și își scoase legătura, muștrându-se:

Ce-am crezut, că mă va prinde Dumnezeu de picioare? Se porni într-un râs nervos. Râse astfel preț de câteva momente, dar se opri înghețând din nou de spaimă. I se păru că pământul se mișcă sub el. Își aminti imediat de cei ce s-au ridicat împotriva lui Moise în pustie, și pe care i-a înghițit pământul de vii. Gândul că-l putea aștepta o soartă similară cu a lor îi alungă orice haz de necaz.

Un nou val mișcă pământul, așa încât avu impresia că se află pe mare. Auzi câteva țipete în depărtare și se gândi ușurat că este cutremur. Într-adevăr cutremur era și glasul pământului se auzi mugind grav.

Iuda ședea pe pământ în locul unde căzuse și se întreba de ce ține oare întunerecul atâta timp? De plouat nu ploua și era mai bine de-o oră de când se lăsară norii aceia groși și nu păreau

să de-a vreun semn că vor să se împrăştie. Aşa ceva el n-a mai pomenit cât timp a trăit şi nici n-a auzit pe alţii mai bătrâni să fi povestit despre aşa noapte lungă în miezul zilei. Este cu-adevărat un semn ceresc!

Îşi mai trase sufletul după oboseala şi spaima îndurate, frământând în mână funia găsită şi se ridică din nou ca să pornească în drumul lui fără vreun ţel anume.

Unde mergi Iudo? îi răsuna în minte. Unde fugi de faţa Celui Veşnic Viu? El te vede oriunde-ai fi!

Iuda ştia asta de când era mic copil. Dar niciodată nu experimentase durerea celui ce fuge să se-ascundă de faţa Celui Prea Înalt. Nicăieri în lume nu se află vreun colţişor unde Ochiul Lui Dumnezeu să nu-L urmărească.

Iuda mergea pe orbecaite, încercând să fie mai atent pe unde calcă, ca să nu se mai împiedice din nou. Merse preţ de câteva minute şi observă că drumul cobora pe o pantă lină. Se opri dintr-o dată, simţind o durere ascuţită în ochi. Intrase cu capul în coroana unui copac, şi se lovi cu ochiul într-o crenguţă.

Dau din lac în puţ, îşi zise.

Rezemându-se de trunchiul copacului, gândul îi fugi la o istorioară auzită pe când era copil şi mergea la Sinagogă să înveţe Tora. În cartea Esterei, Haman, duşmanul lui Mardoheu, urmărise să-l omoare pe acesta. Îi pregătise chiar o spânzurătoare, şi se duse la Împărat să ceară viaţa lui Mardoheu. Împăratul chiar în noaptea respectivă nu avuse somn şi citise cartea aducerilor aminte. Acolo găsi că Mardoheu îi făcuse odată un mare serviciu, şi că n-a fost răsplătit. Haman tocmai sosi la împărat cu cererea sa, dar Împăratul i-o luă înainte şi-l întrebă:

- „Ce se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească?”
Haman gândindu-se, pe cine altcineva vrea Împăratul să cinstească decât pe mine, răspunse:

- „Omului pe care vrea împăratul să-l cinstească, trebuie să i se aducă haina împărătească, cea cu care se îmbracă împăratul, şi

să i se pună cununa împărătească pe cap. Să se de-a haina și calul uneia din căpeteniile de seamă ale împăratului, să-l plimbe călare pe cal prin locul deschis al cetății, și să se strige înaintea lui: Așa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!”

Împăratul îi răspunse lui Haman: ia îndată haina și calul cum ai zis, și fă așa iudeului Mardoheu. După ce a făcut întocmai, Haman s-a întors mâhnit și cu capul acoperit acasă și a istorisit nevestei sale și prietenilor săi tot ce i s-a întâmplat. Ei i-au răspuns:

- „Dacă Mardoheu, înaintea căruia ai început să cazi este din neamul iudeilor, nu vei putea face nimic împotriva lui, ci vei cădea înaintea lui.”

Așa s-a și întâmplat, Haman și-a sfârșit viața în spânzurătoare pe care-o construise pentru Mardoheu.

Iuda se gândi, dacă Isus este cu adevărat Fiul Lui Dumnezeu, după cum a zis, și după cum par a dovedi semnele acestea, eu care L-am vândut spre pierzare, și-am început să cad, voi cădea definitiv înaintea Lui. Am pățit ca Haman, ba mult mai rău decât el. Haman s-a pus cu un iudeu de rând, eu m-am pus cu Fiul Lui Dumnezeu. Dacă Haman a căzut, eu cu atât mai sigur voi cădea!

Gândurile acestea îl frământau nespus, tâmpilele-i clocoteau și simțea că tot capul i se învâрте într-o tulburătoare nesiguranță. Îi trecu prin minte: și așa o să sfârșești ca Haman!

Cum într-o spânzurătoare? Numai astfel nu și-a imaginat niciodată sfârșitul. Nădăjduia să moară la bătrânețe, sătul de zile și înconjurat de nepoți, ca un iudeu cucernic și binecuvântat. Nu s-a gândit că viața și-o va complica-o vreodată în asemenea hal. Căzu în deznădejde.

Mintea obosită și trupul stors de vlagă nu-l mai ajutau să gândească limpede. Inima îi clocotea fără speranță, iar vocea conștiinței se duela cu alte gânduri trimise de Satan.

De ce nu te întorci la ucenici, să te căiești de ce-ai făcut? îl îndemna conștiința.

Cum? Țsta ar fi ultimul lucru ce l-aș face pe pământul acesta. Să mă umilesc în asemenea hal, și oricum, nu cred că m-ar primi, decât ca să-I răzbune viața. Nu, înapoi la ucenici, nici nu mă gândesc! Ar însemna să-mi semnez singur condamnarea.

Scapă odată de toate, și liniștește-te! Venea îndemnul ispitei înspre el.

Dar cum? Se întreba Iuda frământând în mâini funia de care se împiedecase pe drum.

Simplu! Funia o ai, de copac te rezemi!

Iuda alungă gândul acesta făcându-i semn să se îndepărteze cu mâinile prin aer, ca și cum ar fi vrut să îndepărteze o fantomă. Dar gânduri negre veneau ca niște șerpi și se-ncolăceau în mintea lui.

Oricum tot acolo ești! îi șopteau... Tot acolo ești!... Tot acolo ești!... îi repetau într-una. Diferența e că nu mori de răzbunarea ucenicilor, ci mai simplu și mai ușor.

Începu să cocheteze cu gândul acesta și-n curând i se păru că ar fi soluția cea mai rapidă și ușoară. Vocea conștiinței se auzea tot mai slabă printre celelalte gânduri, și nu înceta să-l confrunte cu păcatul, să-l îndemne la mărturisire și la a-și cere iertare, ceea ce Iuda respingea într-una cu multă încăpățănare.

Sculându-se hotărât să-și găsească liniștea pe calea cea mai rapidă și mai ușoară, după cum alege o viață cele mai rapide și ușoare căi, măsură funia în jurul gâtului, o potrivi, făcu lațul, pipăi să găsească o creangă puternică și nu mai stătu mult pe gânduri.

- N-am ce pune-n rânduială! Casă n-am, avere n-am, prieteni n-am. Am numai dușmani și păcate. Tot aici am să ajung! își spuse. Am început să cad, tot voi cădea, măcar e după cum vreau eu, și nu după cum vor alții! Am să mă conduc până la capăt după cum consider eu!

Gândind astfel se spânzură! Întunerecul stăpânea!

***

Nici privind moartea în față Iuda nu găsi cu cale să se umilească, să se gândească mai repede la alții decât la sine, ce să mai vorbim de a-și cere iertare. Conduc o viață de iubirea de bani și gânduri de mărire se decise să fie mare în ochii lui și să se conducă singur până la capăt.

În astfel de suflete sterpe, străine de tot ce e sfânt, vocea conștiinței este strivită de iubirea de sine. Ce pedeapsă amară, din prea multă iubire față de tine să iei cele mai groaznice hotărâri împotriva ta și să fi atât de mândru încât să nu vrei să-ți faci cel din urmă bine...

Minți întunecate și inimi fricoase merg înainte spre pierzare ca roboții și nu vor să se oprească. Lumină-i, Doamne, lumină-i și iartă-i !

Zori noi

După patimile Sale, Domnul a fost îngropat într-un mormânt nou, care se afla într-o grădină. Dar după cum profețiră proorocii din vechime, că Cel Sfânt nu va vedea putrezirea, așa s-a întâmplat. Isus Hristos a înviat a treia zi după moartea Sa, în ziua dintâi a săptămânii. Această zi a rămas până astăzi zi de sărbătoare pentru toți creștinii, Ziua Domnului, o amintire săptămânală a învierii Sale.

După învierea Sa, Domnul s-a arătat ucenicilor și celor apropiati în mai multe rânduri. Una dintre arătări a fost cea de la Marea Tiberiadei. Iată cum s-a întâmplat: Simon Petru, Toma, zis Geamănul, Natanael din Cana Galileii, fiii lui Zebedei, și alți doi din ucenicii lui Isus, erau împreună. Simon Petru le-a zis:

- „Mă duc să prind pește!”.

- „Mergem și noi cu tine”, i-au răspuns ei.

Era o noapte atât de caldă, pe dealurile din jur greierii și cigalele cântau de-ți luau auzul, ca și brotăceii din trestiile de la marginea lacului.

Nu adia nici o boare de vânt. Stelele cerului se oglindeau în altă boltă deasupra apei. Ce puteau să-și dorească niște pescari care de multă vreme nu-și mai aruncaseră mrejele, decât să mai încerce odată.

Aflaseră luntrea ruginită și în parte putrezită, și se urcară cu toții în ea, întinzându-și mrejele.

Erau cu inima împăcată, nu-i mai pândeau nici o primejdie, Domnul era cu ei și le vorbea din când în când, dându-le ultimele sfaturi.

Marea era pustie, liniștea și pacea domnea peste întreg cuprinsul.

...Și n-au prins nimic toată noaptea.

- Nici peștii nu ne mai cunosc! remarcă Petru.

- De când am devenit „pescari de oameni”, adăugă altul.

Obosiți și închiudați de nereușită se întorceau spre țărm. Începea să se lumineze de ziuă, când observară pe plajă silueta unui om.

- „Copii, aveți ceva de mâncare?”

- Nu! i-au răspuns ei.

- „Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei, și veți găsi!”

Au aruncat-o deci și n-o mai puteau trage de mulțimea peștilor.

Atunci Ioan a zis lui Petru: „Este Domnul!”

Când a auzit Simon Petru că este Domnul și-a pus haina pe el, și s-a încins, căci era dezbrăcat, apoi s-a aruncat în mare, convins fiind că poate ajunge mai repede la țărm decât cu barca.

Ceilalți ucenici au venit cu corabia, trăgând mreaja cu pești, pentru că nu erau departe de țărm decât ca la două sute de coți.

Când s-au coborât pe țărm au văzut acolo jeratec de cărbuni, pește pus deasupra și pâine.

- „Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum,” le-a zis Isus.

Simon Petru s-a suit în corăbioară, și a tras mreaja la țărm, plină cu o sută cinzeci și trei de pești mari; și măcar că erau atâția nu s-a rupt mreaja.

- „Veniți de prânziți,” i-a îndemnat Isus. Și nici unul din ucenici nu cuteza să-L întrebe: „Cine ești?” căci știau că este Domnul.

Isus s-a apropiat, a luat pâinea, și le-a dat; tot așa a făcut și cu peștele. Aceasta era a treia oară când se arăta Isus ucenicilor săi, după ce înviase din morți.

După ce au prânzit, Isus a zis lui Simon Petru, cel ce se lepădase de Isus de trei ori în timp ce a fost judecat de Sinedriu, dar care mai târziu a ales să se căiască, plângându-și cu amar

păcatul:

- „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia?”

- Da, Doamne, i-a răspuns Petru, știi că Te iubesc!

- „Paște mieluseii Mei!” Isus l-a întrebat a doua oară:

- „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?”

- „Da, Doamne, știi că Te iubesc!” i-a răspuns din nou Petru.

- „Paște oițele Mele!” Apoi Domnul a întrebat și a treia oară:

- „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?”

Petru s-a întristat că-l întrebase a treia oară „Mă iubești?”, și i-a răspuns:

- „Doamne, Tu toate le știi; ști că Te iubesc!”

- „Paște oile Mele! Adevărat, adevărat îți spun, că atunci când erai mai tânăr, singur te încingeai și te duceai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile, și altul te va încinge, și te va duce unde nu vei voi!”

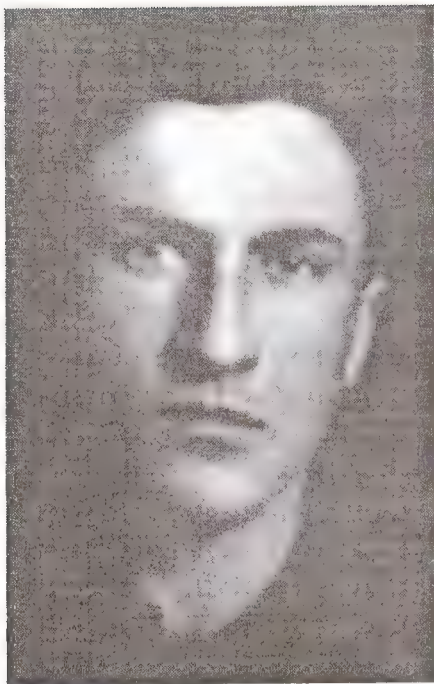
A zis lucrul acesta ca să arate cu ce fel de moarte va proslăvi Petru pe Dumnezeu. Și după ce a vorbit astfel, i-a zis: „Vino după Mine!”

Petru s-a întors, și a văzut venind după ei pe Ioan, Petru s-a uitat la el, și a întrebat pe Isus:

- Doamne, dar cu acesta ce va fi?

- Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? „Tu vino după Mine!”

Ion Gavrilă Ogoranu (1923 - 2006)

“Am scris aceste rânduri în amintirea celor care au luptat și au murit în acei ani, 1948-1957, în rezistența armată anticomunistă făgărășană și care nu au nici mormânt, nici cruce.

Am scris pentru a lăsa mărturie că acest colț de țară nu și-a plecat capul de bunăvoie în fața comunismului. Să se știe că au existat oameni care, cu sângele lor, au spălat fața României, pătată de lașități și trădări. Copiilor și nepoților să nu le fie rușine să se numească români.”

Astfel își începea Ion Gavrilă Ogoranu primul volum din monumentală lucrare reunită sub titlul “Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”

“Orice întâmplare din carte e o mărturie istorică. Desigur, după mai bine de patruzeci de ani, unele amănunte le-am uitat. Altele nu le-am știut nici atunci; au fost acțiuni la care nu am luat parte personal, iar cei care le-au îndeplinit au dus cu ei secretul în pământ.”

Cu toate că ne face această mărturisire încă de la început, epopeea evocată de Ion Gavrilă Ogoranu este atât de cuprinzătoare, încât îți pare greu de crezut că ar fi fost lăsat ceva pe dinafară. Dar istoria luptelor de rezistență este atât de amplă și de zguduitoare, încât citind doar acest crâmpei ce se referă doar la un singur grup de luptători, nu poți să nu te oprești cu gândul la miile de oameni ce s-au opus cu arma în mână comunismului și la zecile de mii care i-au susținut, hrănit și aprovizionat, eroi anonimi care au plătit cu viața sau cu ani grei de închisoare participarea la acest fenomen unic printre țările ocupate de Armata Roșie la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, rezistența armată anticomunistă. AcestoradinurmăleवादedicaIonGavrilăOgoranualtreileavolum, despre grupurile de oameni care i-au ajutat și susținut pe luptători, înfruntând teroarea, bătăile și schingiuirile, miilor celor care, ca și Elisabeta Rizea, au pus mai presus credința în idealul luptei anticomuniste decât propria siguranță și viață.

Chiar dacă noi, românii, nu am avut o revoluție ca și cea din Ungaria în 1956 sau o încercare asemănătoare “Primăverii de la Praga” din 1968, putem spune că am avut cea mai îndelungată mișcare de partizani din Europa, din 1948 până în 1962.

Iar un capitol aparte din această mișcare îi aparține celui care a fost Ion Gavrilă Ogoranu.

Născut în anul 1923 în satul Gura Văii, la poalele Munților Făgăraș, urmează cursurile liceului “Radu Negru” din Făgăraș, unde intră în rândurile “Frăției de Cruce”, perioadă care va fi amănunțit descrisă în volumul V din “Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”.

În anul 1946, student la Facultatea de Agronomie din

Cluj, participă la organizarea marilor greve și demonstrații ale studențimii române împotriva instaurării regimului comunist. Se dedică în anii care urmează constituirii nucleelor de rezistență împotriva apăsării din ce în ce mai distrugătoare a sistemului totalitar, instituit ca urmare a ocupației sovietice.

A fost începutul unei perioade negre în istoria țării, milioane de oameni urmând să treacă prin experiența iadului comunist. Dar românii s-au opus cum au putut prigoanei, mii de oameni alegând calea cea mai grea, cea a rezistenței cu arma în mână. De-a lungul și de-a latul țării, în munți și păduri, aceștia se organizează în grupe de luptă și acționează sprijiniți de populația din satele și orașele din zonă.

“Într-un raport din 1959, Securitatea dădea un număr de 1196 de grupuri și organizații pe care le-a distrus (“bande subversive” cum le numea Securitatea). Ca număr, era vorba de zeci de mii de oameni. Așadar, chiar și numai din punct de vedere cantitativ rezistența e o problemă importantă în Istoria României.” spunea Ion Gavrilă Ogoranu.

Ce a urmat a fost o înlănțuire de lupte și ciocniri, pilde de eroism, jertfă și sacrificiu, dar și un cortegiu de orori, de lașități și trădări, de sânge și durere, de anchete și torturi, de chinuri și execuții.

În 1948, cu câteva zile înainte de susținerea examenelor de licență, aflând despre iminența unei arestări, se refugiază împreună cu alți camarazi în Munții Făgărașului, unde constituie un grup de rezistență armată, unul dintre cele mai longevive, cunoscut în limbajul Securității drept “banda lui Gavrilă”. Aici, Ion Gavrilă Ogoranu a luptat, a îndurat lipsuri, și-a văzut camarazii căzând victime trădării. A scăpat în mod miraculos și a trăit ascuns și ocrotit timp de 21 de ani în Galtiu, județul Alba de către familia Anei Săbăduș, cea care îi va deveni soție pentru toți anii care au urmat.

În 1976 a fost prins de Securitate, la 27 de ani de la condam-

narea sa la moarte în contumacie de către regimul comunist, caz poate unic în lume. Condamnarea la moarte îi este prescrisă și în urma intervențiilor din străinătate, așa că după șase luni de anchetă, Ion Gavrilă Ogoranu este eliberat. Anterior arestării sale, în preajma vizitei președintelui Richard Nixon în România, chiar ministrul secretar de stat Henry Kissinger îi va prezenta lui Ceaușescu o listă din partea lui Nixon, listă cu românii de care Departamentul de Stat american se interesează. Printre ei se afla și numele lui Ion Gavrilă Ogoranu.

După 1989, Ion Gavrilă Ogoranu și-a pus pe hârtie viața, gândurile, trăirile, sentimentele, luptele și traiul în munți, a scris totul. Și a făcut-o cu un talent de neimaginat. O mărturie grandioasă, o epopee a luptei unui popor împotriva cotropitorului roșu, acesta este ciclul “Brazilii se frâng, dar nu se îndoiesc”.

Din păcate, timpul nu a mai avut răbdare. Ion Gavrilă Ogoranu a mai apucat să-și vadă apărut abia penultimul volum, al șaselea, din această monumentală creație. La un an de la dispariția lui, reușim să încheiem ciclul cu ultimul volum închinat prietenilor și fraților săi de arme ce au luptat și s-au jertfit în citadela de neînvins a Munților Apuseni, acolo unde urmașii lui Horea și ai lui Avram Iancu au luptat și și-au împlinit destinul alături de umbrele marilor înaintași. Să le cunoaștem faptele și să le venerăm amintirea, depunându-le pe morminte această carte în care e cuprinsă viața, lupta și moartea pentru țară și pentru aceia care nu au dreptul să-i uite.

Au trecut doi ani de când bădia Găvrilă ne-a părăsit, lăsând lumea mai pustie, lipsind-o de exemplul viu al unui om care și-a închinat viața unui ideal de la care nu s-a abătut nici un pas, în ciuda tuturor încercărilor și greutăților.

Dar, ca printr-o minune, a mai făcut ceva pentru cei rămași pe pământ. O carte scrisă în timpul pribegiei prin munți, confiscată de securitate și recuperată parțial, apoi reconstituită, un roman istoric extraordinar, bazat numai pe faptele biblice, a reușit să apară

mulțumită eforturilor familiei.

Încheiem cu scopul declarat al lui Ioan Gavrilă Ogoranu în momentul în care a scris cartea:

“N-am scris cu gândul să mai adăugăm vreo lovitură omului despre care Isus a spus că „era mai bine să nu se fi născut”, cât am căutat să înțelegem pe vânzătorii de frați și de idealuri, care ne-au salutat cu intenții ucigașe, pe noi cei de-atunci.

Am urmărit să pătrundem în tenebrele unor astfel de suflete, ale unor oameni, care pentru arginți, favoruri și ambiții deșarte, erau în stare să își vândă fratele, consăteanul de lângă ei.

Nu pe Iuda din Cheriote am vrut să-l detest, ci pe acela posibil de lângă noi.

Unii dintre semenii noștri poartă în sufletul lor înclinația spre vânzare de frate și de ideal, chiar dacă nu au ocazia să o înfăptuiască, ei seamănă cu unii câini, ce poartă virusul turbării în ei, fără să se îmbolnăvească.

Scopul nostru a fost ca acești oameni să ia aminte!”

Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc, vol. VII

**Rezistența anticomunistă din
Munții Apuseni**

Format 150x210, 392 pagini, 29 lei

“În toți munții României, timp de două decenii de stăpânire comunistă (1944 - 1962), au acționat grupuri de rezistență armată. Dar nu numai în munți, ci și în păduri, în sate și orașe.

Munții Apuseni, care aveau o tradiție de răscoală și revoluție, nu puteau face excepție. În cartea de față este prezentată rezistența anticomunistă dintr-un spațiu cuprins între orașele: Târnăveni, Blaj, Alba Iulia, Cugir, Câmpeni, Iara, Turda, Ocna Mureș, Aiud, Teiuș.

Desigur, și se poate spune pe drept cuvânt, rezistența armată anticomunistă din Munții Apuseni, ca de altfel din întreaga țară, a fost distrusă de forțele Securității mai mult prin vânzare decât prin luptă.

A fost încă o înfrângere în istoria noastră, țara în care toți cei care au luptat pentru credință, dreptate, demnitate și libertate au fost uciși.

Jertfa acestor luptători cu arma în mână, alături de rezistența celor din închisori, alături de rezistența creștină a preoților, ierarhilor și mirenilor, a celor din exil, a țăranilor în fața colectivizării, a muncitorilor din Brașov, a unor intelectuali curajoși, toate acestea au adunat atâta demnitate, încât să se poată spune că fața României a fost spălată de atâtea lașități și trădări, pentru ca românii să poată păși cu fruntea sus pe pământul pe care îl calcă.”

Ion Gavrilă Ogoranu

Cărți apărute de Ion Gavrilă Ogoranu:

Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc, vol. I - VII
(vol. III în colaborare cu Lucia Baki-Nicoară,
vol. VII cu Elis Neagoe-Pleșa și Liviu Pleșa)

Întâmplări din lumea lui Dumnezeu

Amintiri din copilărie

Iuda

Cărți apărute la Editura Marist:

Cristian Negrea - Când armele vorbesc

Constantin Sas - Activitatea notarială pe înțelesul tuturor

În curând:

Elie Bufnea - Cu voluntarii români în Siberia.
Transilvania și românismul

Simion Ghișa - Luptele românilor cu bolșevicii în Siberia,
1918 - 1920

Pentru comenzi:

Editura Marist,

Baia Mare, str. M. Sadoveanu nr. 13, cod 430136,
județul Maramureș

tel. 0262 - 219421, 0362 - 800812, 0723 - 570248

comenzi@marist.ro; edituramarist@gmail.com

www.marist.ro

Tiparul executat la Tipografia Surorilor Lauretane,
430151 Baia-Mare, str.Inocențiu Micu Klein nr. 23
TEL&FAX: 0262-276706; 0262-219375
e-mail: surorile.lauretane@nvn.ro

Lucrarea de față a fost scrisă la munte în postul Paștelor anului 1954, în două caiete. Printr-un concurs nefericit de întâmplări, manuscrisul împreună cu alte caiete au căzut în mâinile Securității. După 1990 am încercat să recuperez acest manuscris. Mai târziu, pe când studiam dosarele grupului Carpatin Făgărășan, într-un dosar am găsit că Securitatea nu numai că n-a distrus manuscrisul, dar l-a și fotografiat pagină cu pagină.

Pe cât mi-a fost de mare bucuria regăsirii, a fost însă și dezamăgirea. Filele fotografiate erau șterse parcă de apă, și se vedea foarte neclar. În al doilea rând, nu erau așezate în ordinea în care au fost scrise, ci erau numai pagini disperate. Am căutat într-o iarnă cu lupa să refac ordinea microfilmelor în mod logic, ca să reiasă firul acțiunii după cum am scris-o atunci.

Cu această ocazie am observat că din lucrare lipseau episoadele de început și de la sfârșit. Astfel primele episoade și ultimele au fost rescrise din amintire, din ceea ce mi-a mai rămas în memorie.

Ion Gavrilă Ogoranu

Pe patul spitalului, cu o săptămână înainte de plecarea sa în veșnicie, m-a strâns la piept cum nu mă mai strânsese până atunci și plângând mi-a spus: „Draga tatii, ție-ți rămâne sarcina să termini „Iuda”. Dumnezeu să te ajute!”

Retrăiesc și acum acele momente cu atâta durere și mă gândesc deseori plângând, ce mare binecuvântare a fost viața bunicului pentru noi cei din familie. Am căutat nu doar să mă achit de o sarcină, ci să-mi îndeplinesc promisiunea cât am putut eu mai bine.

Anamaria Ciur

ISBN 978-973-8935-66-2

editura marist
www.marist.ro